ფინანსური აუდიტის ანგარიში

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

„ვამტკიცებ“
ეკონომიკური საქმიანობის სფეროს აუდიტის
დეპარტამენტის უფროსი
თორნიკე შერმადინი

03 ნოემბერი 2021 წელი

N 43/36

ეგზ.: N 1

**საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი
განვითარების სამინისტრო**

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
საანგარიშგებო პერიოდისთვის
კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების აუდიტის ანგარიში

შინაარსი

ძირითადი ნაწილი	**ტერმინები და შემოკლებები**	**2**
	ზოგადი ინფორმაცია აუდიტის ობიექტის შესახებ	**3**
	მოსაზრება	**5**
	1. უარყოფითი მოსაზრების საფუძველი	**6**
	2. მნიშვნელოვანი გარემოებები	**18**
	3. სხვა გარემოებები	**20**
	4. ხელმძღვანელობის და აუდიტორის პასუხისმგებლობა	**28**
დანართები	**ფინანსური ანგარიშგების ფორმები და ახსნა განმარტებითი შენიშვნები**	**31**
	კონსოლიდირებული ერთეულები	**81**
	საკონტაქტო ინფორმაცია	**81**

ტერმინები და შემოკლებები

ეკონომიკის სამინისტრო – საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

სამინისტროს აპარატი – საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს აპარატი.

ავიაციის სააგენტო – სსიპ – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო.

აკრედიტაციის ცენტრი – სსიპ – აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო – აკრედიტაციის ცენტრი.

აღრიცხვის ინსტრუქცია – „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N108 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია.

აწარმოე საქართველოში – სსიპ – აწარმოე საქართველოში.

ინოვაციების სააგენტო – სსიპ – საქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტო.

მეტროლოგიის სააგენტო – სსიპ – სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო.

ნავთობისა და გაზის სააგენტო – სსიპ – ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო სააგენტო.

ოუფენ ნეტი – ა(ა)იპ – „ოუფენ ნეტი“.

ფინანსთა სამინისტრო – საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო.

საზღვაო აკადემია – სსიპ – ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია.

საზღვაო სააგენტო – სსიპ – საქართველოს საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო.

სახმელეთო სააგენტო – სსიპ – სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო.

სსბასს – საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები (IPSAS).

ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტო – სსიპ – ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტო.

ტურიზმის ადმინისტრაცია – სსიპ – საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია.

ქონების ეროვნული სააგენტო – სსიპ – სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო.

წიაღის სააგენტო – სსიპ – წიაღის ეროვნული სააგენტო.

ჰიდროგრაფიული სამსახური – სსიპ – საქართველოს სახელმწიფო ჰიდროგრაფიული სამსახური.

ზოგადი ინფორმაცია აუდიტის ობიექტის შესახებ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მთავარი ამოცანაა ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება. სამინისტროს საქმიანობის ძირითადი მიმართულებებია: ვაჭრობისა და ინვესტიციების, წარმოების, მომსახურებისა და ტურიზმის ხელშეწყობა; სახელმწიფო ქონების მართვა და განკარგვა; მშენებლობის პოლიტიკის, ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება და ხელშეწყობა; ტრანსპორტისა და ლოგისტიკის, სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის, აკრედიტაციის, კაპიტალის ბაზრისა და ქვეყნის ბრენდის განვითარება; წიაღის მდგრადი მართვა; ენერგეტიკის დარგის განვითარება და უსაფრთხოება; სამინისტროს მართვაში არსებულ საწარმოებში აქციონერის უფლებამოსილებების განხორციელება და სხვ.[1]

გარდა ზემოაღნიშნულისა, COVID-19 პანდემიიდან გამომდინარე, 2020 წელს ეკონომიკის სამინისტრომ განახორციელა საქართველოს მთავრობის ანტიკრიზისული გეგმით გათვალისწინებული შემდეგი ღონისძიებები:[2]

- ტურიზმის ადმინისტრაციამ სავალდებულო კარანტინის ფარგლებში განახორციელა საქართველოს და უცხო ქვეყნის მოქალაქეების განთავსებასთან, ტრანსპორტირებასთან, კვებასთან, დასუფთავებასთან, უსაფრთხოებასა და საკარანტინო პერიოდში შესაბამისი პირობების შექმნასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის ღონისძიებები, ასევე ჩარტერული ფრენების სუბსიდირება ევროპის სხვადასხვა ქვეყნიდან მოქალაქეების სამშობლოში დაბრუნების მიზნით; აღნიშნულ აქტივობებზე ჯამურად გაწეულია 97,900,000 ლარის ოდენობით ხარჯი.
- ქონების ეროვნული სააგენტოს ასიგნებებიდან 33,800,000 ლარით დაფინანსდა სამედიცინო დაწესებულებათა აღჭურვა/რეაბილიტაციის ღონისძიებები, კერძოდ, სს „ინფექციური პათოლოგიის, შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრის“ პროფილური შენობით უზრუნველყოფა.
- სამინისტროს აპარატის მიერ მოსახლეობის სოციალური დახმარების – კომუნალური გადასახადების სუბსიდირების მიზნით გაწეულია 210,000,000 ლარის ოდენობით ხარჯი.
- გაფართოვდა „აწარმოე საქართველოში“ ბიზნესის მხარდაჭერის არსებული სახელმწიფო პროგრამები. კერძოდ, საკრედიტო-საგარანტიო სქემა და მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობა – მცირე გრანტები. შემუშავდა ბიზნესის ხელშეწყობის დამატებითი მექანიზმები ტურიზმის და სამშენებლო სექტორის მიმართულებებით. აგრეთვე, შემუშავდა და ამოქმედდა პროგრამა – „თანადაფინანსების მექანიზმი მცირე, საშუალო და საოჯახო სასტუმრო ინდუსტრიის მხარდაჭერისთვის“. აღნიშნულ აქტივობებზე ჯამურად გაწეულია 107,250,000 ლარის ოდენობით ხარჯი.

2020 წელს სამინისტროს სტრუქტურაში განხორციელდა შემდეგი მნიშვნელოვანი ცვლილებები:

- სსიპ – ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების სააგენტო, რომელიც საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს უწყებას წარმოადგენდა, საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 6 თებერვლის N76 დადგენილებით დაექვემდებარა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს.

[1] საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 11 თებერვლის N70 დადგენილება „საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს დებულების დამტკიცების შესახებ“.
[2] ინფორმაცია აღებულია 2020 წლის 12 თვის ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშიდან.

- „სახელმწიფო ქონების შესახებ“ საქართველოს კანონში შესული ცვლილების[3] შესაბამისად, ქონების ეროვნულ სააგენტოს შეუერთდა სსიპ – საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტო.
- 2020 წლის 1 იანვრიდან სამინისტროს სტრუქტურაში პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსში შესული ცვლილების[4] შესაბამისად, შეიქმნა სსიპ – ბაზარზე ზედამხედველობის სააგენტო.

შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამინისტროს მმართველობაშია 16 საჯარო სამართლის იურიდიული პირი (სსიპ) და ორი არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი (ა(ა)იპ).

ცხრილი N1. ინფორმაცია სამინისტროს მიერ 2020 წელს როგორც საკუთარი, ასევე საბიუჯეტო სახსრებიდან გაწეული საკასო ხარჯების შესახებ[5] (ლარი)

დასახელება	საბიუჯეტო სახსრები	საკუთარი სახსრები	სულ	%
ჯამური	**636,743,641**	**117,185,577**	**753,929,218**	**100%**
შრომის ანაზღაურება	14,128,577	18,082,914	32,211,491	4%
საქონელი და მომსახურება	88,323,066	27,007,021	115,330,087	15%
სუბსიდიები	335,715,766	4,194,896	339,910,662	45%
გრანტები	2,216,320	13,684,124	15,900,444	2%
სოციალური უზრუნველყოფა	281,567	229,528	511,095	0%
სხვა ხარჯები	126,258,522	40,543,387	166,801,909	22%
არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,816,051	13,443,707	16,259,758	2%
ფინანსური აქტივების ზრდა	67,003,772	-	67,003,772	9%

ცხრილი N2. ინფორმაცია ორგანიზაციების მიხედვით 2020 წელს გაწეული როგორც საკუთარი, ასევე საბიუჯეტო სახსრებიდან საკასო ხარჯების[6] შესახებ (ლარი)

საბალანსო ერთეულის დასახელება	თანხა	%
სულ	**753,929,218**	100%
სამინისტროს აპარატი	367,659,618	48.77%
სსიპ - სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო	124,983,442	16.58%
სსიპ - აწარმოე საქართველოში	93,000,489	12.34%
სსიპ - საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია	84,553,918	11.22%
სსიპ - საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო	22,681,275	3.01%
სსიპ - სასწავლო უნივერსიტეტი - ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია	13,758,378	1.82%
სსიპ - წიაღის ეროვნული სააგენტო	11,545,895	1.53%
სსიპ - საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო	7,927,744	1.05%
სსიპ - სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო	6,414,049	0.85%
ა(ა)იპ – „ოუფენ ნეტი	6,083,295	0.81%
სსიპ - სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო	4,282,062	0.57%
სსიპ - საქართველოს სახელმწიფო ჰიდროგრაფიული სამსახური	3,097,828	0.41%
სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო	1,926,360	0.25%
სსიპ - აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო - აკრედიტაციის ცენტრი	1,825,254	0.24%
სსიპ - ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტო	1,377,249	0.18%
სსიპ - ანაკლიის ღრმაწლოვანი ნავსადგურის განვითარების სააგენტო	1,244,587	0.16%
სსიპ - ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო სააგენტო	948,359	0.13%
სსიპ ბაზარზე ზედამხედველობის სააგენტო	487,825	0.06%
ა(ა)იპ - ინვესტორთა საბჭოს სამდივნო	131,591	0.02%

[3] N5989-IIს, 29.05.2020.
[4] N5690-რს, 20.12.2019.
[5] ინფორმაცია წარმოდგენილია შიდაჯგუფური ოპერაციების გამოკლებით.
[6] ინფორმაცია წარმოდგენილია შიდაჯგუფური ოპერაციების გამოკლებით.

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის დასკვნა

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ხელმძღვანელობას

დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მოსაზრება

უარყოფითი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურმა ჩაატარა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს და მის კონტროლს დაქვემდებარებული ერთეულების[7] (ერთად – ჯგუფის) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მასთან დაკავშირებულ ფინანსური შედეგების შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, ბიუჯეტისა და ფაქტობრივი თანხების შედარების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ განმარტებით შენიშვნებს,[8] მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვას.

ჩვენი აზრით, უარყოფითი მოსაზრების საფუძვლის აბზაცში აღწერილი საკითხების მნიშვნელობის გამო, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, მომზადებული არ არის საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოებისა და ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის სათანადო საფუძვლების[9] შესაბამისად.

[7] იხ. დანართი „კონსოლიდირებული ერთეულები“.

[8] „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის წესის შესახებ“ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის N24 ბრძანების მუხლი N17 შენიშვნები 1-დან 21-ის ჩათვლით.

[9] „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N108 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია.

1. უარყოფითი მოსაზრების საფუძველი

1.1 მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები

სამინისტროს 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ირიცხება მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები 149,669,085 ლარის ოდენობით, საიდანაც:

- **ავიაციის სააგენტოსა** და **სახმელეთო სააგენტოს** ფინანსურ ანგარიშგებებში აღრიცხული 3,191,640 ლარისა და 235,002 ლარის დებიტორული დავალიანებების[10] მაიდენტიფიცირებელი პირველადი დოკუმენტაცია არ იძებნება.[11]
- **სამინისტროს აპარატის** ფინანსურ ანგარიშგებაში ირიცხება 1,381,285 ლარის[12] მოთხოვნები, რომელთა დაფარვის ალბათობა დაბალია, აღნიშნული თანხა წარმოადგენს სხვადასხვა ორგანიზაციაზე სასამართლო გადაწყვეტილებების შედეგად დაკისრებულ თანხებს, რომლებზეც უშედეგოდ მიმდინარეობს სააღსრულებო საქმისწარმოება.[13]
- **ნავთობისა და გაზის სააგენტოს** ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია 583,558 ლარის ვადაგადაცილებული მოთხოვნები,[14] საიდანაც პირველადი დოკუმენტაცია ხელმისაწვდომია მხოლოდ 314,553 ლარის დავალიანებასთან დაკავშირებით. აღსანიშნავია, რომ დებიტორების ნაწილი[15] არ აღიარებს დავალიანებას. 2020 წელს და ასევე, წინა პერიოდში,[16] სააგენტოს მიერ ზემოთ მოცემული დებიტორული დავალიანების ამოღებასთან დაკავშირებით აქტივობები არ განხორციელებულა.

  ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 583,558 ლარის მოთხოვნების მიღების ალბათობა დაბალია.

შესაბამისად, ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ რწმუნება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული 5,391,485 ლარის დებიტორული დავალიანების არსებობაზე.

სსიპ - ის აწარმოე საქართველოში ფინანსურ ანგარიშგებაში „მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები“-ს ანგარიშზე 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რიცხული 77,440,273 ლარიდან, 51,478,964 ლარი წარმოადგენს კომერციული ბანკების მიმართ არსებულ მოთხოვნებს.

აღნიშნული თანხა მოიცავს აწარმოე საქართველოში-ს მიერ 2020 წლის სახელმწიფო პროგრამების[17] ფარგლებში განხორციელებულ საავანსო გადახდებს.

[10] დავალიანებები წარმოშობილია 2002-2006 წლებში.

[11] აღნიშნული მიგნება იდენტიფიცირებული იყო და შესაბამისი რეკომენდაცია გაიცა ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სააგენტოს 2018 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აუდიტის ანგარიშში.

[12] შპს „იმედ პროდაქშენი“ - 1,191,578 ლარი, შპს „ენერგოსექტორმშენი“ 106,192, ლარი; შპს „კინოთეატრი „ბორჯომი“ - 83,515 ლარი.

[13] სააღსრულებო საქმისწარმოება მიმდინარეობს: შპს „იმედი პროდაქშენი“ - 2018 წლიდან, შპს „ენერგოსექტორმშენი“ - 2016 წლიდან, შპს „კინოთეატრი „ბორჯომი“ - 2015 წლიდან.

[14] 2004-2007 წლებში ნავთობპროდუქტების რეგულირების საფასურის დარიცხვით წარმოშობილი დებიტორული დავალიანებები.

[15] 512,249 ლარის ოდენობით.

[16] საკითხი ასევე განხილულია ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სააგენტოს 2018 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აუდიტის ანგარიშში.

[17] პროგრამები ძირითადად მოიცავს კოვიდ-19 პანდემიიდან გამომდინარე განხორციელებულ პროგრამებს, მათ შორის: მცირე და საოჯახო სასტუმრო ინდუსტრიის ხელშეწყობის პროგრამა, ღონისძიების ორგანიზატორთა სუბსიდირების სქემა, ბანკებზე გადახდილი პროცენტის დაფინანსება, რესტორნების სუბსიდირების სქემა და სხვ.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, დებიტორული დავალიანების დადასტურებისათვის აუდიტის ჯგუფმა წერილობით მიმართა კომერციულ ბანკებს.[18] მიღებული პასუხების მიხედვით, ბანკები აღიარებენ 16,229,916 ლარით ნაკლებ დავალიანებას.[19]

შესაბამისად, ჩვენ ვერ მივიღეთ რწმუნება სსიპ-ის – აწარმოე საქართველოში ფინანსურ ანგარიშგებაში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებების“ ანგარიშზე აღრიცხული 16,229,916 ლარის არსებობასა და სისწორეზე.

სსიპ-ის – აწარმოე საქართველოში განმარტებით, პროგრამების ფარგლებში 2020 წელს ავანსად ჩარიცხული თანხების შესახებ დაგვიანებულმა ანგარიშგებამ, რაც დაკავშირებული იყო პროგრამებში ჩართული ბენეფიციარების მნიშვნელოვან ზრდასთან, გამოიწვია განსხვავება სააგენტოში აღრიცხულ და ბანკების მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას შორის, თუმცა, 2021 წლის ივნისიდან კომერციული ბანკებიდან ანგარიშების წარმოდგენა ხდება ყოველთვიურად და მიმდინარე წლის ბოლომდე მოხდება ანგარიშგებაში არსებული ხარვეზების აღმოფხვრა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ რწმუნება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული დებიტორული დავალიანების არსებობასა და სისწორეზე.

1.2 მატერიალური მარაგები

სსიპ – სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო მოქმედი კანონმდებლობის[20] შესაბამისად, წარმოადგენს სახელმწიფო ქონების მმართველს,[21] განკარგავს სახელმწიფო ქონებას[22] და იღებს სარგებელს და მომსახურების პოტენციალს[23] აღნიშნული ოპერაციებიდან.

მიქცეული და განსაკარგავად გადაცემული ქონება

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქონების ეროვნული სააგენტოს ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის აღრიცხული 6,256,156 ლარის მიქცეული და განსაკარგავად გადაცემული[24] ქონება.[25] სსბასს 12-ის შესაბამისად, აღნიშნული ქონება აკმაყოფილებს მატერიალურ მარაგად[26] აღიარების კრიტერიუმებს.

შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „მატერიალური მარაგების“ მუხლი შემცირებულია 6,256,156 ლარით.

სახელმწიფო ქონების აღრიცხვა და პრივატიზება

ქონების ეროვნულ სააგენტოს ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აქვს აღრიცხული მის განკარგვაში არსებული სახელმწიფო მიწები და შენობები.

---

[18] გარე დადასტურებაზე წერილი გაიგზავნა 9 კომერციულ ბანკში, რომლებზეც აღრიცხული დებიტორული დავალიანება შეადგენს 49,706,163 ლარს.

[19] აღსანიშნავია, რომ ჩვენ ალტერნატიული პროცედურების (პირველადი დოკუმენტაციის შესწავლა და მათ საფუძველზე, ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხული ნაშთების დადასტურება) საშუალებითაც ვერ მივიღეთ რწმუნება ზემოაღნიშნული 16,229,916 ლარის არსებობასა და სისწორეზე.

[20] „სახელმწიფო ქონების შესახებ“ საქართველოს კანონი.

[21] მუხლი 1, პუნქტი 6; მუხლი 2, პუნქტი „ჰ[1]“.

[22] მათ შორის, სახელმწიფო მიწებს, შენობებს, მიქცეულ და განსაკარგავად მისთვის გადმოცემულ ქონებას.

[23] მომსახურების პოტენციალი არის უნარი, გასწიოს მომსახურება და ერთეულს აძლევს თავისი მიზნების მიღწევის საშუალებას, რაც არ არის აუცილებელი, რომ ფულადი ნაკადების შემოსვლას ნიშნავდეს.

[24] სახელმწიფოს საკუთრებაში გადაცემული/ჩამორთმეული ქონება; მოძრავი ქონება, რომელიც გადაეცა ქონების სააგენტოს შემდგომი განკარგვის მიზნით.

[25] სააგენტო ასევე ფლობს შეუფასებელ/ნულოვანი ღირებულების მქონე 39,932 სხვადასხვა დასახელების მარაგს.

[26] სსბასს 12 - მატერიალური მარაგები, მუხლი 9 - განმარტებები.

ქვემოთ მითითებულ ცხრილში N3 წარმოდგენილია ქონების მართვის სააგენტოდან მიღებული ინფორმაცია 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების შესახებ.

ცხრილი N3. ინფორმაცია სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების შესახებ

დასახელება	რაოდენობა	ფართობი (ჰა)
სასოფლო-სამეურნეო მიწა	167,964	1,124,487[27]
არასასოფლო-სამეურნეო მიწა (მასზე დამაგრებული შენობა-ნაგებობებით)	53,084	90,156[28]

სააგენტომ 2020 წელს განახორციელა 168,750,311 ლარის ღირებულების იმ ქონების პრივატიზება, რაც ფინანსურ ანგარიშგებაში არ ჰქონდა დაფიქსირებული, როგორც აქტივი.
აღსანიშნავია, რომ მსგავსი დარღვევა იდენტიფიცირებულია ეკონომიკის სამინისტროს 2018 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ანგარიშში და გაცემულია შემდეგი რეკომენდაცია: „საკითხის მნიშვნელობიდან და კომპლექსურობიდან გამომდინარე, ეკონომიკის სამინისტრომ, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან მჭიდრო კომუნიკაციით, იმსჯელოს, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სტრუქტურაში შემავალი რომელი ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში უნდა აისახოს სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედ საწარმოებში განხორციელებული არაფულადი შენატანები, ასევე საპრივატიზებო და საიჯარო ქონება. მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად, აღნიშნული აქტივები ასახოს შესაბამისი ორგანიზაციის ბუღალტრულ ჩანაწერებსა და ფინანსურ ანგარიშგებაში, ბუღალტრული აღრიცხვის ინსტრუქციის შესაბამისად. საჭიროების შემთხვევაში მოხდეს საკანონმდებლო ცვლილებების ინიციირება.“

ზემოაღნიშნული რეკომენდაცია განხილულ იქნა[29] საქართველოს პარლამენტში.[30] საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტთან არსებულმა სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ანგარიშების განმხილველმა მუდმივმოქმედმა ჯგუფმა სრულად გაიზიარა რეკომენდაცია და ეკონომიკის სამინისტროს დაევალა ფინანსთა სამინისტროსთან კოორდინაციით ჩამოეყალიბებინა სამოქმედო გეგმა სახელმწიფო ქონების აღრიცხვაზე პასუხისმგებელი უწყებისა და ვადების განსაზღვრის, ასევე საჭიროების შემთხვევაში, საკანონმდებლო ცვლილებების ინიციირების შესახებ. ეკონომიკის სამინისტროს მიერ წარმოდგენილი რეკომენდაციების შესრულების მიმდინარეობის ანგარიშის მიხედვით, სამინისტრო არ იზიარებს გაცემულ რეკომენდაციას.[31]

შედეგად, მიუხედავად საკითხის მნიშვნელობისა და კომპლექსურობისა, ასევე არსებული საკანონმდებლო მოთხოვნებისა,[32] ხარვეზის აღმოსაფხვრელად საჭირო ღონისძიებები არ არის განხორციელებული.

[27] 4,555 ჰექტარზე სახელმწიფო არის თანამესაკუთრე.
[28] 1,276 ჰექტარზე სახელმწიფო არის თანამესაკუთრე.
[29] 2020 წლის 10 მარტს.
[30] საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტთან არსებული სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ანგარიშების განმხილველი მუდმივმოქმედი აუდიტის ჯგუფის მიერ.
[31] ინფორმაცია ეკონომიკის სამინისტროს 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდისათვის კონსოლიდირებული ფინანსური აუდიტის ანგარიშში გამოთქმული შენიშვნებისა და რეკომენდაციების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ, წერილი N 18/5551, 17.08.2020.
[32] „სახელმწიფო ქონების შესახებ“ საქართველოს კანონის (მუხლი 1, პუნქტი 6; მუხლი 2, პუნქტი „ 3^1“), აღრიცხვის ინსტრუქციის კონცეპტუალური საფუძვლებისა (თავი 5; 5.6 და 5.7) და სსბასს 1-ში წარმოდგენილი აქტივის განმარტების (მუხლი 7) მიხედვით, სახელმწიფო ქონება აკმაყოფილებს ქონების ეროვნული სააგენტოს ფინანსური ანგარიშგებაში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

შესაბამისად, ვერ მივიღეთ რწმუნება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „მატერიალური მარაგების“ მუხლის სისრულესთან დაკავშირებით.

1.3 სხვა მოკლევადიანი მიმდინარე აქტივები

სამინისტროს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ირიცხება სხვა მოკლევადიანი მიმდინარე აქტივები 161,105,575 ლარის ოდენობით.

სამინისტროს აპარატში სხვა მოკლევადიანი მიმდინარე აქტივების ანგარიში მოიცავს საქართველოს მთავრობის დადგენილების[33] საფუძველზე, კომუნალური გადასახადების სუბსიდირების ფარგლებში სხვადასხვა კომპანიაზე 2020 წლის დეკემბერსა და 2021 წლის იანვარში[34] გადასახადების წინასწარ ანაზღაურებულ თანხებს 144,824,960 ლარის ოდენობით, საიდანაც 2020 წლის დეკემბრის ხარჯია 72,011,831 ლარი, რაც აღრიცხვის ინსტრუქციის[35] შესაბამისად, ხარჯად უნდა აღიარებულიყო 2020 წელს.

შედეგად, 2020 წლის 31 დეკემბრით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „სხვა მოკლევადიანი მიმდინარე აქტივების“ მუხლი გაზრდილია, ხოლო „გრანტების, ტრანსფერების და სუბსიდიების“ მუხლი შემცირებულია 72,011,831 ლარით.

სსიპ – საქართველოს სახელმწიფო ჰიდროგრაფიული სამსახური[36]

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჰიდროგრაფიული სამსახურის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხულია 435,252 ლარის ოდენობის სხვა მოკლევადიანი მიმდინარე აქტივი, რომელიც წარმოადგენს სასამართლო გადაწყვეტილების შედეგად შპს „ჰაიგმასტერზე“ (რეგისტრირებულია დიდ ბრიტანეთში) ზარალის ასანაზღაურებლად დაკისრებულ თანხას.[37]

2010 წლის სააღსრულებო ფურცლის[38] შესაბამისად, დაიწყო სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების პროცესი, თუმცა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღნიშნული თანხა მიღებული არ არის.

გამომდინარე იქიდან, რომ შპს „ჰაიგმასტერსი“ რეგისტრირებულია დიდ ბრიტანეთში, ჰიდროგრაფიულმა სამსახურმა 2020 წელს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროში გაგზავნა დოკუმენტაცია,[39] უცხო ქვეყნის სასამართლო გადაწყვეტილების დიდი ბრიტანეთის უმაღლეს სასამართლოში დასარეგისტრირებლად, თუმცა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბრიტანეთის უმაღლეს სასამართლოში საქმისწარმოება დაწყებული არ არის.

შედეგად, აღნიშნული კომპანიის მოძიებისა და სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების პროცესი გახანგრძლივებულია, რაც ზრდის ფინანსური დანაკარგების რისკებს. შესაბამისად, 435,252 ლარის მოთხოვნის მიღების ალბათობა დაბალია.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „სხვა მოკლევადიანი მიმდინარე აქტივების“ ანგარიში გაზრდილად არის ნაჩვენები 72,011,831 ლარით, ხოლო ვერ მივიღეთ რწმუნება 435,252 ლარის აქტივის არსებობაზე.

---

[33] 2020 წლის 30 ოქტომბრის N655 დადგენილება „კომუნალური გადასახადების სუბსიდირების წესისა და პირობების დამტკიცების შესახებ“.

[34] დადგენილების მე-9 მუხლის შესაბამისად, 2020 წლის დეკემბრის და 2021 წლის იანვრის ხარჯი ანაზღაურდა 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს „24 07 03 – ახალი კორონავირუსის გავრცელებიდან გამომდინარე ეკონომიკის ხელშეწყობის ღონისძიებების“ პროგრამული კოდით გამოყოფილ ასიგნებათა ფარგლებში.

[35] მუხლი 7, პუნქტი 1.

[36] აღნიშნული საკითხი განხილულია და რეკომენდაცია გაცემულია ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სააგენტოს 2018 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აუდიტის ანგარიშში.

[37]პირობების დარღვევის შედეგად, შპს „ჰაიგმასტერს“ დაეკისრა. 430,252 ლარი ზიანის ანაზღაურება და 5,000 ლარი სახელმწიფო ბაჟის ოდენობით. ხელშეკრულება (N10, 26/03/2007) ეხებოდა მეტეოროლოგიურ-სინოპტიკური საშუალების შესყიდვას.

[38] სააღსრულებო ფურცელი N 2/316-08, 17/09/2010.

[39] 2020 წლის 19 ივნისის N03/232 წერილი.

1.4 გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

სამინისტროს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ირიცხება გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები 851,197,484 ლარის ოდენობით, საიდანაც 845,191,421 ლარი აღრიცხულია ანგარიშზე – „ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში“.

აღნიშნული თანხა წარმოადგენს სახელმწიფო წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ საწარმოების კაპიტალში განხორციელებულ ფულად შენატანებს, რომლებიც განხორციელებულია სამინისტროს აპარატის, ქონების ეროვნული სააგენტოსა და ინოვაციების სააგენტოს მიერ, შესაბამისად, 231,681,836 ლარის, 612,509,585 ლარისა და 1,000,000 ლარის ოდენობით.

სახელმწიფო საწარმოებში განხორციელებული შენატანების აღრიცხვა-ანგარიშგებაში გამოვლინდა შემდეგი ნაკლოვანებები:

- ქონების ეროვნული სააგენტო ფულადი შენატანების გარდა, ახორციელებს სახელმწიფო საწარმოებში ქონებრივ და წილობრივ[40] შენატანებს.
  საწარმოების კაპიტალში ქონებრივი და წილობრივი შენატანებისა და შემცირებების[41] შესახებ ინფორმაცია 2016 - 2020 წლების მიხედვით წარმოდგენილია ცხრილებში: N4 და N5.

ცხრილი N4. ინფორმაცია ქონებრივი შენატანების შესახებ (ლარი)

ქონებრივი			
წელი	**შეტანა**	**შემცირება**	**სულ:**
2016	180,699,673	1,554,233	179,145,440
2017	52,749,044	24,268,106	28,480,938
2018	40,776,362	31,535,092	9,241,270
2019	59,420,574	41,202,929	18,217,645
2020	269,141,557	45,871,232	223,270,325
სულ:	602,787,210	144,431,592	458,355,618

ცხრილი N5. ინფორმაცია წილობრივი შენატანების შესახებ (ლარი)

წილობრივი			
წელი	**შეტანა**	**შემცირება**	**სულ:**
2016	16,103,075	-	16,103,075
2017	5,769,871	96,000	5,673,871
2018	16,963,485	-	16,963,485
2019	453,627,977	110,754,179	342,873,798
2020	-	-	-
სულ:	492,464,408	110,850,179	381,614,229

სააგენტოს მიერ განხორციელებული არც ქონებრივი, არც წილობრივი ტიპის შენატანები და შემცირებები არ არის ასახული ფინანსურ ანგარიშგებაში.

გარდა ზემოაღნიშნული ხარვეზისა:

- ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ სრული ინფორმაცია ქონების ეროვნული სააგენტოს მიერ 2016 წლამდე საწარმოთა კაპიტალში განხორციელებული ქონებრივი და წილობრივი შენატანებისა და კაპიტალიდან ამოღებული ქონებისა და წილების შესახებ.
- ქონების სააგენტო არ ფლობს ინფორმაციას სს „საპარტნიორო ფონდში“ განხორციელებული ქონებრივი და წილობრივი შენატანებისა და ამოღებების ღირებულების შესახებ.
- ქონების სააგენტოს ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის აღრიცხული შპს „სახელმწიფო სამშენებლო კომპანიაში“ საქართველოს

[40] ერთ საწარმოში არსებული წილის სხვა საწარმოს კაპიტალში შეტანა.
[41] კაპიტალის ამოღება.

ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ 2020 წელს ჩარიცხული თანხა, ჯამურად, 730,898 ლარის ოდენობით[42] და შპს „მთის კურორტების განვითარების კომპანიის“ კაპიტალში შეტანილი 700,000 ლარი.[43] აღნიშნული თანხებით უნდა გაზრდილიყო ქონების ეროვნული სააგენტოს ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში, რაც განხორციელებული არ არის.

აღსანიშნავია, რომ სახელმწიფო კომპანიებში არსებული წილობრივი ინსტრუმენტების აღრიცხვის საკითხი განხილულია და რეკომენდაცია გაცემულია ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სააგენტოს 2018 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ანგარიშშიც.

- ქონების ეროვნული სააგენტო „სახელმწიფო ქონების შესახებ“ საქართველოს კანონის[44] შესაბამისად, ასრულებს სახელმწიფო კომპანიების პარტნიორის (აქციონერის) უფლებამოსილებებს.

  წარმოდგენილი ინფორმაციის საფუძველზე, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქონების ეროვნული სააგენტო წილს ფლობდა 105 საწარმოში,[45] ბუღალტრულ ჩანაწერებსა და ფინანსურ ანგარიშგებაში კი მოცემულია მხოლოდ 11 სახელმწიფო კომპანიის წილი. სსბასს 35-ის[46] მიხედვით, ქონების ეროვნული სააგენტოს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხული შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიაში[47]“ განხორციელებული ინვესტიციები 3,000,000 ლარის ოდენობით ექვემდებარება ბალანსიდან ჩამოწერას, გამომდინარე იქიდან, რომ კომპანიის 100%-იანი წილის მმართველია საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო.[48]
- აღრიცხვის ინსტრუქციის მიხედვით,[49] საჯარო სექტორის კომერციულ ერთეულებში, არსებული წილების ასახვისათვის გამოიყენება კაპიტალ-მეთოდი,[50] რაც სამინისტროს აპარატსა და ქონების ეროვნულ სააგენტოში არ არის განხორციელებული.
- აღრიცხვის ინსტრუქციის მიხედვით,[51] განსაზღვრულია სსბასს-ების სავალდებულო მოთხოვნების გამოყენებიდან გადახრის საფუძვლები. თუმცა, იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია სავალდებულო მოთხოვნის შესრულება, ერთეულმა აღნიშნული ფაქტი უნდა გაითვალისწინოს სააღრიცხვო პოლიტიკის შემუშავებისას და გაამჟღავნოს ფინანსური

[42] ბრძანებების მიხედვით გადარიცხული თანხები წარმოადგენდა კაპიტალში შენატანებს: ქონების ეროვნული სააგენტოს 2020 წლის 30 მარტის N1/1 -1638 და 2020 წლის 28 მაისის N1/1-1994 ბრძანებები.

[43] ქონების ეროვნული სააგენტოს 2016 წლის 16 სექტემბრის N1/1-3100 ბრძანება.

[44] 43-ე მუხლი: სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოს პარტნიორის (აქციონერის) უფლებამოსილებებს ახორციელებს ქონების მმართველი, რომელიც იღებს გადაწყვეტილებას სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოს კაპიტალში სახელმწიფო ქონების, მათ შორის, წილებისა და აქციების, ასევე ფულადი შენატანის (შენატანების) განხორციელების შესახებ.

[45] მოწოდებული ინფორმაციის მიხედვით, 105 კომპანიიდან, 5 სახელმწიფო კომპანიასთან მიმდინარეობს ლიკვიდაცია, იძულებითი ლიკვიდაცია, გადახდისუუნარობის (გაკოტრების) საქმისწარმოება, ხოლო 41 არ ფუნქციონირებს.

[46] მუხლები: 18-21.

[47] ს/კ 412670097.

[48] ამონაწერი მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან B20029392, 06/04/2020.

[49] სსბასს 35 - „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება“, მუხლი 10, პუნქტი 46.

[50] სსბასს 36 - მუხლი 8-ის „ინვესტიციები მეკავშირე ერთეულებსა და ერთობლივ საქმიანობებში“ მიხედვით, კაპიტალ-მეთოდი გულისხმობს წილობრივი მონაწილეობის თავდაპირველ აღრიცხვას თვითღირებულების საფუძველზე, ხოლო შემდეგ მის კორექტირებას მეკავშირე ერთეულის ან ერთობლივი საქმიანობის წმინდა აქტივებში/კაპიტალში ინვესტორის კუთვნილ წილში შემენის შემდგომ მომხდარი ცვლილების შესაბამისად.

[51] მუხლი 3, პუნქტი 1.

ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, შესაბამისი გადახვევის მიზეზის ახსნით.

სამინისტროში არ არის შემუშავებული ერთიანი სააღრიცხვო პოლიტიკა, სადაც ახსნილი იქნებოდა სტანდარტის მოთხოვნებიდან გადახრის მიზეზები. ასევე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში სახელმწიფო საწარმოებში არსებული ინვესტიციების აღრიცხვაზე დაშვებულია სტანდარტებით გათვალისწინებული სავალდებულო მოთხოვნებიდან[52] გამონაკლისი/გადახრა, რომელიც სათანადოდ არ არის დასაბუთებული.

ზემოაღნიშნულის შედეგად, ვერ მივიღეთ რწმუნება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების“ ანგარიშზე აღრიცხული 845,191,421 ლარის აქტივების სისწორესა და სისრულეზე.

1.5 ძირითადი აქტივები/ საინვესტიციო ქონება

სსბასს 13 – „იჯარის“ შესაბამისად, მოითხოვება შეფასებების გაკეთება და იჯარის კლასიფიკაცია ფინანსურ ან საოპერაციო იჯარად.[53]

სსიპ - სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო იჯარით გასცემს სახელმწიფო ქონებებს. 2020 წელს ქონების ეროვნული სააგენტოს ჯამურმა საიჯარო შემოსავალმა შეადგინა 5,786,982 ლარი.

სააგენტოში არ არის დაცული სტანდარტის მოთხოვნები იჯარის კლასიფიკაციასთან დაკავშირებით. კერძოდ, საოპერაციო იჯარით გაცემული ქონება არ არის აღრიცხული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, ხოლო ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ინფორმაცია არ არის მოცემული განმარტებით შენიშვნებში.

გარდა ამისა, ქონების ეროვნული სააგენტოს ფინანსური შედეგების შესახებ ანგარიშგებაში ასახულია 2018 წელს განხორციელებული აფასების[54] შედეგად წარმოშობილი 395,408 ლარის ძირითადი საშუალებების აფასების თანხა.[55]

აღნიშნული წარმოადგენს შეცდომის გასწორებას და სსბასს 3-ის მიხედვით,[56] მოითხოვს რეტროსპექტულ გასწორებას, რომლის საფუძველზეც ძირითადი აქტივების გადაფასების თანხით უნდა დაკორექტირებულიყო საწყისი კაპიტალის ნაშთი და არ უნდა ასახულიყო 2020 წლის ფინანსური შედეგების შესახებ ანგარიშგებაში.

შესაბამისად, ვერ მივიღეთ რწმუნება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „ძირითადი აქტივებისა“ და „საინვესტიციო ქონების“ მუხლის სისრულესთან დაკავშირებით.

1.6 არამატერიალური აქტივები

სამინისტროს კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგებაში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ირიცხება 11,304,421 ლარის ისტორიული ღირებულების მქონე არამატერიალური აქტივები.[57]

[52] სსბასს 3, მუხლი 29.

[53] საოპერაციო იჯარით გაცემული აქტივი უნდა აღირიცხოს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, ხოლო ფინანსური იჯარით გაცემისას, მასზე ინფორმაცია წარმოდგენილი უნდა იყოს განმარტებით შენიშვნებში.

[54] სატრანსპორტო საშუალებების აფასება განხორციელდა აუდიტორული კომპანია AF-ჯგუფის მიერ 2018 წლის 27 დეკემბერს.

[55] ანგარიში - „ფლობის შედეგად გაწეული სხვა მოგება“.

[56] პუნქტები: 46-47.

[57] საბალანსო ღირებულება - 4,903,534 ლარი.

სსბასს 31-ის მიხედვით,[58] უნდა შეფასდეს არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები. კერძოდ, უნდა დადგინდეს სასარგებლო მომსახურების ვადა განსაზღვრულია, თუ განუსაზღვრელი.

განუსაზღვრელი მომსახურების ვადის მქონე აქტივებს ამორტიზაცია[59] არ ერიცხებათ, მაგრამ სავალდებულოა ყოველწლიურად გაუფასურების ტესტირების ჩატარება.[60]

სამინისტროს დაქვემდებარებულ რამდენიმე ორგანიზაციაში არ გამოიყენება სსბასს 31-ის ზემოაღნიშნული მითითებები. არ არის დასაბუთებული არამატერიალურ აქტივებზე მინიჭებული სასიცოცხლო მომსახურების ვადების განსაზღვრის საკითხი და ყველა არამატერიალურ აქტივზე სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრულია 10 წელი.[61]

დეტალური ინფორმაცია სამინისტროს იმ სტრუქტურული ერთეულების შესახებ, სადაც გამოვლენილია მსგავსი ტიპის ხარვეზები, მოცემულია ცხრილში N6.

ცხრილი N6. ინფორმაცია არამატერიალური აქტივების შესახებ (ლარი)

დასახელება	ისტორიული ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
ტურიზმის ადმინისტრაცია	2,890,961	944,248
სამინისტროს აპარატი	1,956,774	584,928
ქონების ეროვნული სააგენტო	702,309	319,743
სულ:	**5,550,044**	**1,848,919**

შედეგად, ჩვენ ვერ მივიღეთ რწმუნება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „არამატერიალური აქტივების“ ანგარიშზე აღრიცხული 1,848,919 ლარის სისწორესა და შეფასებაზე.

საზღვაო აკადემიის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია 2,472,593 ლარის ისტორიული ღირებულების არამატერიალური აქტივები[62] ფინანსთა მინისტრის N289 ბრძანების მიხედვით, 2020 წელს განისაზღვრა განუსაზღვრელი სასიცოცხლო მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალურ აქტივებად და 2020 წელს ამორტიზაციის დარიცხვა ამ აქტივებზე აღარ განხორციელებულა.

ფინანსთა მინისტრის მიერ მიღებული ზემოაღნიშნული ინსტრუქციით განსაზღვრული ცვეთის/ამორტიზაციის წესი სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებაა და გადაანგარიშდება რეტროსპექტულად.[63]

შესაბამისად, განუსაზღვრელი სასიცოცხლო მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალურ აქტივებზე დაგროვილი ამორტიზაცია 1,200,421 ლარის ოდენობით ექვემდებარება ჩამოწერას, რაც განხორციელებული არ არის.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „არამატერიალური აქტივების“ ანგარიში 1,200,421 ლარით ნაკლებად არის ნაჩვენები.

1.7 სხვა არაფინანსური აქტივები

სამინისტროს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ირიცხება 13,779,211 ლარის ღირებულების სხვა არაფინანსური აქტივები, მათ შორის, დაუმთავრებელი აქტივები შეადგენს 13,764,044 ლარს.

[58] სსბასს 31 - „არამატერიალური აქტივები“, მუხლი 87.
[59] სსბასს 31 - მუხლი 106.
[60] სსბასს 31 - მუხლი 107.
[61] მაგალითად, სამინისტროს აპარატის და ქონების ეროვნული სააგენტოს ბალანსზე აღრიცხული 526,586 ლარის და 344,942 ლარის ისტორიული ღირებულების მქონე ლიცენზიები, რომლებიც არის უვადო. ასევე: აპარატის ბალანსზე ირიცხება სატელევიზიო სერიალი „ღვინის გზა“, ისტორიული ღირებულებით - 957,338 ლარი. სერიალს არ აქვს განსაზღვრული ვადა და მისი გამოყენება შესაძლებელია ნებისმიერ დროს.
[62] საბალანსო ღირებულება - 1,272,172 ლარი.
[63] სსბასს 3 - „სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები“, მუხლი 27.

სამინისტროს აპარატის ბალანსზე – „დაუმთავრებელი მშენებლობის“ ანგარიშზე ირიცხება 2,808,622 ლარის ღირებულების „ბახვი ჰესი 1-2“ და „ბახვი ჰესი 5“-ის საპროექტო დოკუმენტაცია, რომელიც სამინისტროსთვის უსასყიდლოდ გადაცემულია 2014 წლის 29 აგვისტოს. საპროექტო დოკუმენტაციის გამოყენების შესაძლებლობა მცირეა, რადგან მშენებლობაზე გაფორმებულია ახალი ხელშეკრულებები/მემორანდუმები, რომლებშიც გაწერილია ახალი კომპანიების მიერ ზემოხსენებული პროექტების განვითარების ფარგლებში კვლევების დამოუკიდებლად ჩატარების საკითხი. ასევე აღსანიშნავია, რომ სამინისტროს აპარატის განმარტებით, მათ კომპანიებისათვის ტექნიკური დოკუმენტაცია არ გადაუციათ.

აქტივების გამოუყენებლობის საკითხი სსბასს 21 – „ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურების“ მიხედვით, გაუფასურების მაჩვენებელია.[64]

სამინისტროს აპარატში გაუფასურების ტესტირება აქტივებთან დაკავშირებით არ ჩატარებულა.

შედეგად, ვერ მივიღეთ რწმუნება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „სხვა არაფინანსური აქტივების“ ანგარიშზე აღრიცხულ 2,808,622 ლარის სისწორესა და შეფასებასთან დაკავშირებით.

1.8 გრანტები, ტრანსფერები და სუბსიდიები

სამინისტროს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2020 წელს აღრიცხულია 323,791,543 ლარის გრანტების, ტრანსფერების და სუბსიდიების ხარჯი, საიდანაც:

- **სამინისტროს აპარატის** მიერ 2020 წელს ანაზღაურებულია ყაზბეგისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტების მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულება, სულ – 8,948,710 ლარი.
  2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონის მიხედვით,[65] მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულება უნაზღაურდებათ ყაზბეგისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტების მაღალმთიან სოფლებში[66] **მუდმივად მცხოვრებ მოსახლეობას** (აბონენტებს) 2019 წლის 1 დეკემბრიდან 2020 წლის 15 მაისის ჩათვლით და 2020 წლის 15 ოქტომბრიდან 2020 წლის 30 ნოემბრის ჩათვლით პერიოდებში.
  2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონის მიხედვით,[67] სამინისტრო თანხებს ანაზღაურებს ბუნებრივი აირის გამანაწილებელი კომპანიის მიერ წარმოდგენილი და მუნიციპალიტეტების გამგეობების მიერ სათანადოდ დამოწმებული შესაბამისი ანგარიშების საფუძველზე. აქედან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტების მიერ დამოწმებული ანგარიშების გადამოწმების ვალდებულება სამინისტროს არ აქვს.
  მაღალმთიან დასახლებებში მუდმივად მცხოვრები პირების რეესტრს[68] აწარმოებს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი სსიპ – სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტო.[69]
  ფიზიკური პირისთვის მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პირის სტატუსის მინიჭების, შეწყვეტის, შეჩერების,

[64] მუხლი 27.
[65] მუხლი 31.
[66] სეთურნი, ზაქათკარი, ჯაღმიანი, ბედონი, ბენიან-ბეგონი, იუხო, მუდურუ, წკერე, ციხიანი, სვიანა-როსტიანი და ქოროღო, აგრეთვე ის სოფლები, რომელთაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, მაღალმთიანი დასახლების სტატუსი მიენიჭათ.
[67] მუხლის 31, პუნქტი 3.
[68] რეესტრი არის მონაცემთა ელექტრონული ბაზა, რომელშიც აისახება ინფორმაცია მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პირის სტატუსის მინიჭების, შეწყვეტის, შეჩერების, აღდგენის შესახებ.
[69] საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2016 წლის 4 იანვრის ბრძანება N116 „მაღალმთიან დასახლებებში მუდმივად მცხოვრებ პირთა რეესტრის წარმოების წესის დამტკიცების შესახებ“, მუხლი 1.

აღდგენის საკითხზე მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება ეგზავნება სააგენტოს 5 დღის ვადაში.[70]

აუდიტის მიმდინარეობისას ანაზღაურებული თანხების სისწორის, სისრულისა და წარმოშობის დასადასტურებლად, სსიპ – სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოდან გამოთხოვილ იქნა ინფორმაცია[71] 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონის მიხედვით ყაზბეგის და დუშეთის მუნიციპალიტეტების მაღალმთიან დასახლებებში მუდმივად მცხოვრები პირების შესახებ.

მიღებული ინფორმაციის ანალიზის შედეგად[72] გამოვლინდა, რომ 8,948,710 ლარის ხარჯიდან 2,307,396 ლარი[73] ანაზღაურებულია ისეთ აბონენტებზე, რომლებსაც სერვისების განვითარების სააგენტოს მიერ მოწოდებულ ბაზაში არ აქვთ მუდმივად მცხოვრების სტატუსი.

შესაბამისად, ვერ მივიღეთ რწმუნება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილი ფინანსური ანგარიშგების „გრანტების, ტრანსფერებისა და სუბსიდიების“ მუხლში აღრიცხული 2,307,396 ლარის წარმოშობისა და სიზუსტის შესახებ. ასევე: ყაზბეგისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტებში შესაბამისი კონტროლის მექანიზმების არარსებობა წარმოშობს თანხების არაეფექტიანი და არაეკონომიური განკარგვის რისკებს.

- **ინოვაციების სააგენტოს** „საქართველოს ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (IBRD)-ის“[74] ფარგლებში მომზადებულ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული 11,818,540 ლარის სუბსიდიის ხარჯი მოიცავს 9,995,844 ლარის ისეთ დანახარჯებს,[75] რომელთა აღრიცხვა აღნიშნულ ანგარიშზე შეუსაბამოა ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 15 იანვრის N17 ბრძანების მოთხოვნებთან.[76]

  ამასთანავე, დარჩენილი 1,822,696 ლარის ნაცვლად 2020 წლის სუბსიდიის მოცულობა შეადგენს 4,402,470 ლარს.

  შედეგად, ინოვაციების სააგენტოს 2020 წლის „გრანტების, ტრანსფერების და სუბსიდიის“ ხარჯი 7,416,070 ლარით გაზრდილად არის წარმოდგენილი. ამასთანავე, 2020 წლის ხარჯებში აღრიცხული 9,995,884 ლარი საჭიროებს მუხლში – „საქონელი და მომსახურება“ რეკლასიფიკაციას.

- **სსიპ-ის – აწარმოე საქართველოში** ფინანსურ ანგარიშგებაში „გრანტების, ტრანსფერების და სუბსიდიების“ ხარჯის მუხლში აღრიცხული 33,577,188 ლარის ხარჯი შემცირებულია 567,974 ლარით, რაც წარმოადგენს მონიტორინგის შედეგად წინა საანგარიშგებო პერიოდებში სხვადასხვა კომპანიაზე აღიარებული გრანტის ხარჯების უკუგატარებას, შეცდომის გასწორებას.[77] აღნიშნული შეუსაბამოა სსბასს 3-ის მოთხოვნებთან,[78] რომლის მიხედვით შეცდომები უნდა გასწორდეს რეტროსპექტულად. ასევე ქვეთავში 1.1 განხილული აწარმოე საქართველოში-ს დებიტორული დავალიანებების აღრიცხვასთან დაკავშირებული ხარვეზის გამო, ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ რწმუნება სსიპ-ის – აწარმოე საქართველოში ფინანსურ ანგარიშგებაში 2020 წელს

[70] საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2016 წლის 4 იანვრის ბრძანება N116, მუხლი 3, პუნქტი 1.
[71] N004468/14, 14.06.2021.
[72] წერილი N01/124990, 28.06.2021.
[73] მათ შორის, 99,109 ლარზე ვერ იქნა იდენტიფიცირებული აბონენტის პირადი ნომრები.
[74] საბიუჯეტო კოდი: 24 12.
[75] ოფისის ხარჯები, თანამშრომელთა შრომის ანაზღაურება, საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯები და სხვ.
[76] „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ“ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე, 52 მუხლი, პუნქტი 34.
[77] აღნიშნული ოპერაცია გავლენას არ ახდენს 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღრიცხულ წმინდა აქტივებზე/კაპიტალზე.
[78] მუხლი 47.

„გრანტების, ტრანსფერების და სუბსიდიების“ ხარჯის მუხლში აღრიცხულ 33,577,188 ლარის სისრულისა და სისწორის შესახებ.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ რწმუნება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „გრანტების, ტრანსფერების და სუბსიდიების“ ხარჯის მუხლის სისრულისა და სისწორის შესახებ.

1.9 პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები

აღრიცხვის ინსტრუქციის მიხედვით,[79] პირობითი აქტივების და პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების საცნობარო ანგარიშებზე.

2020 წლის 31 დეკემბრით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების საცნობარო ანგარიშებსა და განმარტებით შენიშვნებში არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია პირობით აქტივებსა და პირობით ვალდებულებებზე, მაშინ როდესაც:

- 2019 წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შესაბამის საცნობარო ანგარიშებზე აღრიცხულია 3,296,885 ლარის პირობითი აქტივი და 82,771,006 ლარის პირობითი ვალდებულება.
- 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წიაღის სააგენტოს ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხულია 2,675,292 ლარის პირობითი აქტივი და 155,521 ლარის პირობითი ვალდებულება.
- სსიპ-ს – აწარმოე საქართველოში 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღრიცხული ჰქონდა პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები 2019 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილი მიდგომის/პოლიტიკის საფუძველზე.[80]
  2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ ფინანსურ ანგარიშგებაში პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები აღრიცხული არ არის. ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ მტკიცებულება 2020 წელს გაკეთებული ახალი შეფასებების ან ძველი მიდგომის კორექტირების შესახებ. ამასთანავე, ორგანიზაციაში არ არის დამტკიცებული სააღრიცხვო პოლიტიკა, სადაც გაწერილი იქნებოდა პირობითი აქტივების და პირობითი ვალდებულებების აღრიცხვასთან დაკავშირებული შეფასების კრიტერიუმები.
  2019 წელს არსებული მიდგომიდან გამომდინარე, პირობით აქტივად და პირობით ვალდებულებად აღიარებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექვემდებარება 554,471 და 85,990,441 ლარი, რაც არ არის განხორციელებული.

შედეგად, ჩვენ ვერ მივიღეთ რწმუნება სამინისტროს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საცნობარო ანგარიშებზე პირობითი აქტივებისა და

[79] მუხლი 10, პუნქტი 30.

[80] პირობითი აქტივები - „წარმოადგენს მიკრო და მცირე მეწარმეობის მხარდაჭერის პროგრამის ბენეფიციარებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების ფარგლებში სააგენტოს მიერ წინა წლებში გაცემული დაფინანსების სუბსიდირების იმ ნაწილს, რომელთა მობრუნების ვალდებულებაც შეიძლება დაუდგეთ ბენეფიციარებს, ვინაიდან მათ არაჯეროვნად შეასრულეს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები“.
პირობითი ვალდებულებები - „წარმოადგენს სახელმწიფო პროგრამის - „აწარმოე საქართველოში“ ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის კომპონენტის ბენეფიციარებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების ფარგლებში ბანკის უზრუნველყოფაში - სააგენტოს მხრიდან თანამონაწილეობის თანხების ჯამს“.

პირობითი ვალდებულებების აღრიცხვის სისწორის, შეფასებისა და სისრულის შესახებ.

აუდიტი წარვმართეთ უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების საერთაშორისო სტანდარტების (ISSAI) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით". ჩვენ ვართ უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების საერთაშორისო ორგანიზაციის (INTOSAI) მოთხოვნების შესაბამისად ორგანიზაციისგან დამოუკიდებელი აუდიტორები და შესრულებული გვაქვს INTOSAI-ის მიერ დაწესებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია უარყოფითი მოსაზრების გამოთქმისთვის საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

2. მნიშვნელოვანი გარემოებები

ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებული არ არის ქვემოაღნიშნულ საკითხთან მიმართებით:

2.1 ძირითადი აქტივები

სსბასს 17-ის – „ძირითადი აქტივები“ შესაბამისად,[81] „აქტივის ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადა ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს მაინც უნდა გადაისინჯოს,“ და თუ მოსალოდნელი შედეგები წინა შეფასებებისაგან განსხვავდება, ცვლილებები უნდა აისახოს როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილება,[82] რაც არ არის განხორციელებული.

ცხრილში N7 მოცემულია ორგანიზაციების ჩამონათვალი, სადაც 2020 წელს სრულად არის გაცვეთილი და განულებული ძირითადი აქტივები.

ცხრილი N7. აქტივების ისტორიული ღირებულება, რომლებიც სრულად გაიცვითა 2020 წელს (ლარი)

დასახელება	ისტორიული ღირებულება
ინოვაციების სააგენტო	469,224
ჰიდროგრაფიული სამსახური	374,505
სამინისტროს აპარატი	224,166
საზღვაო აკადემია	199,014
ქონების სააგენტო	134,817
სულ:	**1,404,726**

2.2 განმარტებითი შენიშვნები

სამინისტროს განმარტებით შენიშვნებში არ არის წარმოდგენილი აღრიცხვის ინსტრუქციით გათვალისწინებული სსბასს-ის შესაბამისად განსაზღვრული ინფორმაცია, კერძოდ:

დაკავშირებულ მხარეთა შესახებ განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბრით წარდგენილ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია სსბასს 20-ის – „დაკავშირებულ მხარეთა შესახებ განმარტებითი შენიშვნები“ მოთხოვნათა შესაბამისად.

განმარტებით შენიშვნებში არ არის მოცემული დეტალური ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ოპერაციების შესახებ და არ არის წარმოდგენილი სტანდარტით მოთხოვნილი სხვა ინფორმაცია.[83]

ინფორმაცია შეზღუდული ფულადი რესურსის შესახებ

სამინისტროს განმარტებით შენიშვნებში არ არის წარმოდგენილი სსბასს 2-ის – „ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება“ მიხედვით[84] განსაზღვრული ინფორმაცია იმ ფულად სახსრებთან დაკავშირებით, რომლებიც ეკუთვნის ერთეულს, მაგრამ არ შეუძლია მათი გამოყენება.

კერძოდ, სსიპ – აწარმოე საქართველოში და სსიპ – სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო ფლობენ ფულად სახსრებს, რომელთა გამოყენება შეზღუდული აქვთ მათი მიზნობრიობიდან გამომდინარე. ასეთი თანხა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 30,737,418 ლარს.[85]

[81] მუხლი 67.
[82] სსბასს 3-ის შესაბამისად.
[83] სსბასს 20, მუხლები: 27-41.
[84] მუხლი 59.
[85] პროგრამა „აწარმოე საქართველოში“ - 29,345,179 ლარი, რომელიც შედგება ბანკებში განთავსებული საკრედიტო-საგარანტიო სქემისა და ფიზიკური პირების იპოთეკური სესხების საგარანტიო თანხებისაგან; ქონების ეროვნულ სააგენტოში 1,392,239 ლარი, რომელიც ძირითადად მოიცავს აუქციონებში მონაწილე პირების მიერ ქონების სააგენტოს ანგარიშზე ჩარიცხულ ბეს თანხებს.

სასამართლო დავები

ფინანსური ანგარიშგების სამართლიანი წარდგენის პრინციპიდან გამომდინარე,[86] მიზანშეწონილია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში სასამართლო დავების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენა ან საჭიროების შემთხვევაში შესაბამის მუხლში აღრიცხვა.[87]

სამინისტროში არ არის შემუშავებული სააღრიცხვო პოლიტიკა სასამართლო დავებთან დაკავშირებით, შესაბამისად, არ ხდება სასამართლო დავების მოსალოდნელი შედეგების შეფასება და, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვა.

ზემოაღნიშნული განმარტებითი შენიშვნების ხარვეზებიდან გამომდინარე, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება სრულყოფილად არ ასახავს ანგარიშის მომხმარებლებისათვის საჭირო ინფორმაციას.

[86] სსბასს 1, მუხლი 27.
[87] სსბასს 19.

3. სხვა გარემოებები

3.1 კომუნალური გადასახადების სუბსიდირება

საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 30 ოქტომბრის N655 დადგენილების[88] თანახმად, სამინისტრომ განახორციელა კომუნალური გადასახადების სუბსიდირება 2020 წლის ნოემბრის, დეკემბრის, ასევე 2021 წლის იანვრისა და თებერვლის თვეებში.

დადგენილების მიხედვით,[89] სამინისტრო არ იყო უფლებამოსილი, შეემოწმებინა კომპანიებისგან მიღებული ინფორმაციისა და მათთვის ასანაზღაურებელი თანხის სისწორე.[90]

დადგენილების თანახმად,[91] საყოფაცხოვრებო მომხმარებლის მიერ სუბსიდირებაზე უარის თქმის მიზნით, გამოყენებული იქნებოდა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (შემდგომში – სემეკი) მიერ შემუშავებული სათანადო ელექტრონული პლატფორმა.

აუდიტის მიმდინარეობის დროს სემეკისგან გამოთხოვილ იქნა ინფორმაცია[92] იმ საყოფაცხოვრებო მომხმარებლების შესახებ, რომლებმაც უარი განაცხადეს კომუნალური გადასახადების სუბსიდირებაზე.

სემეკისგან მიღებული პასუხის მიხედვით,[93] კომისიას თავად არ დაუმუშავებია კომუნალურ გადასახადებზე უარის თქმის ელექტრონული პლატფორმის მეშვეობით შეკრებილი ინფორმაცია.[94] შესაბამისად, კომისიას არ გააჩნია დადასტურებული მონაცემები იმ საყოფაცხოვრებო მომხმარებელთა შესახებ, რომლებმაც უარი განაცხადეს კომუნალური გადასახადების სუბსიდირებაზე.

შედეგად, სემეკის მიერ შექმნილი ელექტრონული პლატფორმა არ იძლევა სრულყოფილი ინფორმაციის მიღების საშუალებას, ხოლო სამინისტროს დადგენილებით განსაზღვრული უფლებამოსილების ფარგლებში არ ევალებოდა ინფორმაციის მოპოვება იმ აბონენტების შესახებ, რომლებმაც უარი განაცხადეს სუბსიდირებაზე. შესაბამისად, არ გადამოწმებულა კომუნალური მომსახურების გამწევი კომპანიებისაგან მიღებული ინფორმაციის სისწორე, რაც ზრდის თანხების ზედმეტად ანაზღაურების რისკებს და მიუთითებს კონტროლის მექანიზმების სისუსტეზე.

3.2 გადასესხებული სესხები

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ასიგნებებში გათვალისწინებულია უცხოური კრედიტებით და გრანტებით განსახორციელებელი საინვესტიციო პროექტების თანხები. 2020 წელს ასეთი თანხების ოდენობამ შეადგინა 67,004,772 ლარი.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და პროექტის განმახორციელებელ სახელმწიფო ორგანიზაციებს შორის, ფორმდება გადასესხების ხელშეკრულებები.

[88] „კომუნალური გადასახადების სუბსიდირების წესისა და პირობების დამტკიცების შესახებ“.
[89] მუხლი 5.
[90] პასუხისმგებლობა წარდგენილ ინფორმაციაზე ეკისრებოდათ კომუნალური მომსახურებების მიმწოდებელ იურიდიულ პირებს.
[91] მუხლი 8.
[92] N 004475/14, 14.06.2021.
[93] N 1/13-3-5277, 02.07.2021.
[94] ამას ახორციელებდნენ უშუალოდ ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელი საწარმოები.

დონორი ორგანიზაცია პირდაპირი გადახდის წესით[95] ანაზღაურებს შესრულებული სამუშაოების მიხედვით გათვალისწინებულ თანხას, რაც ირიცხება სამინისტროს სახაზინო კოდების გავლით. შესაბამისად, სახაზინო მონაცემებზე დაყრდნობით, სამინისტროს აპარატი ჩარიცხულ თანხებს აღიარებს ანგარიშზე „საბიუჯეტო სახსრებით ერთ წელზე მეტი ვადით გაცემული კრედიტები და სესხები“ და იმავე პერიოდში აღნიშნულ მოთხოვნას ჩამოწერს ანგარიშზე – „აქტივების და ვალდებულებების ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი“.

ხელშეკრულებების პირობების მიხედვით, ფინანსთა სამინისტრო უზრუნველყოფს გადასესხებული კრედიტების ადმინისტრირებას და კონტროლს, მონიტორინგს უწევს თანხების დაბრუნებას, უფლებამოსილია შეაჩეროს ან შეწყვიტოს თანხის გაცემა. შესაბამისად, სესხის გამცემია საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო, ხოლო სესხის მიმღები პროექტის განმახორციელებელი სახელმწიფო ორგანიზაციები.[96]

შესაბამისად, ეკონომიკის სამინისტროს აღრიცხვის მიდგომა, რომლის მიხედვით ის არ აღიარებს სასესხო მოთხოვნების ნაშთს პროექტის განმახორციელებელი სახელმწიფო ორგანიზაციების მიმართ – სწორია. თუმცა, აღნიშნული სააღრიცხვო მიდგომის შედეგად, გაზრდილად არის წარმოდგენილი საანგარიშგებო პერიოდის შემოსავლები და ხარჯები, რაც არ იძლევა მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების უტყუარად და სამართლიანად წარმოდგენის შესაძლებლობას.

3.3 ბუღალტრული აღრიცხვა-სააღრიცხვო პოლიტიკა

სამინისტროში არ არის შემუშავებული და დანერგილი ერთიანი სააღრიცხვო პოლიტიკა. სააღრიცხვო პოლიტიკის შემუშავება, დანერგვა და გამოყენება ორგანიზაციაში აღრიცხვის თანმიმდევრულობის ერთ-ერთი მთავარი წინაპირობაა.

სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაძლებელია მოიცავდეს ინსტრუქციას შემდეგი საკითხების აღრიცხვის შესახებ: სასამართლო გადაწყვეტილებების საფუძველზე წარმოშობილი მოთხოვნები, პირგასამტეხლოები, საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციიდან წარმოშობილი შემოსავლები, სანქციებიდან და ჯარიმებიდან მიღებული შემოსავლები და სხვ.

მაგალითად, ერთიანი სააღრიცხვო მიდგომა არ არის დანერგილი მოთხოვნებისა და შემოსავლების აღრიცხვის კუთხით. კერძოდ, სამინისტროს აპარატი თავის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებს სხვადასხვა ორგანიზაციის მიმართ სასამართლო გადაწყვეტილებების და აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილებების მიხედვით წარმოშობილ მოთხოვნებს და შემოსავალს, მიუხედავად იმისა, რომ საბიუჯეტო კოდექსის უნივერსალობის[97] პრინციპიდან გამომდინარე, აღნიშნული მოთხოვნების დაფარვის შედეგად სარგებელს სამინისტროს აპარატი ვერ მიიღებს. ასეთი სახის

[95] თანხის ანაზღაურება ხდება დონორის მიერ პირდაპირ კონტრაქტორის ანგარიშზე

[96] ამასთანავე, პროექტის განმახორციელებელი საწარმოები ვალდებულებას აღიარებენ არა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, არამედ ფინანსთა სამინისტროს მიმართ.

[97] უნივერსალობა - ბიუჯეტის ყველა შემოსულობის მიმართვა საერთო გადასახდელების დასაფინანსებლად, გარდა ამ კოდექსით განსაზღვრული შემთხვევებისა. ამასთანავე, არც ერთი შემოსულობა, გარდა დონორების მიერ დაფინანსებული შემოსულობებისა, არ უნდა იქნეს მიმართული მიზნობრივად, კონკრეტული გადასახდელის დასაფინანსებლად. საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ მიღებული შემოსულობების შენარჩუნება თავისი მიზნებისათვის დაუშვებელია, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა საბიუჯეტო ორგანიზაცია არის საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ან/და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი.

მოთხოვნების ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 3,891,467 ლარს.[98]

განსხვავებულია მიდგომა ქონების ეროვნულ სააგენტოში. კერძოდ, სააგენტო აღიარებს იჯარით გაცემული და პრივატიზებული სახელმწიფო ქონებიდან მიღებულ არა მთლიან შემოსავალს, არამედ მხოლოდ 7%-ს. რადგან, მიღებული თანხებიდან 7% წარმოადგენს ქონების ეროვნული სააგენტოს წილს,[99] დანარჩენი კი ირიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტში, ამიტომ სააგენტო ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხავს წარმოქმნილი მოთხოვნების მხოლოდ 7%-ს. შედეგად, დანარჩენი 93% არც ეკონომიკის სამინისტროს კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში და არც სახელმწიფოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება.

ქონების ეროვნულ სააგენტოში ანალოგიური მიდგომაა ჩამოყალიბებული გაფორმებული ხელშეკრულებების ფარგლებში სხვადასხვა კომპანიაზე დარიცხულ პირგასამტეხლოებთან დაკავშირებით. დარიცხული პირგასამტეხლოები არ აღირიცხება სააგენტოს ფინანსურ ანგარიშგებაში, მაშინ როდესაც ქონების ეროვნულ სააგენტოს 2020 წელს შემოერთებულ მომსახურების სააგენტოს ბუღალტრულ ბაზასა და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასეთი ტიპის შემოსავლები აღრიცხულია.

ერთიანი სააღრიცხვო პოლიტიკის არარსებობა იწვევს არათანმიმდევრულ აღრიცხვიანობას სამინისტროს დაქვემდებარებულ უწყებებში და ზრდის ფინანსურ ანგარიშგებაში დაშვებული უზუსტობების რისკს.

3.4 პირგასამტეხლო

ქონების ეროვნული სააგენტოს ერთ-ერთი ფუნქციაა[100] პრივატიზებული და მართვის უფლებით გადაცემული აქტივების შესახებ ინფორმაციის აღრიცხვა და შესაბამისი ხელშეკრულებების მონიტორინგი. კერძოდ, ხელშეკრულების პირობების დარღვევის საფუძველზე დაკისრებული გადასახდელების/ პირგასამტეხლოს აღრიცხვისა და ამოღების კონტროლი.

ქონების ეროვნული სააგენტოს მიერ მოწოდებული მონაცემების შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელშეკრულებების საფუძველზე მისაღები პირგასამტეხლო, 75,441,775 ლარს და 112,478,905 აშშ დოლარს შეადგენს. აღსანიშნავია, რომ პირგასამტეხლოს დიდი ნაწილი წარმოშობილია 2006-2015 წლებში დადებული ხელშეკრულებებიდან და არ არის ასახული სააგენტოს ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ქონების ეროვნული სააგენტოს მიერ პირგასამტეხლოების მისაღებად განხორციელებული ღონისძიებების შესწავლის მიზნით, აუდიტის ჯგუფმა შეარჩია 10 (ათი) კონტრაქტორი, რომლებსაც დარიცხული პირგასამტეხლოები არ ჰქონდათ გადახდილი. მოწოდებული ინფორმაციის ანალიზის შედეგად გამოვლინდა, რომ ერთ კონტრაქტორთან მიმდინარეობს სასამართლო დავა, 4 კონტრაქტორი ეტაპობრივად ფარავს დაკისრებულ პირგასამტეხლოს, 5

[98] შპს „სანი“ - 2,497,191 ლარი, შპს „იმედ პროდაქშენი“ - 1,191,578 ლარი, შპს „ენერგოსექტორმშენი“ - 106,192 ლარი, შპს „კინოთეატრი „ბორჯომი“ - 83,515 ლარი, შპს „ნინო“ - 12,991.

[99] „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს ანაზღაურებისა და ამონაგები თანხის განაწილების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 17 სექტემბრის დადგენილება N393, მუხლი N2.

[100] საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 17 სექტემბრის N391 დადგენილება „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს დებულების დამტკიცების შესახებ“.

კონტრაქტორთან[101] საბოლოო გადაწყვეტილება ვალდებულების შეცვლის და სანქციების გამოყენების საკითხზე მიღებული არ არის.

საპრივატიზებო ვალდებულების ან ქონების მართვის უფლებით გადაცემის პირობების დარღვევის და საინვესტიციო ვალდებულებების შეუსრულებლობიდან დაკისრებული პირგასამტეხლოების საკითხი მოითხოვს ინდივიდუალურ მიდგომას. პირგასამტეხლოს მოთხოვნის, შემცირების ან პატიების პროცესის ინიციირება უნდა ითვალისწინებდეს როგორც სახელმწიფოს, ასევე ინვესტორის ინტერესებს და შესაბამისი გადაწყვეტილება არგუმენტირებულად იყოს დასაბუთებული.

თანხების არსებითობისა და მისი შინაარსიდან გამომდინარე,[102] მნიშვნელოვანია ყოველწლიურად ფასდებოდეს პირგასამტეხლოების დაკისრების და ამოღების შესაძლებლობა, განხილულ იქნეს და არგუმენტირებულად დასაბუთდეს პირგასამტეხლოების შემცირების ან პატიების რელევანტურობა. ამასთანავე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს მიეწოდებოდეთ ინფორმაცია, აღნიშნულ თანხებთან დაკავშირებით, სსბასს-ით და სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმების ფარგლებში.

3.5 შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით

სამინისტროს სტრუქტურაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირები[103] საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მიხედვით, უფლებამოსილი არიან სამართალდარღვევის აღმოჩენის შემთხვევაში დააჯარიმონ ფიზიკური/იურიდიული პირები.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევებზე გამოწერილი ჯარიმების ოქმები, მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით,[104] წარმოადგენენ მკაცრი აღრიცხვის დოკუმენტებს, რომელთა აღრიცხვისა და ანგარიშგებისათვის შემუშავებულია შესაბამისი ნორმატიული აქტები. კერძოდ, ორგანიზაციაში უნდა წარმოებდეს გამოწერილი/გაუქმებული ოქმების შესახებ შესაბამისი ჟურნალები, ბლანკები უნდა იყოს დამზადებული პოლიგრაფიულ საწარმოში ნუმერაციის და სხვა რეკვიზიტების დაცვით.[105]

2020 წელს ასეთი ტიპის ჯარიმებმა, მოწოდებული ინფორმაციის შესაბამისად, შეადგინა 761,700 ლარი, საიდანაც გადახდილია 320,800 ლარი.

მოწოდებული ინფორმაციების შესწავლისას გამოვლინდა შემდეგი სახის ნაკლოვანებები:

- წიაღის სააგენტო და სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო არ აწარმოებს კანონმდებლობით განსაზღვრულ მკაცრი აღრიცხვის ფორმების

[101] საიდანაც 4 კომპანიის მხრიდან მოთხოვნილია ვალდებულების ცვლილება, ერთი კომპანიის წარმომადგენლის მოძიება ვერ ხერხდება.

[102] კერძოდ, პირგასამტეხლოები წარმოშობილია სახელმწიფო ქონების პრივატიზების/ მართვის უფლებით გადაცემის შედეგად მესამე პირების მიერ აღებული გარკვეული ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. აღნიშნული საკითხი, ერთი მხრივ, უკავშირდება ბიუჯეტში მისამართ თანხებს და, მეორე მხრივ, ქვეყანაში განხორციელებულ ინვესტიციებს.

[103] ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტო, ნავთობისა და გაზის სააგენტო, ავიაციის სააგენტო, სახმელეთო სააგენტო, საზღვაო სააგენტო და წიაღის სააგენტო.

[104] „მკაცრი აღრიცხვის ფორმების ნუსხის, მკაცრი აღრიცხვის ფორმების რეგისტრაციის წესისა და მკაცრი აღრიცხვის ფორმების რეგისტრაციის ჟურნალის ფორმის დამტკიცების თაობაზე“, დანართი N1-ის პუნქტი 17.

[105] საქართველოს კანონი „მკაცრი აღრიცხვის ფორმების შესახებ“, მე-6 მუხლის პირველი პუნქტი და მე-10 მუხლის პირველი პუნქტი. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 2020 წლის 21 აგვისტოს N1-1/345 ბრძანება „მკაცრი აღრიცხვის ფორმების ნუსხის, მკაცრი აღრიცხვის ფორმების რეგისტრაციის წესისა და მკაცრი აღრიცხვის ფორმების რეგისტრაციის ჟურნალის ფორმის დამტკიცების თაობაზე“, დანართი N1-ის პუნქტი 17 და დანართი N3, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2005 წლის 2 აგვისტოს N669 ბრძანება „მკაცრი აღრიცხვის ფორმების ნუსხის, მკაცრი აღრიცხვის ფორმების რეგისტრაციის წესისა და მკაცრი აღრიცხვის ფორმების რეგისტრაციის ჟურნალის ფორმის დამტკიცების თაობაზე“.

	რეგისტრაციის ჟურნალებს,[106] წიაღის ეროვნულ სააგენტოში ოქმების შესახებ ინფორმაცია აღირიცხება ელექტრონულ რეესტრებში,[107] შესაბამისად, ვერ მივიღეთ რწმუნება, რამდენად სრულად და ზუსტად არის მონაცემები ასახული წარმოდგენილ რეესტრებში. • ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოში ოქმები დანომრილია ხელით.[108] • სახმელეთო სააგენტოში შემუშავებული არ არის მკაცრი აღრიცხვის ფორმების რეგისტრაციის ჟურნალის წარმოების წესი. აღნიშნული ჯარიმებიდან მიღებული შემოსავლების ასახვა სამინისტროს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ ხდება, რადგანაც თანხები ირიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტში და ორგანიზაციების შეფასებით არ წარმოადგენს ორგანიზაციების შემოსავალს. აღსანიშნავია ასევე ის ფაქტი, რომ ასეთი ტიპის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვა და შემდგომ შესაბამისი შეფასებების გაკეთება რთულად განხორციელებადია სახელმწიფო ხაზინის მიერ, შესაბამისი ინფორმაციის არარსებობის გამო. **შედეგად, არსებობს რისკი იმისა რომ ასეთი ტიპის შემოსავლები არ იქნება სამართლიანად წარდგენილი მთავრობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.**
3.6 კრედიტორული დავალიანება	2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სამინისტროს კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგებაში ირიცხება 9,512,091 ლარის ოდენობის კრედიტორული დავალიანებები, საიდანაც: • ტექნიკურ და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოში არსებულ 190,000 ლარის კრედიტორული დავალიანების მაიდენტიფიცირებელი პირველადი დოკუმენტაცია არ იძებნება. • ნავთობისა და გაზის სააგენტოში აღრიცხულია 583,558 ლარის დებიტორული დავალიანების[109] იდენტური თანხა ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებად, რაც აღრიცხვის კუთხით შეუსაბამოა საბიუჯეტო კოდექსის უნივერსალობის[110] პრინციპთან, რომლის მიხედვით ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულება წარმოიშობა მხოლოდ მაშინ, როდესაც ორგანიზაცია მიიღებს ფულად სახსრებს.
3.7 ინვენტარიზაცია	ინვენტარიზაცია წარმოადგენს კონტროლის მექანიზმს, რომლის მიზანია დანაკლისის, ზედმეტობისა და დაზიანებული ან/და გამოუსადეგარი ძირითადი აქტივების იდენტიფიცირება. შესაბამისად, ინვენტარიზაციის ჩატარება მნიშვნელოვანია რწმუნების მოსაპოვებლად, რომ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა ძირითადი საშუალება რეალურად არსებობს და

[106] სსიპ - წიაღის ეროვნული სააგენტოს 2018 წლის 20 აპრილის N1 ბრძანება „სსიპ - წიაღის ეროვნული სააგენტოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის ფორმის, მისი შენახვის, გამოყენებისა და აღრიცხვა-ანგარიშგების წესის დამტკიცების შესახებ“ მე-3 მუხლი, სსიპ - სამოქალაქო ავიაციის დირექტორის 2020 წლის 2 ოქტომბრის N160 ბრძანება „სსიპ – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმის ფორმის, მისი შევსების, შენახვის, გამოყენებისა და აღრიცხვა-ანგარიშგების წესის დამტკიცების შესახებ“ პირველი მუხლის მე-2 პუნქტი - დანართი N2.

[107] Excel-ის ფაილებში.

[108] საქართველოს კანონი „მკაცრი აღრიცხვის ფორმების შესახებ“ მე-10 მუხლის პირველი პუნქტი.

[109] 2004-2007 წლებში ნავთობპროდუქტების რეგულირების საფასური, რომელიც ირიცხებოდა სახელმწიფო ბიუჯეტში.

[110] უნივერსალობა - ბიუჯეტის ყველა შემოსულობის მიმართვა საერთო გადასახდელების დასაფინანსებლად, გარდა ამ კოდექსით განსაზღვრული შემთხვევებისა. ამასთანავე, არც ერთი შემოსულობა, გარდა დონორების მიერ დაფინანსებული შემოსულობებისა, არ უნდა იქნეს მიმართული მიზნობრივად, კონკრეტული გადასახდელის დასაფინანსებლად. საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ მიღებული შემოსულობების შენარჩუნება თავისი მიზნებისათვის დაუშვებელია, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა საბიუჯეტო ორგანიზაცია არის საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ან/და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი.

ამასთანავე, ორგანიზაციის მფლობელობაში არსებული ყველა ძირითადი საშუალება სრულად არის ასახული ფინანსურ ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივების ინვენტარიზაციის სრულყოფილად ჩატარება მნიშვნელოვანია ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის სამართლიანი და უტყუარი წარდგენისათვის, ასევე იზრდება აქტივების ეფექტიანად მართვის შესაძლებლობა;

სამინისტროს აპარატში,[111] ტურიზმის ადმინისტრაციაში, საზღვაო აკადემიასა და ინოვაციების სააგენტოში 2020 წელს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ინვენტარიზაცია არ ჩატარებულა.

არაფინანსური აქტივების იდენტიფიცირების, დაცულობის, ეფექტიანი მართვისა და ინვენტარიზაციის პროცესის გამარტივებისათვის საჭიროა ორგანიზაცია ფლობდეს და აღრიცხავდეს აქტივებთან დაკავშირებულ შემდეგი სახის ინფორმაციას:

- მინიჭებული საინვენტარო ნომრის ან შტრიხკოდის შესახებ;
- მატერიალურად პასუხისმგებელი პირის შესახებ;
- ადგილმდებარეობის შესახებ;
- მდგომარეობის შესახებ.

გამოვლინდა, რომ:

- ➢ ტურიზმის ადმინისტრაციაში ძირითად საშუალებებს საინვენტარო ნომრები მინიჭებული არ აქვს, ზოგ შემთხვევაში არც აქტივის ზუსტი ადგილმდებარეობაა დაფიქსირებული;
- ➢ სამინისტროს აპარატში ძირითადი აქტივების შესახებ ინფორმაცია აღირიცხება საბუღალტრო აღრიცხვის პროგრამა ORIS-ში და Excel-ში. აპარატის მიერ გადმოგზავნილ Excel-ის ცხრილში არ არის ინფორმაცია მოცემული მატერიალურ-პასუხისმგებელი პირების შესახებ;
- ➢ საზღვაო აკადემიასა და ინოვაციების სააგენტოში ძირითად საშუალებებზე საინვენტარო ნომრები და მატერიალურ-პასუხისმგებელი პირები განსაზღვრული არ არის.

3.8 სხვა არაფინანსური აქტივები

სამინისტროს აპარატის ბუღალტრულ ჩანაწერებსა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია სხვა არაფინანსურ აქტივებზე დაგროვილი ცვეთა 225,576 ლარის ოდენობით, რომელიც წარმოადგენს სხვა ერთეულებზე გადასაცემად არსებულ აქტივებზე დაგროვილ ცვეთას.

ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანების „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე“ მიხედვით,[112] გასაყიდად გამიზნულ ცვეთად/ამორტიზებად აქტივებს, დაუმთავრებელ მშენებლობას, მიწას, ასევე აქტივებს, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემადაა მიღებული, ცვეთა/ამორტიზაცია არ ერიცხება.

[111] ქვეყანაში არსებული პანდემიისგან (COVID - 19) გამოწვეული სიტუაციიდან გამომდინარე „საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროში ინვენტარიზაციის ჩატარების შესახებ“ მინისტრის 2020 წლის 22 ოქტომბრის №1-1/451 ბრძანებაში ცვლილება შევიდა მინისტრის 2020 წლის 29 დეკემბრის №1-1/563 ბრძანებით და ვადა განისაზღვრა 2021წლის 21 ივნისამდე.

[112] მუხლი 6.

ფინანსთა მინისტრის მიერ მიღებული ზემოაღნიშნული ინსტრუქციით განსაზღვრული ცვეთის/ამორტიზაციის წესი წარმოადგენს სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებას და სსბასს 3 - „სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომების“ მიხედვით,[113] გადაანგარიშდება რეტროსპექტულად. შესაბამისად, 2020 წლის 1 იანვრისა და 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღრიცხული დაგროვილი ცვეთის ანგარიში ექვემდებარება განულებას.

3.9 საწყისი ნაშთები

ავიაციის სააგენტოში 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებების და კრედიტორული დავალიანების ანგარიშის ნაშთები, შესაბამისად, 285,193 ლარით და 249,983 ლარით გაზრდილად არის წარმოდგენილი, ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხები არ ემთხვევა ბუღალტრულ ბაზაში აღრიცხულ მონაცემებს.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის ელიმინირებული 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით საზღვაო სააგენტოში სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივების და საზღვაო აკადემიაში სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების ანგარიშზე აღრიცხული 300,000 ლარის თანხა.

ინოვაციების სააგენტოს – „საქართველოს ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (IBRD) – საბიუჯეტო კოდი: 24 12“ ფარგლებში მომზადებულ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში „სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები“ ანგარიშზე 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღრიცხულია 787,062 ლარის მოთხოვნები. ანგარიშზე აღირიცხება საგრანტო პროექტის ფარგლებში კერძო ორგანიზაციებზე პროექტის ფარგლებში წინასწარ გადახდილი თანხები, რომლის ხარჯად აღიარება ხდება ხარჯვის დამადასტურებელი დოკუმენტების წარმოდგენის შემდგომ.
მოწოდებული ინფორმაციის მიხედვით, 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წინასწარ გადახდილმა თანხამ, რომელიც არ იყო დადასტურებული, შეადგინა 3,414,033 ლარი. შესაბამისად, „სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივების“ ანგარიში 2,626,971 ლარით შემცირებულად არის წარმოდგენილი.

ჰიდროგრაფიული სამსახურისა და **ინოვაციების სააგენტოს** ფინანსურ ანგარიშგებებში[114] 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღრიცხულია 1,237,947 და 1,288,069 ლარის ისტორიული ღირებულების მქონე ძირითადი აქტივები, რომლებიც სრულად გაცვეთილია და მათი საბალანსო ღირებულება ნულის ტოლია.
ნულოვანი ღირებულების ძირითადი აქტივების ისტორიული ღირებულების და დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა განხორციელდა 2020 წელს. შესაბამისად, ძირითადი აქტივების ისტორიული ღირებულება და დაგროვილი ცვეთა 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით – 1,237,947 და 1,288,069 ლარით მეტობით არის წარმოდგენილი.

[113] მუხლი 27.
[114] ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნა N6.

3.10 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან	**წიაღის სააგენტოს** მიერ 2020 წელს აღიარებულია წინა საანგარიშგებო პერიოდის შემოსავლების კორექტირება და „შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან“ გაზრდილია 745,312 ლარით. წიაღის სააგენტოს მიერ გაცვლითი ოპერაციებიდან წარმოშობილი შემოსავლის აღიარება ხორციელდება დარიცხვის უწყისის საფუძველზე, რომელიც დგება წიაღის მომპოვებელი კომპანიის მიერ წარმოდგენილი ათვისების გეგმის ან ფაქტობრივი მოპოვების შესახებ მათ მიერ ელექტრონულ პორტალზე გადმოგზავნილი დეკლარაციის საფუძველზე. რიგ შემთხვევებში კომპანიების მხრიდან ხდება მიმდინარე და წინა საანგარიშგებო პერიოდებში წარმოდგენილი ათვისების გეგმების ცვლილება, რის შედეგადაც წიაღის სააგენტოს მიერ ხორციელდება შემოსავლების კორექტირება. წინა საანგარიშგებო პერიოდში აღიარებული შემოსავლის კორექტირება სსბასს 3-ის მიხედვით, წარმოადგენს შეცდომის გასწორებას,[115] სტანდარტის და აღრიცხვის ინსტრუქციის მიხედვით წინა პერიოდში დაშვებული შეცდომის კორექტირება მოითხოვება რეტროსპექტულად. **შესაბამისად, 2020 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლი „შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან“ 745,312 ლარით გაზრდილად არის ნაჩვენები.**

[115] სსბასს 3, N46-47 მუხლები.

4. ხელმძღვანელობის და აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ხელმძღვანელი პირების ვალდებულებები ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე „ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N108 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა, შეაფასოს ორგანიზაციის უნარი – უწყვეტად განაგრძოს საჯარო მომსახურების მიწოდება, როგორც ფუნქციონირებადმა ერთეულმა, აგრეთვე საჭიროების შემთხვევაში, უნდა გაამჟღავნოს ფუნქციონირებადობასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი საკითხი და გამოიყენოს აღნიშნული პრინციპი ბუღალტრულ აღრიცხვაში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სახელმწიფოს გადაწყვეტილი აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა. ხელმძღვანელი პირები პასუხისმგებელი არიან კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესის კონტროლზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით

ჩვენი მიზანია მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, შეიცავს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და გამოვცეთ აუდიტის დასკვნა, რომელიც მოიცავს აუდიტის მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას, რომ ISSAI-ის მიხედვით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და ჩაითვლება არსებითად, თუ მოსალოდნელია, რომ ცალკე ან ჯამურად ისინი ზეგავლენას მოახდენენ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე. ISSAI-ის შესაბამისად, ჩატარებული აუდიტის ფარგლებში, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს აუდიტის მსვლელობისას. ამასთანავე:

- ვახდენთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არსებითი უზუსტობის რისკის იდენტიფიცირებას და შეფასებას, რომელიც შესაძლოა დაშვებულ იქნეს თაღლითობის ან შეცდომის გამო, ვსაზღვრავთ და ვატარებთ ამ რისკების შესაფერის აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ ჩვენი დასკვნის გამოსატანად საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს. რისკი იმისა, რომ თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა არ იქნება აღმოჩენილი, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით დაშვებულის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს მოლაპარაკებას, გაყალბებას, განზრახ ინფორმაციის გამოტოვებას, დამახინჯებას ან დადგენილი შიდა კონტროლის მექანიზმების იგნორირებას;
- ვსწავლობთ შიდა კონტროლის ფუნქციონირებას ისეთი აუდიტორული პროცედურების შესამუშავებლად, რომლებიც შესაფერისია არსებულ გარემოებებთან და არა იმისათვის, რომ გამოვხატოთ მოსაზრება შიდა კონტროლის ეფექტიანად მუშაობის თაობაზე;
- ვაფასებთ აღრიცხვის პოლიტიკის შესაფერისობას და სააღრიცხვო შეფასებების და ხელმძღვანელი პირების მიერ მოწოდებული განმარტებების გონივრულობას;

- ვასკვნით, ხელმძღვანელი პირების მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობას და მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით – არსებობს თუ არა ამ მოვლენებთან და პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა სამინისტროს ან/და მისდამი დაქვემდებარებული ერთეულების უნარში, განაგრძონ ფუნქციონირება. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, ჩვენ ვალდებული ვართ ყურადღება გავამახვილოთ აუდიტორულ დასკვნაში სათანადო განმარტებებზე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ასეთი განმარტებები ადეკვატური არ არის, მოვახდინოთ მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები დაფუძნებულია აუდიტორულ მტკიცებულებებზე, რომლებიც მოპოვებულ იქნა აუდიტის დასკვნის თარიღისთვის. თუმცა, მომავალმა მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს სამინისტროს ან/და მისდამი დაქვემდებარებული ერთეულების ფუნქციონირებადობის საკითხი;
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, აგრეთვე უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ოპერაციების და მოვლენების სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმებს;
- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული ორგანიზაციების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა შევძლოთ გამოვხატოთ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და განხორციელებაზე. აგრეთვე ჩვენ სრულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე;
- ხელმძღვანელობას სხვა საკითხებთან ერთად ვაწვდით ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, აგრეთვე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი შედეგების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

აუდიტორები	**ხელმოწერა**
გიორგი ჭოლოკავა წამყვანი აუდიტორი	
კორნელი გაბლიშვილი უფროსი აუდიტორი	
ელენე ელიაზარაშვილი უფროსი აუდიტორი	
მარიამ ღირსიაშვილი აუდიტორი	
რუსუდან აბულაშვილი აუდიტორი	
მალხაზ კენტელაძე უფროსი აუდიტორ-ასისტენტი	
ლაშა ლებანიძე უფროსი აუდიტორ-ასისტენტი	
სოფიო გიგიაშვილი აუდიტორ-ასისტენტი	
ლაშა თურმანიძე აუდიტორ-ასისტენტი	

2021

ირაკლი ბაჩიაშვილი
აუდიტორ-ასისტენტი

ი. ბაჩიაშვილი

ფინანსური ანგარიშგების ფორმები და ახსნა განმარტებითი შენიშვნები	• ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგება • ფინანსური შედეგების შესახებ ანგარიშგება • წმინდა აქტივების/კაპიტალში ცვლილების შესახებ ანგარიშგება • ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება • ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (ნაერთი)

ორგანიზაციული კოდი #24 00 და #25 01 02

ფინანსური ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

პერიოდულობა: 12 **თვის 2020წ**

საანგარიშგებო ვალუტა: **ლარი**

დამრგვალების დონე: **ერთეული**

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი: თარიღი 28.04.2021წ

მთავარი ბუღალტერი: თარიღი 28.04.2021წ

დანართი N1

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
(კონსოლიდირებული)

ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგება 2020 (წლიური)

	მუხლები	შენიშვნა	საანგარიშგებო წელი (31.12.2020)	საანგარიშგებო წლის წინა წელი (31.12.2019)
	აქტივები			
	მოკლევადიანი აქტივები			
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	N2	94,142,421	65,824,489
002	მიმდინარე ინვესტიციები	N2ა	-	-
003	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	N2ა	149,669,085	41,442,196
004	მატერიალური მარაგები	N3	6,619,597	5,918,031
005	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	N4	161,105,575	6,772,678
006	***სულ მოკლევადიანი აქტივები (001-005)***		***411,536,678***	***119,957,394***
	გრძელვადიანი აქტივები			
007	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	N5	851,197,484	766,486,152
008	ძირითადი აქტივები	N6	91,724,621	78,123,063
009	საინვესტიციო ქონება	N7	-	-
010	არამატერიალური აქტივები	N8	4,903,534	5,524,632
011	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	N9	-	-
012	ფინანსური ლიზინგის აქტივები	N10	-	-
013	სხვა არაფინანსური აქტივები	N11	13,779,211	6,652,805
014	***სულ გრძელვადიანი აქტივები (007-013)***		***961,604,850***	***856,786,652***
015	***სულ აქტივები (006+014)***		***1,373,141,528***	***976,744,046***
	ვალდებულებები			
	მოკლევადიანი ვალდებულებები			
016	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები	N12	-	-
017	კრედიტორული დავალიანება	N13ა	9,512,091	19,941,277
018	გადასახდელი პროცენტი	N13ა	-	-
019	მიმდინარე ანარიცხები	N13ბ	-	-

020	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	N13ა	3,666,593	1,282,809
021	ვალდებულებები დეპოზიტებით	N13გ	6,923,149	3,184,050
022	ვალდებულებები აქციებით და სხვა კაპიტალით	N13გ	-	-
023	*სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები (016-022)*		*20,101,833*	*24,408,136*
	გრძელვადიანი ვალდებულებები			
024	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	N12	-	-
025	გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები	N12	-	-
026	ფინანსური ლიზინგის გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანება	N10, N12	-	-
027	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით განსაზღვრული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანება	N9, N12	-	-
028	გრძელვადიანი ანარიცხები	N13ბ	-	-
029	სხვა გრძელვადინი კრედიტორული დავალიანებები	N13ა	55,067	703,389
030	*სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები (024-029)*		*55,067*	*703,389*
031	*სულ ვალდებულებები (023+030)*		*20,156,900*	*25,111,525*
	წმინდა აქტივები/კაპიტალი			
032	შეტანილი კაპიტალი		-	-
033	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		1,352,984,628	951,632,520
034	*სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი (032+033)*		*1,352,984,628*	*951,632,520*
035	**სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი (031+034)**		*1,373,141,528*	*976,744,045*

ხელმძღვანელი 28.04.2021წ

მთავარი ბუღალტერი 28.04.2021წ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს (ნაერთი 24 00 კოდი)

ფინანსური შედეგების შესახებ ანგარიშგება 2020 წელი (წლიური)

დანართი№2

	მუხლები	შენიშვნა	საანგარიშგებო წელი 2020წ			საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	სულ
	შემოსავლები					
001	საგადასახადო შემოსავლები	N14 ა	0	0	0	0
002	შემოსავლები სოციალური შენატანებით		0	0	0	0
003	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	N14 გ	269	7,409	7,678	40,578
004	შემოსავლები გრანტებით	N14 ბ	4,098,264	19,031,353	23,129,617	1,937,960
005	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	N14 გ	1,718,914	972,123	2,691,037	1,603,117
006	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით (დაფინანსება)	N14 გ	760,584,016	0	760,584,016	260,409,425
007	შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა პროცენტისა და გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლებისა	N15ა	0	57,218,545	57,218,545	52,838,923
008	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავლები	N15ბ	0	0	0	0
009	საპროცენტო შემოსავლები	N15ა	0	6,731,826	6,731,826	4,739,678
010	სხვა და სხვა შემოსავლები	N16, N15ა	3,805,546	6,455,149	10,260,695	13,204,554
011	**სულ შემოსავლები (4-00-0000)**		770,207,009	90,416,405	860,623,414	334,774,235
	ხარჯები					
012	**შრომის ანაზღაურების ხარჯები**	N17ა	14,117,283	18,078,918	32,196,201	32,034,028
013	**საქონელი და მომსახურება**	N17ა	89,370,050	26,886,599	116,256,649	71,464,220
014	**გრანტები, ტრანსფერები და სუბსიდიები**	N17ა N17ბ N17გ	261,049,049	62,742,494	323,791,543	170,657,732
015	**ხარჯები შიდა ტრანსფერებით**	N17ა	335,098	235,420	570,518	170,253
016	**ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები**	N17ა	4,022,353	2,083,623	6,105,976	6,189,307
017	**გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაუფასურება**	N6 N7 N8 N9 N10 N18	527,038	52,996	580,034	28,978,512
018	**სოციალური დახმარება**	N17ა	294,231	229,529	523,760	727,893
019	**გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი**	N15ბ	0	0	0	0
020	**სხვა და სხვა ხარჯები**	N18	69,923,289	894,279	70,817,568	33,315,277
021	ფინანსური ხარჯები (საპროცენტო ხარჯები)	N 17ა	0	0	0	0
022	**სულ ხარჯები (5-00-0000)**		439,638,391	111,203,858	550,842,249	343,537,222
023	**პერიოდის ნამეტი(დეფიციტი)**		330,568,618	-20,787,453	309,781,165	-8,762,987

ხელმძღვანელი 28.04.2021წ

მთავარი ბუღალტერი 28.04.2021წ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (წაერთი)

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგარიშგება

საანგარიშგებო წელი 2020წ

		შენიშვნა	კაპიტალში შენატანები	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბიუჯეტო სახსრები	საკუთარი სახსრები	
10	**საწყისი ნაშთი 01.01.2020წ**			**859,487,931**	**92,142,243**	**951,630,174**
11	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები	N1		**0**	**0**	**0**
12	არსებითი შეცდომების კორექტორებები (წინა პერიოდების შეცდომები)	N1		**0**	**2,347**	**2,347**
13	**გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი**			**859,487,931**	**92,144,590**	**951,632,521**
14	**წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება**			**413,232,962**	**-11,880,856**	**401,352,106**
15	დამფუძნებლების შენატანები			**0**	**0**	**0**
16	***პერიოდის ნამეტი (დეფიციტი)***			**330,568,618**	**-20,787,453**	**309,781,165**
17	დამფუძნებლებზე გადახდილი თანხები			**0**	**0**	**0**
18	***ერთეულთა გაერთიანების და ერთეულზე კონტროლის მოპოვების შედეგად კაპიტალის ზრდა/კლება***			**82,664,344**	**8,906,597**	**91,570,941**
19	**საბოლოო ნაშთი 31.12.2020წ**			**1,272,720,893**	**80,263,734**	**1,352,984,627**

საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ

			კაპიტალში შენატანები	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბიუჯეტო სახსრები	საკუთარი სახსრები	
10	**საწყისი ნაშთი 01.01.2019წ**			**881,454,117**	**81,025,146**	**962,479,263**
11	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები			**0**	**0**	**0**
12	არსებითი შეცდომების კორექტორებები (წინა პერიოდების შეცდომები)			**-2,083,754**	**0**	**-2,083,754**
13	**გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი**			**879,370,363**	**81,025,146**	**960,395,509**
14	**წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება**			**-19,882,433**	**11,119,447**	**-8,762,986**
15	დამფუძნებლების შენატანები			**0**	**0**	**0**
16	**პერიოდის ნამეტი (დეფიციტი)**			**-19,882,433**	**11,119,447**	**-8,762,986**
17	დამფუძნებლებზე გადახდილი თანხები			**0**	**0**	**0**
18	**საბოლოო ნაშთი 31.12.2019წ**			**859,487,930**	**92,144,593**	**951,632,523**

ხელმძღვანელი 28.04.2021წ

მთავარი ბუღალტერი 28.04.2021წ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (ნაერთი)

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

დანართი 4

საანგარიშგებო წელი 2020წ

		შენიშვნა	დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწყისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო)	ბიუჯეტის შესრულება (საკასო)	შესრულება (%)
	შემოსულობები (შემოსული თანხები, მიღებები)					
	სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები					
10	გადასახადები					
11	გრანტები					
12	სხვა შემოსავლები					
13	არაფინანსური აქტივების შემცირება					
14	ფინანსური აქტივების შემცირება					
15	ვალდებულებების ზრდა					
16	**სულ სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები (შემოსული თანხები, მიღებები)**		**0**	**0**	**0**	**0**
	გაცემული თანხები (გაცემები, გადახდები, გასვლები)					
17	შრომის ანაზღაურება		14,925,000	14,655,368	14,118,202	96.33
18	საქონელი და მომსახურება		86,809,000	96,497,398	88,309,032	91.51
19	პროცენტი		0	0	0	0.00
20	სუბსიდიები		505,866,000	337,647,518	335,715,765	99.43
21	გრანტები		1,280,000	127,074,818	126,072,811	99.21
22	სოციალური დახმარება		361,000	316,749	281,567	88.89
23	სხვა ხარჯები		152,604,000	145,161,172	126,266,812	86.98
24	არაფინანსური აქტივების ზრდა		2,155,000	3,482,869	2,816,051	80.85
25	ფინანსური აქტივების ზრდა		57,500,000	57,500,000	67,003,772	116.53
26	ვალდებულებების შემცირება		3,725,000	0	0	0.00
27	**სულ გაცემული თანხები (გაცემები, გადახდები, გასვლები) სახელმწიფო ბიუჯეტიდან**		**825,225,000**	**782,335,892**	**760,584,012**	
28	**სახელმწიფო ბიუჯეტის ნაშთი**	N21				

ხელმძღვანელი: 28.04.2021წ

მთავარი ბუღალტერი: 28.04.2021წ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები

შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები

ა) ანგარიშმგებელი ერთეული - საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

ბ) 2020 წლის კონსოლიდირებული (ნაერთი) ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ, მის დაქვემდებარებაში მყოფი სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ წარმოდგენილი წლიური ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით.

გ) ის კანონები და რეგულაციები, რომელთა შესაბამისობაშიც მომზადდა ანგარიშგება, ის სტანდარტები, რომლებიც დაცულია და გადახრები სტანდარტებიდან მითითებულია ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში

დ) **ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობა:** ნედლეულის/მასალების და გადასაცემად შეძენილი საქონელის თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი თვითღირებულების ფორმულით, ხოლო მცირეფასიანი აქტივების - ინდივიდუალური თვითღირებულებით. გრძელვადიანი კრედიტებისა და სესხების შეფასება ნომინალური ღირებულებით ხდება. წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღირებულებით ფასდება. ძირითადი აქტივების შეფასება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით ხდება. არამატერიალური აქტივების შეფასება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით ხდება. შემოსავლები აღიარდება დარიცხვის მეთოდით.

ე) ბოლო ფინანსური ანგარიშგებების მომზადების თარიღიდან მოყოლებული სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებებს, რომლებიც აისახვას ექვემდებარებოდა რესტროსპექტულ კორექტირებებში ადგილი არ ქონია

ვ) განხორციელებული კორექტირებების შედეგად 3-22-2000 ანგარიშის დებეტში აისახა 297 ლარი და 693 ლარი, ხოლო კრედიტში 3337 ლარი, საბოლოოდ 3-22-2000 ანგარიში გაიზარდა 2347 ლარით (ცვლილება ასახულია წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგარიშგებაში - საანგარიშგებო წელი -არსებითი შეცდომების კორექტორებები (წინა პერიოდების შეცდომები))

ხელმძღვანელი: 28.04.2021წ

მთავარი ბუღალტერი 28.04.2021წ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (ნაერთი 24 00)

შენიშვნა N2 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

სტრიქონის კოდი		საანგარიშგებო წელი (2020წ)	საანგარიშგებო წლის წინა წელი (2019წ)
010	**ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები**		
020	***ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში, ბანკნოტები და მონეტები***	-	-
030	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის:	-	-
040	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები	-	-
050	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სახსრები	-	-
060	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ები და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირები	-	-
070	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ები და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირები	-	-
080	დეპოზიტები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
090	ბანკნოტები და მონეტები ლარში	-	-
100	სხვა ანგარიშები ხაზინაში	-	-
110	**სალაროში და კომერციულ ბანკებში გახსნილი ანგარიშები***	**93,734,469**	**65,824,489**
	მ.შ. TBC PAY-ის ანგარიშზე განთავსებული ნაშთი, რეგულირების საფასურის გადახდა (ეკუთვნის სსიპ სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო)	*101,099*	*20,755*
120	***საბანკო ანგარიშები უცხოურ ვალუტაში, ბანკნოტები და მონეტები, მათ შორის***	**407,952**	-
130	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-
140	დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში	-	-
150	უცხოურ ვალუტაში სხვა საბანკო ანგარიშები	407,952	-
160	ბანკნოტები და მონეტები უცხოურ ვალუტაში	-	-
170	***3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები ლარში***	-	-
180	სახელმწიფო ხაზინის მიერ დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
190	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
200	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
210	***სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები***	**94,142,421**	**65,824,489**

***ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახული თანხები**

ხელმძღვანელი: 28.04.2021წ

მთავარი ბუღალტერი 28.04.2021წ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (ნაერთი 24 00 კოდი)

შენიშვნა N2ა **მიმდინარე ინვესტიციები და მისაღები თანხები** (დებიტორები)

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) მიმდინარე ინვესტიციები ითვლება 31.12.2020-ის მდგომარეობით

სტრიქონის კოდი	მუხლები	საანგარიშგებო წელი 2020წ			საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ		
		მთლიანი ნაშთი	გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება	მთლიანი ნაშთი	გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება
010	**მიმდინარე ინვესტიციები**	0	0	0	0	0	0
020	1 წლამდე ვადიანი კრედიტები და სესხები	0	0	0	0	0	0
030	1 წელზე მეტ ვადიანი კრედიტებისა და სესხების მიმდინარე ნაწილი	0	0	0	0	0	0
040	ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	0	0	0	0	0	0
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციების	0	0	0	0	0	0
060	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	0	0	0	0	0	0

სტრიქონის კოდი	მუხლები	საანგარიშგებო წელი 2020წ			საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ		
		მთლიანი ნაშთი	გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება 01.01.2021	მთლიანი ნაშთი	გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება 01.01.2020
010	**მიმდინარე დებიტორული დავალიანება (დებიტორები)**	**149,960,726**	**291,641**	**149,669,085**	**41,442,196**	**-**	**41,442,196**
020	**სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება**	**84,042,685**	**-**	**84,042,685**	**26,089,309**	**-**	**26,089,309**
030	**გადასახადებიდან მისაღები თანხები (040+050+060+070+080+090+100)**	**1,532,638**	**-**	**1,532,638**	**1,336,782**	**-**	**1,336,782**
040	*საშემოსავლო გადასახადი*	42,692	-	42,692	23,579	-	23,579
050	*მოგების გადასახადი*	234,844	-	234,844	34,465	-	34,465
060	*ქონების გადასახადი*	70,651	-	70,651	54,406	-	54,406
070	*დღგ*	1,136,967	-	1,136,967	1,125,206	-	1,125,206
080	*სააქციზო გადასახადი*	-	-	-	-	-	-
090	*იმპორტის გადასახადი*	-	-	-	-	-	-
100	*სხვა გადასახადები*	47,484	-	47,484	99,126	-	99,126
110	**მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში**	**857,776**	**-**	**857,776**	**861,663**	**-**	**861,663**
120	**მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით**	**1,419,724**	**-**	**1,419,724**	**1,111,466**	**-**	**1,111,466**
130	**მისაღები დივიდენდები**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
140	**საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები**	**4,962,823**	**56,639**	**4,906,184**	**5,797,273**	**-**	**5,797,273**
150	**მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ**	**19,063**	**-**	**19,063**	**17,145**	**-**	**17,145**
160	**მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
170	**სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები**	**57,126,017**	**235,002**	**56,891,015**	**6,228,558**	**-**	**6,228,558**

ხელმძღვანელი: 28.04.2021წ

მთავარი ბუღალტერი 28.04.2021წ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (ნაერთი 24 00 კოდი)

შენიშვნა N4 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები

სტრიქონის კოდი	მუხლები	საანგარიშგებო წელი 2020წ	საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ
010	**წინასწარი გადახდები**	**160,986,858**	**6,654,843**
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	147,417,495	3,482,058
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის	6,288,436	1,194,715
040	წინასწარ გადახდილი სხვა ხარჯები	7,280,927	1,978,070
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით	-	-
060	ბარტერული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	-	-
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით	118,714	117,834
090	სულ	**161,105,572**	**6,772,677**

ხელმძღვანელი: 28.04.2021წ

მთავარი ბუღალტერი 28.04.2021წ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (ნაერთი 24 00 კოდი)

შენიშვნა N5 გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) გრძელვადიანი კრედიტებისა და სესხების შეფასება ნომინალური ღირებულებით ხდება.

ბ) წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღირებულებით ფასდება.

სტრიქონის კოდი	მუხლები	საანგარიშგებო წელი 2020წ			საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ		
		მთლიანი ნაშთი	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება 31.12.2020წ	მთლიანი ნაშთი	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება
010	**გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები**	**851,197,484**	-	**851,197,484**	**766,486,152**	-	**766,486,152**
020	კრედიტები და სესხები (საბოლოო დაფარვის თარიღამდე დარჩენილია ერთ წელზე მეტი)	**1,864,445**	-	**1,864,445**	**1,864,445**	-	**1,864,445**
030	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	**845,191,421**	-	**845,191,421**	**761,869,742**	-	**761,869,742**
040	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	**4,141,618**	-	**4,141,618**	**2,751,965**	-	**2,751,965**

სტრიქონის კოდი	მუხლები	სულ	კრედიტები და სესხები (დაფარვის თარიღამდე დარჩენილია ერთ წელზე მეტი)	კაპიტალის ინვესტიციები	გრძელვადიანი მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან
010	მთლიანი ნაშთი	0	0	0	0
020	**საწყისი ნაშთი**	0	0	0	0
030	გამოშვება	0	0	0	0
040	რეკლასიფიკაცია მიმდინარე (მოკლევადიან) ფინანსურ აქტივებად	0	0	0	0
050	გამოსყიდვა	0	0	0	0
060	**საბოლოო ნაშთი**	0	0	0	0
070	გაუფასურება	0	0	0	0
080	**საწყისი ნაშთი**	0	0	0	0
090	გამოშვება	0	0	0	0
100	რეკლასიფიკაცია მიმდინარე (მოკლევადიან) ფინანსურ აქტივებად	0	0	0	0
110	გამოსყიდვა	0	0	0	0
120	**საბოლოო ნაშთი**	0	0	0	0
130	წმინდა ნაშთი	0	0	0	0
140	საწყისი ნაშთი	0	0	0	0
150	საბოლოო ნაშთი	0	0	0	0

სტრიქონის კოდი		საანგარიშგებო წელი 2020წ	საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ
010	**გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანება ფინანსური ლიზინგიდან**	0	0
020	სულ მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	0	0
030	ფინანსური იჯარის მინიმალური შენატანების ამჟამინდელი ღირებულება	0	0
040	გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	0	0

ხელმძღვანელი: 28.04.2021წ

მთ.ბუღალტერი 28.04.2021წ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (ნაერთი 24 00 კოდი)

შენიშვნა N3 მატერიალური მარაგები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) მატერიალური მარაგების აღიარება ხდება თვითღირებულებით.

ბ) ნედლეულის/მასალების და გადასაცემად შეძენილი საქონლის თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი თვითღირებულების ფორმულით.

გ) მცირეფასიანი აქტივების თვითღირებულება განისაზღვრება ინდივიდუალური თვითღირებულებით.

სტრიქონის კოდი	მუხლები	საანგარიშებო წელი 2020წ			საანგარიშებო წლის წინა წელი 2019წ		
		ღირებულება	აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება	აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	საბალანსო ღირებულება
010	**მატერიალური მარაგები**						
020	**ნედლეული და მასალები (1-14-1100)**	**42,346**	-	**42,346**	**75,699**	-	**75,699**
030	**სხვა მასალები და მარაგები (040სტრ+070სტრ) (1-14-1410+1-14-1420)**	**6,373,158**	-	**6,373,158**	**5,836,154**	-	**5,836,154**
040	მ.შ მცირეფასიანი აქტივები (1-14-1410)	3,763,397	-	3,763,397	3,276,671	-	3,276,671
050	........*	-	-	-	-	-	-
060	........*	-	-	-	-	-	-
070	მ.შ სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები (1-14-1420)	2,609,761	-	2,609,761	2,559,483	-	2,559,483
080	........*	-	-	-	-	-	-
090	........*	-	-	-	-	-	-
100	დაუმთავრებელი წარმოება (1-14-2000)	-	-	-	-	-	-
110	მზა პროდუქცია (1-14-3000)	-	-	-	-	-	-
120	**გაყიდვის მიზნით ფლობილი (ფლობაში არსებული) საქონელი (1-14-4000)**	**204,096**	-	**204,096**	**6,177**	-	**6,177**
130	**სამხედრო მატერიალური მარაგები (1-14-5000)**	-	-	-	-	-	-
140	**სულ (020+030+100+110+120+130)**	**6,619,600**	-	**6,619,600**	**5,918,030**	-	**5,918,030**

სტრიქონის კოდი	მატერიალური მარაგების ღირებულება	ნაშთი წლის დასაწყისისათვის 01.01.2020წ	მ ი ღ ე ბ ა 2020წ								გ ა ს ვ ლ ა 2020წ											ნაშთი წლის(პერიოდისთვის) ბოლოს 31.12.2020წ
			შესყიდვა წინა წლების ავანსების შემცირებით	შესყიდვა მიმდინარე პერიოდის	ბარტერით	გრანტებით	სხვა შემოსავლებით	დანაკლისის აღდგენით	სხვა სხვა და სხვა შემოსავლებით	სხვა მიღებები	გაყიდვით	ბარტერით	ხელფასის სასაქონლო ფორმით	საქონელი და მომსახურებით	სუბსიდიებით	გრანტებით	სოციალური დახმარებებით	დანაკლისით	სხვა ხარჯებით	სხვა სხვა და სხვა ხარჯებით	სხვა გასვლები	
010	**მატერიალური მარაგები**																					
020	ნედლეული და მასალები (1-14-1100)	**75,699**	-	**182,847**	-	-	-	-	-	**356**	-	-	-	**216,559**	-	-	-	-	-	-	-	**42,343**
030	**სხვა მასალები და მარაგები (040სტრ+070სტრ) (1-14-1410+1-14-1420)**	**5,836,154**	**19,760**	**2,851,811**	-	**455**	**65,385**	-	**5,824**	**220,672**	-	-	-	**2,475,668**	-	**8,041**	-	-	**4,260**	**113,700**	**27,951**	**6,370,441**
040	მ.შ მცირეფასიანი აქტივები (1-14-1410)	3,276,671	19,760	607,262	-	-	40,830	-	1,800	142,433	-	-	-	212,500	-	4,136	-	-	-	108,725	-	3,763,395
050	........*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	........*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	მ.შ სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები (1-14-1420)	2,559,483	-	2,244,549	-	455	24,555	-	4,024	78,239	-	-	-	2,263,168	-	3,905	-	-	4,260	4,975	27,951	2,607,046
080	........*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	........*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	**დაუმთავრებელი წარმოება (1-14-2000)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	**მზა პროდუქცია (1-14-3000)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	**გაყიდვის მიზნით ფლობილი (ფლობაში არსებული) საქონელი (1-14-4000)**	**6,177**	-	**1,353,543**	-	**267,204**	**604,474**	-	-	-	-	-	-	**1,590,560**	-	**381,954**	-	-	**52,068**	-	-	**206,816**
130	**სამხედრო მატერიალური მარაგები (1-14-5000)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
140	**სულ (020+030+100+110+120+130)**	**5,918,030**	**19,760**	**4,388,201**	-	**267,659**	**669,859**	-	**5,824**	**221,028**	-	-	-	**4,282,787**	-	**389,995**	-	-	**56,328**	**113,700**	**27,951**	**6,619,600**

* აისახება ზრდა/შემცირება დამფუძნებლების შენატანებით/სხვა ერთეულების საკუთარ კაპიტალში ინვესტიციით და სხვა

** აისახება ორგანიზაციის სპეციფიკის შესაბამისად მსგავსი ბუნების და გამოყენების მატერიალური მარაგები ჯგუფების მიხედვით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

სტრ ქონის კოდი	დასახელება	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება				
		საწყისი ნაშთი	წლის ღირებულების შემცირების ხარჯი/უკუგატარება	გასვლისას ანულირებული ***	აქტივების რეკლასიფიცირებისას ანულირებული/ აღიარებული	საბოლოო ნაშთი
010	**მატერიალური მარაგები (1-14-0000)**	0	0	0	0	0
020	**ნედლეული და მასალები (1-14-1100)**	0	0	0	0	0
030	**სხვა მასალები და მარაგები (040სტრ+070სტრ) (1-14-1410+1-14-1420)**	0	0	0	0	0
040	**მ.შ** მცირეფასიანი აქტივები (1-14-1410)	0	0	0	0	0
050	.....*	0	0	0	0	0
060	.....*	0	0	0	0	0
070	**მ.შ** სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები (1-14-1420)	0	0	0	0	0
080	.....*	0	0	0	0	0
090	.....*	0	0	0	0	0
100	**დაუმთავრებელი წარმოება (1-14-2000)**	0	0	0	0	0
110	**მზა პროდუქცია (1-14-3000)**	0	0	0	0	0
120	**გაყიდვის მიზნით ფლობილი (ფლობაში არსებული) საქონელი (1-14-4000)**	0	0	0	0	0
130	**საბუღალტრო მატერიალური მარაგები (1-14-5000)**	0	0	0	0	0
140	**სულ (020+030+100+110+120+130)**	0	0	0	0	0

ხელმძღვანელი 28.04.2021წ

მთ.ბუღალტერი 28.04.2021წ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (წაერთი 24 00 კოდი)

შენიშვნა N6 ძირითადი აქტივები

საანგარიშგები პოლიტიკები: —

ა) ძირითადი აქტივების შეფასება თვითღირებულების მიდგომის გამოყენებით ხდება.

ბ) ძირითადი აქტივების ღირებულების დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით ხდება.

გ) ძირითადი აქტივების თითოეული კლასის სასარგებლო მოსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულება ფინანსთა მინისტრის N 289 რაბანების შესაბამისად განისაზღვრება.

	ძირითადი აქტივების თვითღირებულება	საანგარიშგები წელი 2020₾				საანგარიშგები წლის წინა წელი 2019₾			
		ღირებულება	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გუფუსურება	სამაგალითო ღირებულება (ნაშრომი) 31.12.2020₾	ღირებულება	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გუფუსურება	სამაგალითო ღირებულება (ნაშრომი) 31.12.2019₾
010	**შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად**	**72,614,264**	**3,772,745**	-	**68,841,519**	**60,567,374**	**2,811,964**	-	**57,755,410**
020	საცხოვრებელი სახლები	41,426	2,900	-	38,526	41,426	2,486	-	38,940
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები	58,028,170	3,389,093	-	54,639,077	46,606,492	2,381,369	-	44,225,123
040	სხვა ნაგებობები	1,688,794	380,752	-	1,308,042	1,691,855	428,109	-	1,263,746
050	მიწის გაუმჯობესება	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მიწა	12,855,874	-	-	12,855,874	12,227,601	-	-	12,227,601
070	**მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი**	**42,344,464**	**19,462,621**	-	**22,881,843**	**38,276,086**	**17,909,729**	-	**20,366,357**
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა	11,204,542	5,295,484	-	5,909,058	8,681,569	3,991,061	-	4,690,508
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა	31,139,922	14,167,137	-	16,972,785	29,594,517	13,918,668	-	15,675,849
100	**სხვა ძირითადი აქტივები**	**1,749**	**490**	-	**1,259**	**1,749**	**455**	-	**1,294**
110	**სულ (010+070+100)**	**114,960,477**	**23,235,856**	-	**91,724,621**	**98,845,209**	**20,722,148**	-	**78,123,061**

სტრიქონის კოდი	ძირითადი აქტივების თვითღირებულება	წამოთა წლის დასაწყისისათვის (ღირებ) 01.01.2020₾	მ ო ძ ე ბ ა 2020₾ (თვითღირებულებით)								გ ა ს ვ ლ ა 2020₾ (თვითღირებულებით)										წამოთა წლის(პერიოდისთვის) ბოლის (ისტორიული ღირებ) 31.12.2020₾
			მუნიციპალური ნაწილის მუნიციპალიტეტი	მუნიციპალიტეტის	ბარტერით	ყრანტალით	სხვა მუნიციპალიტეტი	დანაკლისის ანდაგენით	სხვა და სხვა მუნიციპალიტეტი	ზარა მიფეხები	გასვლიდან	ბარტერი	ხელოვნური სასაფრანგეთ ფორმით	სოციალური	ყრანტალით	სოციალური დასაბარებლ	დანაკლისი	სხვა ხარჯებით	სხვა და სხვა ხარჯებით	ზარა გასვლა	
010	**ძირითადი აქტივები**																				
020	**შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად**	**60,567,374**	**32,181**	**488,488**	-	**3,417,026**	**982,648**	-	**2,034,780**	**5,342,619**	-	-	-	-	**67,256**	-	-	-	**42,460**	**141,136**	**72,614,264**
030	საცხოვრებელი სახლები	41,426	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41,426
040	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები	46,606,491	32,181	251,707	-	3,417,026	425,000	-	1,964,155	5,331,609	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	58,028,169
050	სხვა ნაგებობები	1,691,855	-	236,781	-	-	-	-	-	11,010	-	-	-	-	67,256	-	-	-	42,460	141,136	1,688,794
060	მიწის გაუმჯობესება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	მიწა	12,227,602	-	-	-	-	557,648	-	70,625	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,855,875
080	**მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი**	**38,276,085**	**63,537**	**3,841,919**	-	**628,481**	**209,835**	-	**1,499,682**	**2,021,744**	-	-	-	-	**79,351**	-	**880**	-	**62,949**	**4,053,640**	**42,344,463**
090	**სატრანსპორტო მოწყობილობა**	**8,681,570**	-	**221,999**	-	**70,275**	**109,778**	-	**1,465,387**	**851,942**	-	-	-	-	-	-	-	-	**21,106**	**175,304**	**11,204,541**
100	**სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა (110+120)**	**29,594,515**	**63,537**	**3,619,920**	-	**558,206**	**100,057**	-	**34,295**	**1,169,802**	-	-	-	-	**79,351**	-	**880**	-	**41,843**	**3,878,336**	**31,139,922**
110	8.8 საოფისისადგო, კომპიუტერული, საბუღალტრო,საყოფ და სხვა დანადგარები, ავეჯი და აქსესუარი	9,461,873	43,678	1,624,863	-	-	92,217	-	34,295	882,075	-	-	-	-	35,639	-	880	-	28,483	2,109,624	9,964,375
120	8.8 სხვა მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	20,132,642	19,859	1,995,057	-	558,206	7,840	-	-	287,727	-	-	-	-	43,712	-	-	-	13,360	1,768,712	21,175,547
130	**სამხედრო ნაარაღის სისტემები**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
140	**კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები**	1,749	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,749
150	**სულ (020+080+140)**	**98,845,208**	**95,718**	**4,330,407**	-	**4,045,507**	**1,192,483**	-	**3,534,462**	**7,364,363**	-	-	-	-	**146,607**	-	**880**	-	**105,409**	**4,194,776**	**114,960,476**

* ზედის ზრდა/შემცირება დაანგარიშებლების შენაკანონისსხვა ეროვნების საკუთარ კაპიტალში ინვესტიციით, აქტივების სხვა კლასების რეკლასიფიკაციით და ა.შ.

სტრიქონის კოდი	ძირითადი აქტივები	ძირითადი აქტივების დაგროვილი ცვეთა						ძირითადი აქტივების გაუფასურების ზარალი				
		საწყისი ნაშთი (დაგროვილი ცვეთა) 01.01.2020წ	წლის ცვეთის ხარჯი	გასვლისას ანულირებული	მიღებული დაგროვილი	აქტივების სხვა კლასებში გადატანისას ანულირებული	საბოლოო ნაშთი (დაგროვილი ცვეთა) 31.12.2020წ	საწყისი ნაშთი 01.01.2020წ	გაუფასურების ზარალი	გასვლისას ანულირებული	აქტივების სხვა კლასებში გადატანისას ანულირე	საბოლოო ნაშთი (31.12.2020წ
010	**შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად (030+040+050+060+070)**	2,811,964	761,689	141,136	340,229	-	3,772,746	-		-	-	-
020	საცხოვრებელი სახლები	2,486	414	-	-	-	2,900					-
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები	2,381,369	676,545	-	331,180	-	3,389,094					-
040	სხვა ნაგებობები	428,109	84,730	141,136	9,049	-	380,752					-
050	მიწის გაუმჯობესება	-	-	-	-	-	-					-
060	მიწა	-	-	-	-	-	-					-
070	**მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი (090+100+130)**	17,909,727	4,870,215	4,051,417	734,094	-	19,462,619	-		-	-	-
080	**სატრანსპორტო მოწყობილობა**	3,991,060	1,139,420	175,304	340,308	-	5,295,484					-
090	**სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა (110+120)**	13,918,667	3,730,795	3,876,113	393,786	-	14,167,135	-		-	-	-
100	მ.შ საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ავეჯი და აღჭურვა	5,523,461	1,455,971	2,187,191	350,665	-	5,142,906					-
110	მ.შ სხვა მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	8,395,206	2,274,824	1,688,922	43,121	-	9,024,229					-
120	სამხედრო იარაღის სისტემები	-	-	-	-	-	-					-
130	**კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები**	455	35	-	-	-	490					-
140	სულ (010+070+130)	20,722,146	5,631,939	4,192,553	1,074,323	-	23,235,855	-		-	-	-

ხელმძღვანელი 28.04.2021წ

მთ.ბუღალტერი 28.04.2021წ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (ნაერთი 24 00 კოდი)

შენიშვნა N8 არამატერიალური აქტივები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) არამატერიალური აქტივების შეფასება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით ხდება.

ბ) არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია ამორტიზაციის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით ხდება.

გ) არამატერიალური აქტივების თითოეული კლასის სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულება ფინანსთა სამინისტროს ბრძანების N 289 შესაბამისად განისაზღვრება.

სტრიქონის კოდი	არამატერიალური აქტივების თვითღირებულება	საანგარიშგებო წელი 2020წ				საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ			
		ღირებულება	დაგროვილი ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება (ნარჩენი) 31.12.2020წ	ღირებულება	დაგროვილი ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება (ნარჩენი) 31.12.2019წ
010	**ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები**	-	-	-	-	-	-	-	-
020	კვლევა და განვითარება	-	-	-	-	-	-	-	-
030	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები	-	-	-	-	-	-	-	-
040	**კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები**	5,102,664	2,340,760	-	2,761,904	4,527,922	2,191,737	-	2,336,185
050	კომპიუტერული პროგრამები	4,411,710	2,044,676	-	2,367,034	4,092,313	1,955,465	-	2,136,848
060	მონაცემთა ბაზები	690,954	296,084	-	394,870	435,609	236,272	-	199,337
070	**გასართობი,ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები**	1,072,591	928,201	-	144,390	1,073,841	822,067	-	251,774
080	**ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები**	4,674,170	2,916,039	-	1,758,131	5,523,728	2,862,715	-	2,661,013
090	სულ 040+070+080	10,849,425	6,185,000	-	4,664,425	11,125,491	5,876,519	-	5,248,972
100	**არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები**								
110	ხელშეკრულებები,იჯარა და ლიცენზიები	368,025	179,359	-	188,666	368,025	142,621	-	225,404
120	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო იჯარები	-	-	-	-	-	-	-	-
130	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ნებართვები	-	-	-	-	-	-	-	-
140	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები	86,607	36,530	-	50,077	72,105	22,213	-	49,892
150	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები	-	-	-	-	-	-	-	-
160	გუდვილი	364	-	-	364	364	-	-	364
170	სულ 110-160	454,996	215,889	-	239,107	440,494	164,834	-	275,660
180	სულ ჯამი (090+170)	11,304,421	6,400,889	-	4,903,532	11,565,985	6,041,353	-	5,524,632

სტრიქონის კოდი	არამატერიალური აქტივების თვითღირებულება	ნაშთი წლის დასაწყისისათვის 01.01.2020წ	მიღება 2020წ								გასვლა 2020წ										ნაშთი წლის ბოლოს 31.12.2020წ
			შესყიდვა წინა წლების ავანსების შემცირებით	შესყიდვა მიმდინარე პერიოდის	ბარტერით	გრანტებით	სხვა შემოსავლებით	დანაკლისის აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლებით	ზხვა მიღებები	გაყიდვით	ბარტერით	ხელფასები სასაქონლო ფორმით	სუბსიდიებით	გრანტებით	სოციალური დახმარებებით	დანაკლისით	სხვა ხარჯებით	სხვადასხვა ხარჯებით	ზხვა გასვლები	
010	ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები																				-
020	კვლევა და განვითარება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები	4,527,922	13,516	320,774	-	-	258,167	-	-	93,163	-	-	-	-	-	-	-	-	-	110,879	5,102,663
050	კომპიუტერული პროგრამები	4,092,313	13,516	55,304	-	-	258,167	-	-	93,163	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100,754	4,411,709
060	მონაცემთა ბაზები	435,609	-	265,470	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,125	690,954
070	გასართობი,ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები	1,073,841	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,250	1,072,591
080	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები	5,523,728	-	66,399	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	474,964	440,992	4,674,171
090	სულ (020-დან 080 ჩათვ)	11,125,491	13,516	387,173	-	-	258,167	-	-	93,163	-	-	-	-	-	-	-	-	474,964	553,121	10,849,425
100	არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	ხელშეკრულებები,იჯარა და ლიცენზიები	368,025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	368,025
120	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო იჯარები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ნებართვები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
140	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები	72,105	-	22,579	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,077	86,607
150	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
160	გუდვილი	364	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	364
170	სულ (110-დან 160-ის ჩათვ)	440,494	-	22,579	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,077	454,996
180	სულ ჯამი (090+170)	11,565,985	13,516	409,752	-	-	258,167	-	-	93,163	-	-	-	-	-	-	-	-	474,964	561,198	11,304,421

სტრიქონის კოდი	დასახელება	არამატერიალური აქტივების დაგროვილი ამორტიზაცია 2020წ					არამატერიალური აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი 2020წ				
		საწყისი ნაშთი (დაგროვილი ცვეთა) 01.01.2020წ	2020 წლის ამორტიზაციის ხარჯი	გასვლისას ანულირებული	მიღებისას დაგროვილი	საბოლოო ნაშთი (დაგროვილი ცვეთა) 31.12.2020წ	საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ზარალი/უკუგატარება	გასვლისას ანულირებული	აქტივების რეკლასიფიცირებისას ანულირებული/აღდგენილი	საბოლოო ნაშთი 31.12.2020წ
010	ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
020	კვლევა და განვითარება	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
030	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
040	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები	2,191,738	243,207	113,267	19,083	2,340,761	0	0	0	0	0
050	კომპიუტერული პროგრამები	1,955,466	173,269	103,142	19,083	2,044,676	0	0	0	0	0
060	მონაცემთა ბაზები	236,272	69,938	10,125	-	296,085	0	0	0	0	0
070	გასართობი,ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები	822,067	107,384	1,250	-	928,201	0	0	0	0	0
080	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები	2,862,715	491,928	438,604	-	2,916,039	0	0	0	0	0
090	სულ ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები	5,876,520	842,519	553,121	19,083	6,185,001	0	0	0	0	0
100	არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
110	ხელშეკრულებები,იჯარა და ლიცენზიები	142,621	36,738	-	-	179,359	0	0	0	0	0
120	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო იჯარები	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
130	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ნებართვები	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
140	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები	22,213	22,394	8,077	-	36,530	0	0	0	0	0
150	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
160	გუდვილი	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
170	სულ არამატერიალური აქტივები	164,834	59,132	8,077	-	215,889	0	0	0	0	0
171	სულ ჯამი (090+170)	6,041,354	901,651	561,198	19,083	6,400,890	0	0	0	0	

ხელმძღვანელი 28.04.2021წ

მთ.ბუღალტერი 28.04.2021წ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (ნაერთი)

შენიშვნა N 11 სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო წელი 2020წ				საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ			
		ღირებულება	დაგროვილი ცვეთა 01.01.2020 წ-მდე	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება (ნარჩენი) 31.12.2020წ	ღირებულება	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება (ნარჩენი) 31.12.2019წ
010	ფასეულობები	15,167	-	-	**15,167**	15,167	-	-	**15,167**
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები, გარდა მიწისა	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
030	მემკვიდრეობითი აქტივები	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
040	**დაუმთავრებელი აქტივები (050+060+070)**	13,989,817	225,773	-	**13,764,044**	6,863,214	225,576	-	**6,637,638**
050	*მ.შ დაუმთავრებელი მშენებლობა*	11,101,092	-	-	**11,101,092**	3,975,082	-	-	**3,975,082**
060	*მ.შ აქტივები, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემადაა მიღებული*	2,888,132	225,576	-	**2,662,556**	2,888,132	225,576	-	**2,662,556**
070	*მ.შ საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება*	593	197	-	**396**	-	-	-	**-**
080	**სულ (010+020+030+040)**	**14,004,984**	**225,773**	**-**	**13,779,211**	**6,878,381**	**225,576**	**-**	**6,652,805**

ხელმძღვანელი: **28.04.2021წ**

მთ.ბუღალტერი **28.04.2021წ**

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (წაერთი)

შენიშვნა N13 კრედიტორული დავალიანება, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები

საანგარიშგებო წელი ***2020წ***

N13ა

სტრიქონის კოდი	კრედიტორული დავალიანება	საანგარიშგებო წელი 2020წ	საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ
010	**მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანება**		
020	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება	2,092,102	16,305,621
030	საგადასახადო კრედიტორული დავალიანება	800,322	1,036,716
040	თანამშრომლებთან და სტიპენდიებთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება	169,944	194,891
050	საქონლისა და მომსახურების მიწოდებასთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება	2,996,721	968,381
060	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მიწოდებასთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება	990,568	45,454
070	გადასახდელი პროცენტი	-	-
080	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანება	2,462,431	1,390,208
090	**სულ მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-13-0000**	**9,512,088**	**19,941,271**
100	**სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები 2-15-0000**	**3,666,593**	**1,282,804**
110	**სხვა გრძელვადინი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-0000**	**55,067**	**703,389**

N13ბ

სტრიქონის კოდი	მოკლევადიანი ანარიცხები		
010	*საანგარიშგებო წელი* ***2020წ***		
020		ანარიცხი 1*(შინაარსი)	ანარიცხი 2*
030	**საწყისი ნაშთი 01.01.2020წ**		
040	ანარიცხების ზრდა		
050	ანარიცხების კლება		
060	წინა ანარიცხების უკუგატარება		
070	**საბოლოო ნაშთი 31.12.2020წ**		
080	*ჩაწერეთ ანარიცხის მიზანი, მაგ. სამართალწარმოების ხარჯების ანარიცხები, რესტრუქტურუზაციის ანარიცხები და ა.შ. საჭიროების შემთხვევაში, დაამატეთ სვეტები.		
090	ვალდებულების ტიპის აღწერილობა და შესაბამისი ფულადი გადინებების მოსალოდნელი ვადები.		
100	**გრძელვადიანი ანარიცხები**		
	საანგარიშგებო წელი ***2020წ***		
110		ანარიცხი 1*	ანარიცხი 2*
120	**საწყისი ნაშთი 01.01.2020წ**		
130	დამატებითი ანარიცხები		
140	გამოყენებული ანარიცხები		
150	წინა ანარიცხების უკუგატარება		
160	**საბოლოო ნაშთი 31.12.2020წ**		

*ჩაწერეთ ანარიცხის მიზანი, მაგ. სამართალწარმოების ხარჯების ანარიცხები, რესტრუქტურუზაციის ანარიცხები და ა.შ. საჭიროების შემთხვევაში, დაამატეთ სვეტები.

N13გ

სტრიქონის კოდი	სხვა ვალდებულებები	საანგარიშგებო წელი 2020წ	საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ
010	**ვალდებულებები დეპოზიტებით**	**6,923,149**	**3,184,051**
020	**ვალდებულებები აქციებით და სხვა კაპიტალით**	-	-
030	**სულ სხვა ვალდებულებები (010+020)**	**6,923,149**	**3,184,051**

ხელმძღვანელი 28.04.2021წ

მთ.ბუღალტერი 28.04.2021წ

შენიშვნა N14 შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა

N14 ა

საგადასახადო შემოსავლები

სტრიქონის კოდი	მუხლები	საანგარიშგებო წელი (2020წ)	საანგარიშგებო წლის წინა წელი (2019წ)
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	0	0
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	0	0
030	ქონების გადასახადი	0	0
040	დღგ	0	0
050	აქციზი	0	0
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	0	0
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	0	0
080	**სულ**	**0**	**0**

N14 ბ შემოსავლები გრანტებით

	მუხლები	საანგარიშგებო წელი (2020წ) (საბიუჯეტო)		საანგარიშგებო წელი (2020წ) (არასაბიუჯეტო)		საანგარიშგებო წლის წინა წელი (2019წ)(საბიუჯეტო+არასაბიუჯეო)	
		მიმდინარე (საბიუჯეტო)	კაპიტალური (საბიუჯეტო)	მიმდინარე (არასაბიუჯეტო)	კაპიტალური (არასაბიუჯეტო)	მიმდინარე	კაპიტალური
010	***ფულადი ფორმით (020+030+040)***	**317,809**	**-**	**11,944,427**	**6,528,256**	**46,479**	**476,602**
020	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული	-	-	-	-	-	-
030	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	317,809	-	-	-	661	-
040	სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული (050+060)	-	-	11,944,427	6,528,256	45,818	476,602
050	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული	-	-	11,904,427	5,428,256	-	-
060	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული	-	-	40,000	1,100,000	45,818	476,602
070	***სასაქონლო ფორმით (080+090+100)***	**267,194**	**3,513,261**	**465**	**558,206**	**170,216**	**1,244,664**
080	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული	-	-	-	-	-	73,215
090	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	-	-	465	558,206	-	-
100	სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული (110+120)	267,194	3,513,261	-	-	170,216	1,171,449
110	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული	267,194	761,435	-	-	22,716	1,120,876
120	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული	-	2,751,826	-	-	147,500	50,573
130	**სულ (010+070)**	**585,003**	**3,513,261**	**11,944,892**	**7,086,462**	**216,695**	**1,721,266**

N14 გ სხვა ოპერაციებიდან შემოსავლები

სტრიქონის კოდი	მუხლები	საანგარიშგებო წელი (2020წ)			საანგარიშგებო წლის წინა წელი (2019)
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	**შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით**	**269**	**7,409**	**7,678**	**40,578**
020	**შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული (030+040)**	**1,718,914**	**972,123**	**2,691,037**	**1,603,117**
030	შემოსავლები მიმდინარე გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	705,652	530,985	**1,236,637**	1,270,639
040	შემოსავლები კაპიტალური გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	1,013,262	441,138	**1,454,400**	332,478
050	**შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით (060+070)**	**760,584,015**	**-**	**760,584,015**	**260,409,422**
060	შემოსავლები შიდა **მიმდინარე** ტრანსფერებით	690,764,193	-	**690,764,193**	225,268,122
070	შემოსავლები შიდა **კაპიტალური** ტრანსფერებით	69,819,822	-	**69,819,822**	35,141,300
080	**სულ (010+020+050)**	**762,303,198**	**979,532**	**763,282,730**	**262,053,117**

ხელმძღვანელი 28.04.2021წ

მთ.ბუღალტერი 28.04.2021წ

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (ნაერთი 24 00 კოდი)

შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან

შენიშვნა N15ა შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა გრძელვადიანი აქტივების გასვლიდან მიღებული მოგება/(ზარალისა)

სტრიქონის კოდი	მუხლები	საანგარიშგებო წელი 2020წ			საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	**შემოსავლები საკუთრებიდან**	**0**	**6,731,825**	**6,731,825**	**4,739,678**
020	საპროცენტო შემოსავლები	0	6,731,825	**6,731,825**	4,739,678
030	დივიდენდებიდან შემოსავლები	0	-	-	-
040	რენტიდან შემოსავლები	0	-	-	-
050	**საქონლისა და მომსახურების გაყიდვები**	**0**	**57,218,546**	**57,218,546**	**52,838,923**
060	საქონლის გაყიდვები	0	27,300	**27,300**	21,054
070	მომსახურების გაწევა	0	57,191,246	**57,191,246**	52,817,842
080	**სხვა**	**0**	**-**	**-**	**27**
090	**სულ (010+050+080)**	**0**	**63,950,371**	**63,950,371**	**57,578,601**

შენიშვნა N15ბ გრძელვადიანი აქტივების გასვლიდან მიღებული მოგება/(ზარალი)

სტრიქონის კოდი	**მუხლები**	საანგარიშგებო წელი **2020წ**			საანგარიშგებო წლის წინა წელი **2019წ**
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	სულ
010	გრძელვადიანი აქტივების გასვლით მიღებული მოგება/(ზარალი)*	**0**	**0**	**0**	**0**
020	ძირითადი აქტივების გასვლით მიღებული მოგება/(ზარალი)	**0**	**0**	**0**	**0**
030	არამატერიალური აქტივების გასვლით მიღებული მოგება/(ზარალი)	**0**	**0**	**0**	**0**
040	გრძელვადიანი აქტივების გასვლით მიღებული მოგება/(ზარალი)	**0**	**0**	**0**	**0**
050	**სულ (010+020+030+040)**	**0**	**0**	**0**	**0**

*გრძელვადიანი აქტივების გასვლით მოგება მიიღება მაშინ, როცა გრძელვადიანი აქტივების გასვლით მიღებული შემოსავალი აღემატება გრძელვადიანი აქტივების გასვლის ხარჯებს. გრძელვადიანი აქტივების გასვლით მიღებული ზარალი შედის სხვა ხარჯებში.

**გრძელვადიანი აქტივების გასვლით ზარალი მიიღება მაშინ, როცა გრძელვადიანი აქტივების გასვლის ღირებულება აღემატება გრძელვადიანი აქტივების გასვლით მიღებულ შემოსავალს.

ხელმძღვანელი: 28.04.2021წ

მთ.ბუღალტერი: 28.04.2021წ

შენიშვნა N16 სხვა და სხვა შემოსავლები

სტრიქონის კოდი	მუხლები	საანგარიშგებო წელი 2020წ	საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ
010	უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი მოგება	**5,397,321**	**171,277**
020	ფლობის შედეგად გაწეული სხვა მოგება	**4,820,154**	**13,027,855**
მ.შ.	*ჩამოწერილი კრედიტორული დავალიანებები*	*31,791*	*4,632,252*
	სააღსრულებოს თანხები	*1,117,951*	*484,612*
	ძირითადი აქტივების გადაფასება/აფასება	*3,534,461*	*7,781,314*
	წინა პერიოდში არასაოპერაციო ხარჯებში აღიარებული თანხების მობრუნება	*50,413*	*129,677*
	ჩამოწერილის შემდეგ ჯართის აღება შემოსავალში	*3,471*	-
	სხვ არაკლასიფიცირებული (სსიპ აწარმოე საქართველო)	*76,591*	-
	დებიტორების გასწორება (ფლობის შედეგად)	*197*	-
	სხვ არაკლასიფიცირებული (სსიპ აკრედიტაცია)	*5,046*	-
	საგადასახადოს ნაშთის კორექტირება	*233*	-
030	დებიტორული დავალიანების შემცირების უკუგატარების შედეგად მიღებული მოგება	**43,219**	**5,423**
040	მატერიალური მარაგების შემცირების უკუგატარების შედეგად მიღებული მოგება	-	-
050	ძირითადი აქტივების გაუფასურების უკუგატარების შედეგად მიღებული მოგება	-	-
060	საინვესტიციო ქონების გაუფასურების უკუგატარების შედეგად მიღებული მოგება	-	-
070	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების უკუგატარების შედეგად მიღებული მოგება	-	-
080	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების უკუგატარების შედეგად მიღებული მოგება	-	-
090	ფინანსური ლიზინგის აქტივების გაუფასურების უკუგატარების შედეგად მიღებული მოგება	-	-
100	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების უკუგატარების შედეგად მიღებული მოგება	-	-
110	სულ (010+020+030+040+050+060+070+080+090+100)	**10,260,694**	**13,204,555**

ხელმძღვანელი 28.04.2021წ

მთ.ბუღალტერი 28.04.2021წ

შენიშვნა N17 დარიცხული ხარჯები

N17 ა

სტრიქონის კოდი	მუხლები	საანგარიშგებო წელი 2020წ			საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	**შრომის ანაზღაურების ხარჯები**	**14,117,283**	**18,078,918**	**32,196,201**	**32,034,028**
020	**საქონლისა და მომსახურების ხარჯები**	**89,370,050**	**26,886,601**	**116,256,651**	**71,464,217**
030	**მ.შ ოჯარის ხარჯები**	534,559	242,671	777,230	72,964
040	**ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები**	**4,022,353**	**2,083,622**	**6,105,975**	**6,189,307**
050	ცვეთის ხარჯი	3,278,839	1,925,425	5,204,264	4,697,397
060	ამორტიზაციის ხარჯი	743,514	158,197	901,711	1,491,910
070	**შიდა ტრანსფერებით ხარჯები**	**335,098**	**235,421**	**570,519**	**170,252**
080	შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით ხარჯები	-	-	-	-
090	შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით ხარჯები	335,098	235,421	570,519	170,252
100	**სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა**	**294,231**	**229,529**	**523,760**	**727,892**
110	**სხვა ხარჯები**	**126,367,853**	**34,958,012**	**161,325,865**	**84,053,283**
120	**მათ შორის:**	-	-	-	-
130	**საპროცენტო ხარჯები**	-	-	-	-
140	**ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული**	**126,367,853**	**34,958,012**	**161,325,865**	**84,053,283**
150	**მიმდინარე** ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	63,455,748	1,094,694	64,550,442	16,726,478
160	**კაპიტალური** ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	62,912,105	33,863,318	96,775,423	67,326,805
170	**გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები**	-	-	-	-
180	**სულ (010+020+040+070+100+110+140+170)**	**234,506,868**	**82,472,103**	**316,978,971**	**194,638,979**

N17 ბ

სტრიქონის კოდი	მუხლები	საანგარიშგებო წელი 2020წ (საბიუჯეტო)		საანგარიშგებო წელი 2020წ (არა საბიუჯეტო)		საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ	
		მიმდინარე	კაპიტალური	მიმდინარე	კაპიტალური	მიმდინარე	კაპიტალური
010	***გრანტები ფულადი ფორმით***	**2,216,230**	-	**21,584,856**	-	**22,966,167**	-
020	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-
030	საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული	**2,216,230**	-	**98,956**	-	**1,998,427**	-
040	სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული	-	-	**21,485,900**	-	**20,967,740**	-
050	*იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული*	-	-	***21,485,900***	-	***20,967,740***	-
060	*სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული*	-	-	-	-	-	-
070	***გრანტები სასაქონლო ფორმით***	**389,995**	**167,839**	-	**4,728**	**21,159**	**59,992**
080	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-
090	საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-
100	სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული	**389,995**	**167,839**	-	**4,728**	**21,159**	**59,992**
110	*იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული*	***322,429***	***40,729***	-	***4,728***	***21,159***	***3,517***
120	*სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული*	***67,566***	***127,110***	-	-	-	***56,475***
130	**სულ (010+070)**	**2,606,225**	**167,839**	**21,584,856**	**4,728**	**22,987,326**	**59,992**

N17 გ

სტრიქონის კოდი	მუხლები	საანგარიშგებო წელი 2020წ (საბიუჯეტო)	საანგარიშგებო წელი 2020წ (არა საბიუჯეტო)	საანგარიშგებო წელი 2019წ (საბიუჯეტო+ არა საბიუჯეტო)
010	**სუბსიდიები საჯარო კორპორაციებს**	**4,876,585**	-	**12,663,976**
020	არაფინანსურ საჯარო კორპორაციებს	4,876,585	-	12,663,976
030	ფინანსურ საჯარო კორპორაციებს	-	-	-
040	**კერძო საწარმოებს**	**114,830,630**	**6,194,896**	**41,259,512**
050	არაფინანსურ კერძო საწარმოებს	114,830,630	6,194,896	41,259,512
060	ფინანსურ კერძო საწარმოებს	-	-	-
070	**სხვა სექტორებს**	**12,199,913**	-	**9,633,636**
080	**სულ (010+040+070)**	**131,907,128**	**6,194,896**	**63,557,124**

ხელმძღვანელი 28.04.2021წ

მთ.ბუღალტერი 28.04.2021წ

შენიშვნა N18 სხვა და სხვა ხარჯები

სტრიქონის კოდი	მუხლები	საანგარიშგებო წელი 2020წ	საანგარიშგებო წლის წინა წელი 2019წ
010	**უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი**	**505,087**	**129,949**
020	**ფლობის შედეგად გაწეული სხვა ზარალი**	**69,884,894**	**32,660,186**
მ.შ.	*გადასესხებული კრედიტები*	*67,003,772*	*32,167,446*
	კრედიტორები(აღსრულ.ჩამოსაჭრელი და სხვა კრედიტორისთვის თანხის დაბრუნება)	*2,384,552*	*488,148*
	ძირითადი აქტივების გადაფასება/ჩამოფასება	***340***	-
	მოთხოვნის ჩამოწერა (კრედიტორის)	*64,765*	*4,592*
	აკუმულირებული ცვეთის აფასება (სსიპ აკრედიტაცია)	*427,882*	-
	სხვ არაკლასიფიცირებული (სსიპ აკრედიტაცია)	*3,489*	-
	დებიტორის კორექტირება	*94*	-
030	**საეჭვო/უიმედო დებიტორული დავალიანებების და წინასწარი გადახდების ხარჯები**	**314,233**	**493,655**
040	**მატერიალური მარაგების შემცირების ხარჯი**	**113,353**	**31,489**
050	**ძირითადი აქტივების გაუფასურების ხარჯი (ჩამოწერა)**	**105,070**	**28,978,513**
060	**საინვესტიციო ქონების გაუფასურების ხარჯი**	-	-
070	**არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ხარჯი**	**474,964**	-
080	**შეღავათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების ხარჯი**	-	-
090	**ფინანსური ლიზინგის აქტივების გაუფასურების ხარჯი**	-	-
100	**სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯი**	-	-
110	**სულ (010+020+030+040+050+060+070+080+090+100)**	**71,397,601**	**62,293,792**

ხელმძღვანელი: 28.04.2021წ

მთ.ბუღალტერი 28.04.2021წ

ცხრილი№1

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო				
დამატებითი ინფორმაცია (შენიშვნა №3, №6) და №14-ში				
სასაქონლო გრანტით მიღების შესახებ				
	დასახელება	მიმდინარე (შენიშვნა№3)	კაპიტალური (შენიშვნა№6)	
#	**სულ გრანტით მიღება**	**267,659**	**4,045,507**	
1	სსიპ ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია	267,194		საბიუჯეტო ორგანიზაციიდან მიღება
2	სსიპ ჰიდროგრაფიული სამსახური	465	558,206	შენიშვნა:465ლ და 558206ლ საერთაშორისო ორგანიზაციიდან მიღება (სახელმწიფოთა შორის მიღება)
3	სსიპ ინოვაციების სააგენტო		2,751,826	საბიუჯეტო ორგანიზაციიდან მიღება
4	სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო		665,200	საბიუჯეტო ორგანიზაციიდან მიღება
5	სსიპ ქონების სააგენტო		70,275	სსიპ მომსახურების სააგენტოს მიერ

სულ გრანტით მიღება (№14-ში)		**267,659**	**4,045,507**	
	საბიუჯეტო	267,194	3,487,301	
	არასაბიუჯეტო	465	558,206	

შენიშვნა: სხვაობა - შენიშვნა #6-ის ,,სასაქონლო გრანტით მიღება"(კაპიტალური -4,045,507 ლარი) და შენიშვნა #14-ის ,,სასაქონლო გრანტით მიღება" (3,513,261+558,206=4,071,522 ლარი) 25,960 ლარი, წარმოადგენს სსიპ ქონების ეროვნული სააგენტოს მიერ სასქონლო გრანტით, სხვა ერთეულზე გადასაცემად მიღებულ მოძრავ ქონებას, რომელიც ასახული იქნა ,,აქტივები, რომლებიც მირებულია სხვა ერთეულზე გადასაცემად - 1 - 27 -4200" ანგარიშზე, და შესაბამისად არ იქნა ასახული ძირითადი აქტივების ანგარიშზე- 1-22 -2100.

ცხრილი №2

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო					
დამატებითი ინფორმაცია					
სხვა შემოსავლებით (კერძო სტრუქტურებიდან გარე ტრანსფერით (სასაქონლო)მიღების შესახებ (შენიშვნა##3, 6, #8, #11 და შესაბამისად შენიშვნა #14-ში)					
	დასახელება	გარე ტრანსფერი (მიმდინარე) (შენიშვნა#3)	გარე ტრანსფერი (კაპიტალური) (შენიშვნა#6)	გარე ტრანსფერი (კაპიტალური) (შენიშვნა#8)	გარე ტრანსფერი (კაპიტალური) დაუმთავრებელი ძირ აქტივი (შენიშვნა#11)
					1,454,400
#	**სხვა შემოსავლებით (კერძო სტრუქტურებიდან გარე ტრანსფერით (სასაქონლო)მიღება (#3, #6, #8,#11)**	**669,859**	**1,192,483**	**258,167**	**3,750**
1	სამინისტროს აპარატი	559,115	1,013,262		
2	სსიპ სასწავლო უნივერსიტეტი-საზღვაო აკადემია	35,316	110,999		
3	სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო		68,222	258,167	3,750
4	სსიპ ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია	75,428			
სხვა შემოსავლებით (კერძო სტრუქტურებიდან გარე ტრანსფერით (სასაქონლო)მიღება (#14-ში)		**669,859**	**1,454,400**		
	საბიუჯეტო	634,543	1,013,262		
	არასაბიუჯეტო	35,316	441,138		

ცხრილი №3

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო					
დამატებითი ინფორმაცია					
სხვა და სხვა შემოსავლებით მიღების შესახებ (შენიშვნა #3, #6-ში) და შესაბამისად შედის შენიშვნა#16-ში					
	დასახელება	სხვადასხვა (მიმდინარე) (შენიშვნა#3)	შენიშვნა	სხვადასხვა (კაპიტალური) (შენიშვნა#6)	შენიშვნა
#	**სხვა და სხვა შემოსავლებით მიღება**	**5,824**		**3,534,462**	**0**
1	სამინისტროს აპარატი			531,275	ძირითადი აქტივის აფასება (სატრანსპორტო საშ.აფასება)
2	სსიპ ჰიდროგრაფიული სამსახური	2,691	ძირ.აქტივის ჩამოწერის შემდეგ ჯართის შემოსავალში აღება		
3	სსიპ სასწავლო უნივერსიტეტი-საზღვაო აკადემია	780	ძირ.აქტივის ჩამოწერის შემდეგ ჯართის შემოსავალში აღება		
4	სსიპ აკრედიტაციის ცენტრი	2,353	წინა პერიოდის შეცდომის გასწორება (ბალანსგარეშე მუხლიდან საბალანსო მუხლში გადატანა)	2,464,996	(23888980 აფასება, 76016 განუფასებელი აქტივის ბალანსზე აყვანა)
5	სსიპ ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტო			2,153	ზუგდიდი ტექნოპარკის რემონტისას გამოცვლილი თიხის კრამიტის ექსპერტიზის მიერ აფასებული ღირებულება
6	ა(ა)იპ ოუფენნეტი			15,500	ძირითადი აქტივის აფასება
7	სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო			111,630	ძირითადი აქტივის აფასება
8	სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო			408,908	ძირითადი აქტივის აფასება

ცხრილი №4

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო							
დამატებითი ინფორმაცია							
,,სხვა მიღებები" (შენიშვნა №3, №6, №8)							
	დასახელება	სხვა მიღებები (მიმდინარე) (შენიშვნა№3)	შენიშვნა	სხვა მიღებები (კაპიტალური) (შენიშვნა№6)	შენიშვნა	სხვა მიღებები (კაპიტალური) (შენიშვნა№8)	შენიშვნა
#	**,,სხვა მიღებებით" მიღება**	**221,028**	**0**	**7,364,364**	**0**	**93,163**	**0**
1	სსიპ ტურიზმის ადმინისტრაცია	22,640	რეკლასიფიკაცია მარაგებიდან გასვლა მცირეფასიანში შემოსვლა				
2	სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო	4,286	რეკლასიფიკაცია				
3	სსიპ ჰიდროგრაფიული სამსახური	150	გადმოცემული გრანტით მცირეფასიანების დღგ	122,103	დაუმთავრებელიდან ძირითად აქტივებში გადმოტანა		
4	სსიპ სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო			125,940	დაუმთავრებელიდან ძირითად აქტივებში გადმოტანა		
5	სსიპ სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო			2,222	რეკლასიფიკაცია (სხვა მანქანა-დანადგარებიდან გასვლა და შემოსვლა კომპიუტერრ.მოწყობილობებში)		
6	სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო			4,012	დაუმთავრებელიდან ძირითად აქტივებში გადმოტანა		
7	სსიპ ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების სააგენტო			6,721	ერთეულზე კონტროლის მოპოვების შედეგად მიღებული	870	ერთეულზე კონტროლის მოპოვების შედეგად მიღებული
8	სსიპ აკრედიტაციის ეროვნული ორგანო- აკრედიტაციის ცენტრი					57,203	რეკლასიფიკაცია, დაუმთავრებელიდან აქტივებში გადმოტანა
9	სსიპ სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო					4,900	რეკლასიფიკაცია
10	სსიპ ქონების სააგენტო	193,952	ერთეულთა გაერთიანების შედეგად მიღებული მარაგები	5,925	დაგროვილი ცვეთის მიღება სასაქონლო გრანტით მიღებისას		
11	სსიპ ქონების სააგენტო			7,097,441	ერთეულთა გაერთიანების შედეგად მიღებული ძირითადი აქტივები	30,190	ერთეულთა გაერთიანების შედეგად მიღებული არამატერიალურიაქტივები

შენიშვნა: 193952 ლარი მარაგები (შენიშვნა №3-ში) და 7097441 ლარი (შენიშვნა№6-ში) წარმოადგენს სსიპ სახელმწიფო ქონების სააგენტოსა და სსიპ მომსახურების სააგენტოს შერწმის შემდეგ მიღებულ ნაშთებს. შერწყმა მოხდა 2020 წლის სექტემბერში, სსიპ სახელმწიფო ქონების სააგენტომ სსიპ მომსახურების სააგენტოდან მიღებული მარაგებისა და არაფინანსური აქტივების ნაშთები ასახა ,, სხვა მიღებებში". ასევე. 2020 წლის 6 თებერვალს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს დაქვემდებარებაში გადმოვიდა სსიპ ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების სააგენტო, შესაბამისად კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მათი არაფინანსური აქტივების ნაშთები აისახა ,, სხვა მიღებებში"

ცხრილი№5

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო				
დამატებითი ინფორმაცია (შენიშვნა №3, №6) და №17-ში				
სასაქონლო გრანტით გასვლის შესახებ				
	დასახელება	მიმდინარე (შენიშვნა№3)	კაპიტალური (შენიშვნა№6)	
№	**სულ სასაქონლო გრანტით გასვლა**	**389,955**	**146,607**	
1	სამინისტროს აპარატი	387,539	18,854	საბიუჯეტო ორგანიზაციებზე გადაცემა
2	სსიპ ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია	2,416	110,325	საბიუჯეტო ორგანიზაციებზე გადაცემა
3	სსიპ ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტო		16,785	საბიუჯეტო ორგანიზაციებზე გადაცემა
4	სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო		643	საბიუჯეტო ორგანიზაციებზე გადაცემა
სულ გრანტით გასვლა (№17-ში)		**389,955**	**146,607**	
	საბიუჯეტო	389,955	141,879	
	არასაბიუჯეტო	-	4,728	

შენიშვნა: სხვაობა - შენიშვნა #6-ის ,,სასაქონლო გრანტით გასვლა"(კაპიტალური -146,607 ლარი) და შენიშვნა #17-ის ,,სასაქონლო გრანტით გასვლა" (167,839+4,728=172,567 ლარი) 25,960 ლარი, წარმოადგენს სსიპ ქონების ეროვნული სააგენტოს მიერ სასქონლო გრანტით სხვა ერთეულზე გადაცემულ მოძრავ ქონებას, რომელიც ასახული იყო ,,აქტივები, რომლებიც მირებულია სხვა ერთეულზე გადასაცემად - 1-27-4200" ანგარიშზე, და არა ძირითადი აქტივების ანგარიშზე - 1-22 -2100.

ცხრილი№6

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო				
დამატებითი ინფორმაცია				
სხვა ხარჯებით გასვლის შესახებ(სასაქონლო) (კერძო სტრუქტურებიდან გარე ტრანსფერი) (შენიშვნა№3, 6)				
	დასახელება	სხვა ხარჯებით (მიმდინარე) **(შენიშვნა#3)**	სხვა ხარჯებით (კაპიტალური) **(შენიშვნა#6)**	
#	**სხვა ხარჯებით გასვლა(სასაქონლო) (კერძო სტრუქტურებიდან გარე ტრანსფერი) (№3, №6)**	**56,328**	**-**	
1	სამინისტროს აპარატი	52,068	-	კერძო სტრუქტურებზე გადაცემა
2	სსიპ ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია	4,260	-	კერძო სტრუქტურებზე გადაცემა
სხვა ხარჯებით გასვლა(სასაქონლო) (კერძო სტრუქტურებიდან გარე ტრანსფერი) (№17-ში)		**56,328**	**-**	
	საბიუჯეტო	56,328		
	არასაბიუჯეტო			
შენიშვნა: 56328 ლარი არის სხვა ხარჯებით გასვლა ასახულია შენიშვნა#17-ში დარიცხულ გარე ტრანსფერის ხარჯთან ერთად (მიმდინარეში), სხვა ტრანსფერის ხარჯთან ერთად საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად				

ცხრილი №7

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
დამატებითი ინფორმაცია

სხვა და სხვა ხარჯებით გასვლა(შენიშვნა #3, #6-ში) და შესაბამისად შედის შენიშვნა#18-ში

	დასახელება	სხვადასხვა ხარჯებით (მიმდინარე) **(შენიშვნა#3)**	შენიშვნა	სხვადასხვა ხარჯებით (კაპიტალური) **(შენიშვნა#6)**	შენიშვნა
#	**სხვა და სხვა ხარჯებით გასვლა**	**113,700**	**0**	**105,409**	**0**
1	სამინისტროს აპარატი	14,837	ჩამოწერა მარაგების (არა საქონელი და მომსახურებიდან)	17,449	ჩამოწერა ძირ.აქტივის
2	სსიპ ჰიდროგრაფიული სამსახური			20,268	ჩამოწერა ძირ.აქტივის
3	სსიპ სასწავლო უნივერსიტეტი-საზღვაო აკადემია	174	ჩამოწერა მარაგების (არა საქონელი და მომსახურებიდან)	38,926	ჩამოწერა ძირ.აქტივის
4	სსიპ აკრედიტაციის ცენტრი	2,036	ჩამოწერა მარაგების (არა საქონელი და მომსახურებიდან)	9,609	ჩამოწერა ძირ.აქტივის
5	სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო			2,561	ჩამოწერა ძირ.აქტივის
6	სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო			340	ჩამოწერა ძირ.აქტივის
7	სსიპ აწარმოე საქართველოში	4,004	ჩამოწერა მარაგების (არა საქონელი და მომსახურებიდან)	8,442	ჩამოწერა ძირ.აქტივის
8	სსიპ ქონების სააგენტო	92,649	ჩამოწერა მარაგების (არა საქონელი და მომსახურებიდან)	7,814	ჩამოწერა ძირ.აქტივის

ცხრილი №8

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო					
დამატებითი ინფორმაცია					
,,სხვა გასვლები" (შენიშვნა #3, #6)					
	დასახელება	სხვა გასვლებით (მიმდინარე) (შენიშვნა#3)	შენიშვნა	სხვა გასვლებით (კაპიტალური) (შენიშვნა#6)	შენიშვნა
#	**სხვა გასვლებით**	**27,951**	**0**	**4,194,777**	**0**
1	სსიპ ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია	22,640	რეკლასიფიკაცია	4,634	დაგროვილი ცვეთა
2	სსიპ ჰიდროგრაფიული სამსახური	1,199	რეკლასიფიკაცია (გადატანილია დაუმთავრებელში)	1,743,402	დაგროვილი ცვეთა
3	სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო	4,112	რეკლასიფიკაცია	52,786	დაგროვილი ცვეთა
4	სამინისტროს აპარატი			242,447	დაგროვილი ცვეთა
5	სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტო			980	დაგროვილი ცვეთა
6	სსიპ სტანდარტებისა და მეტროლოგიის სააგენტო			35,205	დაგროვილი ცვეთა
8	სსიპ ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტო			1,757,293	დაგროვილი ცვეთა
9	სსიპ აწარმოე საქართველოში			31,438	დაგროვილი ცვეთა
10	სსიპ ბაზარზე ზედამხედველობის სააგენტო			3,880	დაგროვილი ცვეთა
11	სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო			9,130	დაგროვილი ცვეთა
12	სსიპ სასწავლო უნივერსიტეტი - საზღვაო აკადემია			234,288	დაგროვილი ცვეთა
14	სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო			57,438	დაგროვილი ცვეთა
16	სსოპ ქონების სააგენტო			19,634	დაგროვილი ცვეთა
18	სსიპ სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო			2,222	რეკლასიფიკაცია
				4,194,777	
	დაგროვილი ცვეთა(გასვლისას ანულირებული)			4,192,555	დაგროვილი ცვეთა
	რეკლასიფიკაცია			2,222	რეკლსიფიკაცია

ცხრილი№9

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

დამატებითი ინფორმაცია

ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში (2020 წლიური) ფორმა №1-ში გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების შესახებ, რომელიც შესაბამისია შენიშვნა №5-ში ,,გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების ინფორმაციისა"

1	ნაშთი 01.01.2020წ (ლარში)	ნაშთი 01.01.2021წ (ლარში)	(+) (ლარი)
2	766,486,152	851,197,484	84,711,332
3	1) აღნიშნული ზრდა (+84 711 332) გამოწვეულია სსიპ სახელმწიფო ქონების სააგენტოსთან ფინანსთა სამინისტროს სსიპ მომსახურების სააგენტოს შერწმის შედეგად, (სსბასს 40- ერთეულთა გაერთიანება)		
4	2) რაც შეეხება საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ო/კ 24 00-ზე ფინანსური აქტივების ზრდას 67 003 772 ლარს, აღნიშნული არ აკმაყოფილებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ფინანსურ ანგარიშგებაში ,,გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებად" ასახვის კრიტერიუმს და წარმოადგენს გადასესხების ხელშეკრულების თანახმად გადასესხებულ სესხებს, და შესაბამისად ასახულია შენიშვნა №18-ში სხვა და სხვა ხარჯებში ,,ფლობის შედეგად გაწეულ სხვა ზარალში". იხილ. დეტალური ინფორმაცია ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში ,,გადასესხებული სესხები".		

ცხრილი№10

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

დამატებითი ინფორმაცია არაფინანსური ძირითადი აქტივების შესყიდვას (საკასო ხარჯი) და დარიცხულ შესყიდვას შორის (შენიშვნა #6-ში)

		2020წ ჯამში (საბიუჯეტო+არასაბიუჯეტო)					2020წ (საბიუჯეტო)					2020წ (არასაბიუჯეტო)							
ორგანიზაციის კოდი	დასახელება	სულ ძირითადი აქტივი 2020წ (საბიუჯეტო+არასაბიუჯეტო)	შენობა-ნაგებობა	სატრანსპორტო საშუალებები	საინფორმ.კომპიუტ.ავეჯი აღჭურვა	სხვა მანქანა-დანადგ. რომელ არ არის კლასიფ	სულ ძირითადი აქტივი 2020წ (საბიუჯეტო)	შენობა-ნაგებობა	სატრანსპორტო საშუალებები	საინფორმ.კომპიუტ.ავეჯი აღჭურვა	სხვა მანქანა-დანადგ. რომელ არ არის კლასიფ	სულ ძირითადი აქტივი 2020წ (საკუთარი სახსრებით)	შენობა-ნაგებობა	სატრანსპორტო საშუალებები	საინფორმ.კომპიუტ.ავეჯი აღჭურვა	სხვა მანქანა-დანადგ. რომელ არ არის კლასიფ	შენიშვნა #6-ში (ძირითადი აქტივი)	სხვაობა საკასოსა და შემოსავალში (შენიშვნა#6) აღებულს შორის	შენიშვნა
	სულ 24 00 კოდი +25 01.02	15,784,945	12,120,139	68,953	1,492,401	2,103,452	2,442,960	194,171	6,750	962,554	1,279,485	13,341,985	11,925,968	62,203	529,847	823,967	4,330,406	(11,454,539)	
2401	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (აპარატი)	96,187	-	-	88,270	7,917	96,187			88,270	7,917	-					96,187	-	
24 02	სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტო (არასაგხ შენ 50ლ)	3,650	50	-	500	3,100	3,150	50			3,100	500			500		3,650	-	
24 03	სსიპ სტანდარტებისა და მეტროლოგიის სააგენტო (არასაგხ,შენ 15559)	143,390	15,559	-	14,557	113,274	143,390	15,559		14,557	113,274	-					140,090	(3,300)	3300 ლარი წინასწარი გადახდა
24 04	სსიპ აკრედიტაციის ეროვნული ცენტრი	14,819	-	-	14,083	736	-					14,819			14,083	736	12,558	(2,261)	2261 დაუმთავრებელში გადატანა
24 05	სსიპ ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია (სხვა ნაგებობა 178562)	557,907	178,562	6,750	39,713	332,882	557,907	178,562	6,750	39,713	332,882	-					557,907	-	
2406	სსიპ - სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო (არასაგხოვ 4500ლ)	33,606	4,500	-	29,106	-	-					33,606	4,500		29,106		29,870	(3,736)	დღგ-ს ჩათვლიდან გამომდინარე
2407	სსიპ აწარმოე საქართველოში	44,330	-	-	19,130	25,200	44,330			19,130	25,200	-					44,330	-	
24 08 02	საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარების ხელშეწყობა გარდა ააიპ ოუფენნეტისა (240803)	39,489	-	-	39,489	-	38,559			38,559		930			930		39,489	-	
24 08 03	ა(ა) იპ ოუფენნეტი	5,011,487	5,010,848	-	-	639	-					5,011,487	5,010,848			639	639	(5,010,848)	5010848 წინასწარი გადახდა
24 09	სსიპ ნავთობისა და გაზის სააგენტო	7,380	-	-	3,782	3,598	-					7,380			3,782	3,598	7,380	-	
24 12	ინოვაციური ეკოსისტემების განვითარება (IBIARDI)	1,526,209	-	-	736,636	789,573	1,526,209			736,636	789,573	-					1,579,749	53,540	53540 ლარით მეტია შემოსავალში აღებული, მიიღო აქტივი 2020-ში გადაიხდის მომდევნო წელს 2021წ
24 16	სსიპ - სასწავლო უნივერსიტეტი - ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია (6626805=5440924 არასაგხ+1885881 სხვა ნაგებობა)	7,207,494	6,626,805	-	350,410	230,279	22,556			15,017	7,539	7,184,938	6,626,805		335,393	222,740	768,249	(6,439,245)	768249=7207494-187809 ავანსი-6425376 დაუმთ.გადატანა (#11-ში)+173940 დაკრედიტებულიდან გადმოტანა სატრანპ=768249. ე.ი 2-ე ვარიანტი როგორ მივიღოთ (-6425376 დაუმთ+173940 დაკრედიტ-187809 ავანსი)
24 19	სსიპ ბაზარზე ზედამხედველობის სააგენტო	10,672	-	-	10,672	-	10,672			10,672		-					10,672	-	
24 21	სსიპ წიაღის სააგენტო (1500 არასაგხ შენობა)	235,852	1,500	-	43,809	190,543	-					235,852	1,500		43,809	190,543	234,452	(1,400)	1400 ლარი 2019 წელს ჰქონდა შემოსავალში აღებული და 2020წ გადაიხადა
24 22	სსიპ - სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო (არასაგხ 700)	2,340	700	-	1,640	-	-					2,340	700		1,640		1,640	(700)	დაუმთავრებელში გადაიტანა (შენიშვნა#11-ში დღგს- გარეშე აქვს 593 ლარი თვითღირებულებით) დღგ-ს 107 ლარით ნაკლები

ცხრილი №11

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

დამატებითი ინფორმაცია ფინანსურ ანგარიშგებაზე

სხვაობა არამატერიალური აქტივების შესყიდვაში ხაზინის (ფაქტიური-საკასო) ხარჯსა და შენიშვნა #8-ში შესყიდვაში ასახულ აქტივებს შორის (მონაწილეობს წინასწარი გადახდები და ასევე წინასწარ შემოსავალში აღებული აქტივები (2019წელს) და 2020 წელს საკასო გადახდა)

		2020წ ჯამში (საბიუჯეტო+არასაბიუჯეტო)			2020წ (საბიუჯეტო)			2020წ (არასაბიუჯეტო)					
ორგანიზაც. კოდი	დ ა ს ა ხ ე ლ ე ბ ა	არამატერიალური აქტივი (საკასო)	ინტელექტუალური აქტივები	არაწარმოებული აქტივები	არამატერიალური აქტივის (საკასო)	ინტელექტუალური აქტივები	არაწარმოებული აქტივები	არამატერიალური აქტივი (საკასო)	ინტელექტუალური აქტივები	არაწარმოებული აქტივები	შენიშვნა #8-ში ასახულია არამატერიალური	სხვაობა საკასოსა და შემოსავალში (შენიშვნა#8) აღებულს შორის	
	სულ 24 00 კოდი +25	473,729	450,153	23,576	371,661	364,337	7,324	102,068	85,816	16,252	409,752	(63,977)	
2401	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (აპარატი)	735	735	-	735	735		-			735	-	
24 04	სსიპ აკრედიტაციის ეროვნული ცენტრი	62,980	62,980	-	-			62,980	62,980		-	(62,980)	62980 დაუმთავრებელში გადაიტანა
24 05	სსიპ ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია	15,464	14,467	997	15,464	14,467	997	-			14,467	(997)	**წინასწარი გადახდა**
2407	სსიპ აწარმოე საქართველოში	265,470	265,470	-	265,470	265,470		-			265,470	-	
24 08 03	ა(ა) იპ ოუფენნეტი	346	346	-	-			346	346		346	-	
24 12	ინოვაციური ეკოსისტემების განვითარება (IBIARDI)	34,432	34,432	-	34,432	34,432		-			34,432	-	
24 16	სსიპ - სასწავლო უნივერსიტეტი - ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია	87,812	65,233	22,579	55,560	49,233	6,327	32,252	16,000	16,252	87,812	-	
24 23	სსიპ -საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო	1,500	1,500	-	-			1,500	1,500		1,500	-	
24 25	სსიპ - საქართველოს სახელმწიფო ჰიდროგრაფიული სამსახური	4,990	4,990	-	-			4,990	4,990		4,990	-	
	ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების სააგენტო	-	-	-	-			-				-	

დამატებითი ინფორმაცია არაფინანსური ძირითადი აქტივების **შესყიდვას (საკასო ხარჯი) და დარიცხულ შესყიდვას შორის (შენიშვნა #6-ში)**

		2020წ ჯამში (საბიუჯეტო+არასაბიუჯეტო)					2020წ (საბიუჯეტო)					2020წ (არასაბიუჯეტო)							
ორგანიზაციის კოდი	დ ა ს ა ხ ე ლ ე ბ ა	სულ ძირითადი აქტივი 2020წ (საბიუჯეტო+არასაბიუჯეტო)	შენობა-ნაგებობა	სატრანსპორტო საშუალებები	საინფორმ,კომპიუტ.ავეჯი აღჭურვა	სხვა მანქანა-დანადგ, რომელ არ არის კლასიფ	სულ ძირითადი აქტივი 2020წ (საბიუჯეტო)	შენობა-ნაგებობა	სატრანსპორტო საშულებები	საინფორმ,კომპიუტ.ავეჯი აღჭურვა	სხვა მანქანა-დანადგ, რომელ არ არის კლასიფ	სულ ძირითადი აქტივი 2020წ (საკუთარი სახსრებით)	შენობა-ნაგებობა	სატრანსპორტო საშულებები	საინფორმ,კომპიუტ.ავეჯი აღჭურვა	სხვა მანქანა-დანადგ, რომელ არ არის კლასიფ	შენიშვნა #6-ში (ძირითადი აქტივი)	სხვაობა საკასოსა და შემოსავალში (შენიშვნა#6) აღებულს შორის	შენიშვნა
24 23	**სსიპ -საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო** (არასაცხოვრ შენობა 200)	**135,109**	200	41,205	45,094	48,610	-					**135,109**	200	41,205	45,094	48,610	**135,211**	**102**	დღგ-ს თანხა
24 24	**სსიპ - სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო** (არასაცხოვ.შენობა 152322ლ)	**210,773**	152,322	-	49,152	9,299	-					**210,773**	152,322		49,152	9,299	**208,361**	**(2,412)**	3670 ლარით ნაკლები, რადგან 2019 წელს ჰქონდა ვალდებულება აღებული (დაკრედიტა ყოფილ ანგ#3220-ზე) და 2020 წელს გადაიხადა და ასევე 2020 წელს კომპანია დააჯარიმა და 1258 ლარით ნაკლები გადაუხადა და არჩვენა შესყიდვაში) 2412=3670-1258ლ
24 25	**სსიპ - საქართველოს სახელმწიფო ჰიდროგრაფიული სამსახური** (არასაცხ 67740ლ + სხვა ნაგებობა 61352ლ)	**504,251**	129,093	20,998	6,358	347,802	-					**504,251**	129,093	20,998	6,358	347,802	**458,542**	**(45,709)**	(-45439=5306-50745) დაუმთავრებელში გადაიტანა, და პირიქით 5306 ლარი შემოტანილი იმპორტის დროს შემოტანის კურსსა და გადახდის კურსს შორის სხვაობა)
25 01 02	**ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების სააგენტო**	-	-	-	-	-	-					-					**1,430**	**1,430**	სსიპ ანაკლიის ნავსადგურის სააგენტოს 2020 წელს ხარჯი გაწეულია 25 01 02 კოდიდან

ცხრილი№12

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

დამატებითი ინფორმაცია

ფინანსური შედეგების შესახებ ანგარიშგებაშიფორმა №2-ში შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით ხარჯის შესახებ, რომელიც შესაბამისია შენიშვნა №17-ში ,,დარიცხულ ხარჯებში" **შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით**

	დასახელება	თანხა (ლარებში)	შენიშვნა:
#	**სულ შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით ხარჯი (ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებები)**	**570,518**	
1	სამინისტროს აპარატი	116,400	წინა პერიოდის დებიტორული დავალიანების შემცირება(ბიუჯეტში დაბრუნება)
2	სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო	2,000	წინა პერიოდის დებიტორული დავალიანების შემცირება(ბიუჯეტში დაბრუნება)
3	სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტო	917	გასული წლის სავალუტო ანგარიშზე გაუხარჯავი ნაშთის ბიუჯეტში დაბრუნება
4	სსიპ აწარმოე საქართველოში	379,988	წინა წლებში გადახდილი სუბსიდირების თანხის მიბრუნება ბიუჯეტში
5	სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო	71,213	სსიპ სავალუტე ანგარიშზე შესული სახელმწიფო ბიუჯეტის კუთვნილი თანხა (სხვა არაკლასიფიცირებული სარეგისტრაციო მოსაკრებელი), რომელიც დაბრუნებულია ბიუჯეტში

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს 2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის კონსოლიდირებული (ნაერთი) ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ, მის დაქვემდებარებაში მყოფი სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ წარმოდგენილი წლიური ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით.

კონსოლიდირებული (ნაერთი) ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებულია შემდეგი ნორმატიული აქტები:

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 04 თებერვლის N24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის წესის შესახებ“ ინსტრუქცია;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 15 იანვრის N17 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ“ ინსტრუქცია;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 02 დეკემბრის №289 ბრძანებით დამტკიცებული საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქცია;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 05 აპრილის №99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცის შესახებ“ ინსტრუქცია;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის №424 ბრძანებით დამტკიცებული „სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდების განხორციელების წესის შესახებ“ ინსტრუქცია.

ფინანსური ანგარიშგებაში გამოყენებულია საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები:

სსბასს 1 ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა; სსბასს 3 სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები; სსბასს 4 უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები; სსბასს 9 შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან; სსბასს 12 მატერიალური მარაგები; სსბასს 17 ძირითადი აქტივები; სსბასს 23 შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები); სსბასს 31 არამატერიალური აქტივები; სსბასს 35 კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება; სსბასს 39 დაქირავებულთა სარგებელი; სსბასს 40 საჯარო სექტორის ერთეულთა გაერთიანებები.

სსბასს 1 ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კონსოლიდირებული (ნაერთი) ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს სამინისტროს აპარატისა და შემდეგი სსიპ-ების და ა(ა) იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს:

1. სამინისტროს აპარატი; 2. სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტო; 3. სსიპ აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო აკრედიტაციის ცენტრი; 4. სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო; 5. სსიპ ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია; 6. სსიპ სახელმწიფო ქონების სააგენტო; 7. ა(ა) იპ ინვესტორთა საბჭო; 8. სსიპ აწარმოე საქართველოში; 9. სსიპ ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტო; 10. ა(ა) იპ ოუფენნეტი; 11. სსიპ სასწავლო უნივერსიტეტი - საზღვაო აკადემია; 12. სსიპ ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო სააგენტო; 13. სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო; 14. სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო; 15. სსიპ სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო; 16. სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო; 17. სსიპ საქართველოს სახელმწიფო ჰიდროგრაფიული სამსახური; 18. სსიპ ბაზარზე ზედამხედველობის სააგენტო; 19. სსიპ ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების სააგენტო.

ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს: ა) ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებას (ბალანსს) - ფორმა №1; ბ) ფინანსური შედეგების შესახებ ანგარიშგებას - ფორმა №2; გ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგარიშგებას - ფორმა №4; დ) ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას - ფორმა №5;

გარდა ამისა, დანართის სახით წარმოდგენილია შენიშვნები: 1, 2, 2ა, 3, 4, 5, 6, 8, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18 , შესაბამისი ახსნა-განმარტება და განმარტებითი ცხრილები.

სსბასს 3 - სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები

აქტივები ძირითადად შეფასებულია პირვანდელი ღირებულებით. ამასთან, ზოგჯერ რეალური (გადაფასებული) ღირებულებით შეფასების მეთოდიც გამოიყენება (ასახულია არასაოპერაციო შემოსავლები/ხარჯები).

აქტივების სალიკვიდაციო ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ფულად სახსრებში და მათ ექვივალენტებში ძირითად თანხას წარმოადგენს სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ის კომერციულ ბანკებში განთავსებული სახსრები, რომელსაც ერიცხება საპროცენტო სარგებელი. ასევე, კომერციულ ბანკებში გაუხარჯავი ნაშთია წარმოდგენილია მცირე რაოდენობით, რომელიც წარმოადგენს ფეისბუქზე რეკლამის განთავსებისათვის განკუთვნილი სახსრებიდან დანრჩენილ თანხას.

ფინანსური აქტივები და მოთხოვნები შეფასებულია ნომინალური ღირებულებით. ფინანსურ აქტივებზე და მოთხოვნებზე დარიცხული ჯარიმები და სანქციები ასახულია შემოსავლებში და აქტივების ცალკე ანგარიშზე. კონსოლიდირებულ (ნაერთ) ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური აქტივები ძირითადად წარმოდგენილია სესხების სახით და ინვესტიციებით წილობრივ ინსტრუმენტებში.

ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში - წარმოადგენს საანგარიშგებო პერიოდამდე მომქმედი საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ,,აქციების და სხვა კაპიტალის" მუხლით ანაზღაურებულ თანხებს, რომლებიც საანგარიშგებო პერიოდში მომქმედი საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ანაზღაურდება მუხლით: „კაპიტალური ტრანსფერები, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული".

ვალდებულებები, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებად, სადაც სხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებაში ასახულია სასამართლოს მიერ დაკისრებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანება.

სსბასს 4 უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებულ ოპერაციებზე, რომელზეც ვრცელდება IPSAS 4 -ის "უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები" მოთხოვნები, საანგარიშგებო თარიღისათვის გადაანგარიშებას დაექვემდებარა უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ფულადი ანგარიშების ნაშთები, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

საკურსო სხვაობები, აღიარდა, როგორც კაპიტალის ცვლილება, სხვა და სხვა შემოსავლის და სხვადასხვა ხარჯის სახით.

სსბასს 9- გაცვლითი ოპერაციები

ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან, რომელიც სსიპ-ებმა მიიღეს თავისი დარგობრივი სპეციფიურობიდან გამომდინარე საქართველოს კანონდებლობით მინიჭებული კომპეტენციის ფარგლებში უფლებამოსილების შესაბამისად.

სსიპ სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო - სახმელეთო ტრანსპორტის დარგში, ქართველ და უცხოელ გადამზიდავებზე გაცემული საერთაშორისო სატვირთო გადაზიდვების და სამგზავრო გადაყვანების ნებართვების, სერთიფიკატების, ფირნიშის ბლანკების და ა.შ. აღნიშნული მომსახურებებიდან მიღებული შემოსავლები. ასევე კომერციულ ბანკში განთავსებული ფულადი სახსრების საპროცენტო სარგებლიდან.

სსიპ სახელმწიფო ჰიდროგრაფიული სამსახური- იღებს შემოსავალს გემებისთვის შუქურისა და სანავიგაციო ნიშნებით გაწეული მომსახურებიდან, ასევე რუქების გაყიდვიდან. ასევე კომერციულ ბანკში განთავსებული ფულადი სახსრების საპროცენტო სარგებლიდან.

სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო - მისი შემოსავლის წყაროა სამოქალაქო ავიაციის დარგის რეგულირებიდან, მუდმივი ზედამხედველობიდან, საჰაერო ხომალდების სახელმწიფო რეესტრში რეგისტრაციიდან, უპილოტო საჰაერო ხომალდებისა და თავისუფალი აეროსტატების რეგისტრაციიდან, საავიაციო ტექნიკის ტექნიკური მომსახურების საწარმოების სერტიფიცირებიდან, საჰაერო გადაყვანა-გადაზიდვის მოწმობების გაცემიდან, აეროდრომების და ვერტოდრომების ავიასაწვავგამმართველი და საავიაციო ტერმინალების სერტიფიცირებიდან და ზედამხედველობიდან, უცხო ქვეყნის მიერ გაცემული საფრენოსნო-ტექნიკური პერსონალის მოწმობების აღიარებიდან, სახიფათო ტვირთების გადაზიდვებისას ნებართვის გაცემიდან, საავიაციო უშიშროების უზრუნველყოფიდან და ა.შ. ასევე კომერციულ ბანკში განთავსებული ფულადი სახსრების საპროცენტო სარგებლიდან.

სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზემხედველობის სააგენტო - შემოსავალს იღებს დაჩქარებული წესით საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების (მათ შორის, რადიაციული და ბირთვული ობიექტების) მშენებლობის ნებართვის გაცემიდან; სამრეწველო დანიშნულების ფეთქებადი მასალების გამოყენების ნებართვის გაცემიდან; განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების მშენებლობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის განხორციელებიდან.

სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო - შემოსავალს იღებს მიწისქვეშა სივრცის გამოყენებისა და სასარგებლო წიაღისეულით (გარდა ნავთობისა და გაზისა) სარგებლობისათვის „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ" საქართველოს კანონით განსაზღვრული ლიცენზიების გაცემიდან.ასევე კომერციულ ბანკში განთავსებული ფულადი სახსრების საპროცენტო სარგებლიდან.

სსიპ სასწავლო უნივერსიტეტი - საზღვაო აკადემია - შემოსავალს იღებს მხოლოდ მომსახურების გაწევიდან. კერძოდ, უნივერსიტეტში სწავლის გადასახადიდან და მოკლევადიანი გადამზადების კურსებიდან.

სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო - შემოსავალს იღებს მეზღვაურებზე გაცემული დოკუმენტების საფასურიდან, გემების სახელმწიფო რეგისტრაციის მომსახურებიდან, სახელმწიფო დროშის მინიჭების მომსახურებიდან, საქართველოს საზღვაო პორტებში შემოსული გემებზე გაწეული მომსახურებიდან და ა.შ. ასევე კომერციულ ბანკში განთავსებული ფულადი სახსრების საპროცენტო სარგებლიდან.

სსიპ აწარმოე საქართველოში - შემოსავალს იღებს მხოლოდ კომერციულ ბანკში განთავსებული ფულადი სახსრების საპროცენტო სარგებლიდან.

სსიპ აკრედიტაციის ცენტრი - შემოსავალს იღებს აკრედიტაციისა და აკრედიტებული პირების მონიტორინგის სამუშაოებიდან და ცენტრის მიერ ორგანიზებული სწავლეებისადა კონფერენციებისათვის განხორცელებიდან. ასევე კომერციულ ბანკში განთავსებული ფულადი სახსრების საპროცენტო სარგებლიდან.

სსიპ ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტო - შემოსავალს იღებს გაწეული მომსახურებებიდან სტარტაპების მიერ გადახდილი თანხებიდან.

სსიპ სახელმწიფო ქონების სააგენტო - შემოსავალს იღებს სახელმწიფო ქონების პრივატიზების/ან იჯარით გაცემის მომსახურებიდან, ხოლო სსიპ მომსახურების სააგენტოს შერწყმის შემდეგ დაემატა შემოსავლების სხვა ფორმა, კერძოდ, მოძრავი ქონების გაყიდვიდან შემოსავალი, მკაცრი აღრიცხვის ფორმების უტილიზაციის შედეგად შემოსავალი, საიტის მომსახურების შედეგად მიღებული შემოსავლებიდან - ყოფილი სსიპ მომსახურების სააგენტოს პრეროგატივიდან. ასევე შემოსავალს იღებს კომერციულ ბანკში განთავსებული ფულადი სახსრების საპროცენტო სარგებლიდან.

ა(ა) იპ ოუფენნეტი - შემოსავალს იღებს მხოლოდ კომერციულ ბანკში განთავსებული ფულადი სახსრების საპროცენტო სარგებლიდან.

სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო - შემოსავალს იღებს მეტროლოგიური მომსახურებისა და სტანდარტის გაყიდვიდან (სტანდარტის გაყიდვა -მომსახურება).

სსბასს 12- მატერიალური მარაგები

მატერიალური მარაგები ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია თვითღირებულებით. მოკლევადიან აქტივებში აისახება საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ნედლეული და მასალები, გადასაცემად შეძენილი საქონელი და ასევე მცირეფასიანი აქტივები - მრავალჯერადი გამოყენების ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობა - რომლებიც არ აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ძირითადი აქტივების აღიარების კრიტერიუმს (500 ლარზე ნაკლები ღირებულებისაა და გამოიყენება ერთ წელზე მეტი ვადით).

ნედლეულის/მასალების და გადასაცემად შეძენილი საქონელის თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი თვითღირებულების ფორმულით, ხოლო მცირეფასიანი აქტივების - ინდივიდუალური თვითღირებულებით.

სსბასს 17- ძირითადი აქტივები

ძირითადი აქტივები ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში ასახულია საწყისი (ისტორიული) ღირებულებით.

ძირითადი აქტივები დაჯგუფებულია ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და ცვეთის დარიცხვისათვის მათი სააღრიცხვო ჯგუფები არ იქმნება.

ძირითად აქტივებს ცვეთა დაერიცხათ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 02 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ,,საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ" ინსტრუქციის შესაბამისად, რომელიც აკუმულირებულია ცვეთის ანგარიშზე.

2020 წლის 29 დეკემბერს განხორციელდა სამინისტროს ცენტრალური აპარატის ბალანსზე რიცხული სატრანსპორტო საშუალებების აუდიტორული შეფასება, განისაზღვრა მათი რეალური ღირებულება და მათი საბალანსო ღირებულება 31.12.2020-ის მდგომარეობით შეესაბამება რეალურ (გადაფასებული) ღირებულებას.

სსბასს 23- შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან

ფინანსურ ანგარიშგებაში არაგაცვლითი ოპერაციებიდან მიღებული შემოსავალია გრანტიდან მიღებული, სხვა შემოსავლებით (ტრანსფერით) მიღებული, სხვადასხვა შემოსავლებიდან მიღებული.

სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში ასახულია საწყისი (ისტორიული) ღირებულებით.

ამორტიზაცია დაერიცხა საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 02 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ" ინსტრუქციის შესაბამისად და დაგროვილია აკუმულირებული ამორტიზაციის ანგარიშზე.

სსბასს 35 კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

კონსოლიდირებული (ნაერთი) ფინანსური ანგარიშგების თარიღია 2020 წლის 31 დეკემბერი.

კონსოლიდირებული (ნაერთი) ანგარიშგების საანგარიშო პერიოდია კალენდარული წელი, 2020 წლის 1 იანვარი - 31დეკემბერი.

კონსოლიდირებული (ნაერთი) ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ეროვნულ ვალუტაში - ლარში, რომელიც წარმოადგენს საანგარიშგებო ვალუტას.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში სსიპ-ების და ა (ა) იპ-ების დაფინანსების წყაროებია: როგორც სახელმწიფო ბიუჯეტი, ასევე არასაბიუჯეტო საქმიანობით მიღებული შემოსავლები. ხარჯები გაწეულია სამართლებრივი და სახელშეკრულებო მოთხოვნების შესაბამისად, ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნებების გეგმის და ვალდებულებების ფარგლებში.

ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ინფორმაციას სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების შესახებ, საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარმოდგენილი ინფორმაცია ორგანიზაციების ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ბუღალტრული აღრიცხვის და ფინანსური ანგარიშგების ინსტრუქციის მოთხოვნები.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის წარმოდგენილი.

აქტივები და ვალდებულებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამიჯნულია გრძელვადიან და მოკლევადიან მუხლებად.

აქტივები, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ფინანსური და არაფინანსური აქტივების სახით, საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, დაყოფილია მოკლევადიან და გრძელვადიან აქტივებად და ვალდებულებად.

ანგარიშგებაში მთლიანად ელიმინირებულია ეკონომიკურ ერთეულში შემავალ ერთეულთა შორის განხორციელებული ოპერაციები: შემოსავლები, ხარჯები, მატერიალურ მარაგებთან და გრძელვადიან აქტივებთან დაკავშირებული შიდაჯგუფური ოპერაციები.

სსბასს 39 დაქირავებულთა სარგებელი;

დაქირავებულთა სარგებელი ითვალისწინებს: ხელფასები/თანამდებობრივი სარგოები, წოდებრივი სარგო, დანამატი, ფასიანი შვებულებისა და ბიულეტინის ანაზღაურება, სამსახურიდან გათავისუფლების კომპენსაცია.

წოდებრივი სარგოს ოდენობა განისაზღვრება მონიჭებული მოხელის კლასის შესაბამისად.

დანამატი გაიცემა მინისტრის ბრძანების, ხოლო სამსახურიდან გათავისუფლების კომპენსაცია - კანონმდებლობის საფუძველზე.

დეკრეტული შვებულების თანხის სრული ოდენობის ხარჯებში აღიარდება ბიულეტინის საფუძველზე.

დასაქმების შემდგომი პერიოდის სარგებლებთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულებების აღიარება არ ხდება.

ფასიანი შვებულების ანაზღაურების აღიარება ხდება გაცემის დროს.

სსბასს 40 საჯარო სექტორის ერთეულთა გაერთიანებები.

2020 წლის 8 სექტემბრიდან ფინანსთა სამინისტროს სსიპ მომსახურების სააგენტოს უფლებამონაცვლედ განისაზღვრა სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო, შესაბამისად რეორგანიზაციის შედეგად მოხდა ფინანსთა სამინისტროს სსიპ მომსახურების სააგენტოს შერწყმა სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოსთან.

2020 წლის 8 სექტემბერს სსიპ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოსთან შერწყმის შედეგად სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულმა სააგენტომ ბალანსზე მიიღო:

- ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები - 4 609 120 ლარი;
- მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები - 4 935 969 ლარი;
- მატერიალური მარაგები - 193 951 ლარი;
- სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები - 701 ლარი;
- გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები - 78 332 448 ლარი;
- ძირითადი აქტივები - 6 032 291 ლარი;
- არამატერიალური აქტივები - 11 368 ლარი;
- სხვა არაფინანსური აქტივები - 78 000 ლარი;
- კრედიტორული დავალიანება - 396 144 ლარი;
- სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები - 2 219 676 ლარი;
- წმინდა აქტივები/კაპიტალი - 91 578 028 ლარი.

ასევე, სსიპ ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების სააგენტო, საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 6 თებერვლის #76 დადგენილებით დაექვემდებარა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, რომელიც საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს უწყებას წარმოადგენდა.

სსიპ ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების სააგენტოს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროზე დაქვემდებარების თარიღისთვის (06.02.2020), საბალანსო მონაცემებია:

- მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები - 5,747,976 ლარი;
- სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები - 4,702 ლარი;
- ძირითადი აქტივები - 3,480 ლარი;
- არამატერიალური აქტივები - 609 ლარი;
- კრედიტორული დავალიანება - 5,763,852 ლარი;
- გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი - (7,085) ლარი;

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილების შესახებ ანგარიშგება

,,ერთეულთა გაერთიანების და ერთეულზე კონტროლის მოპოვების შედეგად კაპიტალის ზრდა/კლება“ სტრიქონში ასახული 91,570,941 ლარი წარმოადგენს:

- 91,578,026 ლარი, ფინანსთა სამინისტროს სსიპ მომსახურების სააგენტოს შერწყმის შედეგად სსიპ სახელმწიფო ქონების სააგენტოს კაპიტალის ცვლილების თანხას, მათ შორის: აქტივები 94,193,848 ლარი, ვალდებულებები 2,615,822 ლარი.
- -7085 ლარი, სსიპ ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების სააგენტოს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროზე დაქვემდებარების თარიღისთვის, კონსოლიდირებულ ფინანსურ

ანგარიშგებაში კაპიტალის ცვლილების თანხას, მათ შორის: აქტივები 5,756,767 ლარი, ვალდებულებები 5,763,852 ლარი.

,,არსებითი შეცდომების კორექტირების" სტრიქონში ასახული 2 347 ლარი წარმოადგენს თანხას, რომელიც სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტომ რეტროსპექტულად გადაიანგარიშა 01.01.2020 წლის საწყისი ნაშთი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

ფორმა №5-ში გათვალისწინებულია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს 24 00 და ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების 25 01 02 ორგანიზაციული კოდების მონაცემები, სადაც 24 00 კოდის დამტკიცებული(საწყისი) ბიუჯეტია 822,425,000 ლარი, დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო) 781,037,892 ლარი, ბიუჯეტის შესრულება 759,363,912 ლარი, ხოლო 25 01 02 დამტკიცებული (საწყისი) ბიუჯეტია 2,800,000 ლარი, დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო) 1,298,000 ლარი და ბიუჯეტის შესრულება 1,220,100 ლარი.

შენიშვნა: *25 01 02 ორგანიზაციული კოდის ბიუჯეტის შესრულებაში ასახულია 2020 წლის 6 თებერვლიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით მონაცემები*

სხვა განმარტებითი შენიშვნები

ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები

ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომლებიც არსებობდა ფინანსური ანგარიშგების თარიღისათვის და/ან წარმოიქმნა ფინანსური ანგარიშგების თარიღის შემდეგ, ანგარიშგების დამტკიცებამდე პერიოდში და რომლებსაც შეეძლო გავლენა მოეხდინა ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ინფორმაციაზე, ადგილი არ ქონია.

დაშვებული გამონაკლისები/გადახრები

ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში წარმოადგენს სხვადასხვა პერიოდში, მომქმედი საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ,,აქციების და სხვა კაპიტალის" მუხლით კომპანიებში შენატან თანხებს. აღნიშნული შენატანები ძირითადად განხორციელებულია ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად. საანგარიშგებო პერიოდში მომქმედი საბიუჯეტო კლასიფიკაციით, ასეთი შენატანები კლასიფიცირდება „კაპიტალური ტრანსფერები, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული" მუხლში.

აღნიშნულმა საკანონმდებლო ცვლილებამ, გამოიწვია სააღრიცხვო პრაქტიკის ცვლილება და მოითხოვს ახალი სააღრიცხვო შეფასების რეტროსპექტულად გამოყენებას. აღნიშნულის განხორციელება იგეგმება მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდისათვის.

გადასესხებული სესხები

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ასიგნებებში გათვალისწინებულია უცხოური კრედიტებით და გრანტებით განსახორციელებელი ინვესტიციური პროექტების თანხები.

საგარეო საკრედიტო რესურსებიდან მოზიდული სახრსების გასესხებას ორგანიზაციებზე, უზრუნველყოფს ფინანსთა სამინისტრო.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და პროექტის განმახორციელებელი სახელმწიფო ორგანიზაციებს შორის, ფორმდება გადასესხების ხელშეკრულებები.

ხელშეკრულებების პირობების მიხედვით: სესხის გამცემია საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო, ხოლო სესხის მიმღები - პროექტის განმახორციელებელი სახელმწიფო ორგანიზაციები.

ხელშეკრულებების მოთხოვნების თანახმად: ფინანსთა სამინისრო უზრუნველყოფს გადასესხებული კრედიტების ადმინისტრირებას და კონტროლს, მონიტორინგს უწევს თანხების დაბრუნებას, უფლებამოსილია შეაჩეროს ან შეწყვიტოს თანხის გაცემა. შესაბამისად, სესხის მიმღები - პროექტის განმახორციელებელი საწარმოები ვალდებულებას აღიარებენ არა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, არამედ ფინანსთა სამინისტროს მიმართ.

ტექნიკურად თანხების გაცემა ხორციელდება დონორების მიერ უშუალოდ პროექტის განმახორციელებლებზე, კომერციული ბანკებში გახსნილი ანგარიშის მეშვეობით, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს და ხაზინის ერთიანი ანგარიშის დამოუკიდებლად.

პროექტის განმახორციელებელი საწარმოები არ არიან ფინანსურად ანგარიშვალდებულნი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წინაშე, შესაბამისად სამინისტროს ნაერთ ანგარიშგების ფორმა №5-ში ეს თანხები ასახულია სახაზინო სამსახურიდან მიღებული მონაცემების საფუძველზე.

აღნიშნული ფაქტორების გათვალისწინებით, შინაარსობრივად ოპერაცია წარმოადგენს ფინანსთა სამინისტროს მიერ სესხის გაცემას/გადასესხებას ორგანიზაციებზე და შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპიდან გამომდინარე მხოლოდ ის ფაქტი, რომ ეს თანხები ასახულია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ასიგნებებში, ვერ ჩაითვლება საკმარის კრიტერიუმად იმისათვის, რომ გაცემული/გადასესხებული კრედიტები აისახოს ,,ფინანსური აქტივებად" სამინისტროს ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ყოველივე ზემოხსენებულის გათვალისწინებით, გადასესხებული კრედიტები ვერ აკმაყოფილებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ფინანსურ ანგარიშგებაში ,,გრძელვადიან ფინანსური აქტივებად" ასახვის კრიტერიუმებს.

იმისათვის, რომ ფინანსური ანგარიშგება შეესაბამებოდეს სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების მონაცემებს, დონორების მიერ ანაზღაურებული თანხები ანგარიშგების ფორმებში ასახულია შემდეგნაირად: ,,ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების" ფორმა №5-ში ფინანსური აქტივების ზრდის სტრიქონში, როგორც საკასო ხარჯი და შენიშვნა #18 - ის ,,ფლობის შედეგად გაწეული სხვა ზარალი", როგორც ამ სესხების უსასყიდლოდ გასვლა.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას ინფორმაციის სახით თან ერთვის, ჩვენს მიერ დამატებით შემუშავებული ცხრილები, რათა ანგარიშგების შენიშვნები (№3, 6, 8, 11, 14, 16, 17, 18) გახდეს უფრო აღქმადი და გამჭვირვალე;

- ცხრილი 1 - სასაქონლო გრანტით მიღება (მიმდინარე, კაპიტალური) შენიშვნა №3,6,14.
- ცხრილი 2 - სხვა შემოსავლებით მიღება (მიმდინარე, კაპიტალური) შენიშვნა №3,6,8,11,14
- ცხრილი 3 - სხვა და სხვა შემოსავლებით მიღება (მიმდინარე, კაპიტალური) შენიშვნა №3,6, 16.
- ცხრილი 4- სხვა მიღებები (მიმდინარე, კაპიტალური) შენიშვნა №3,6.
- ცხრილი 5 - სასაქონლო გრანტით გასვლა (მიმდინარე, კაპიტალური) შენიშვნა №3,6,17.
- ცხრილი 6- სხვა ხარჯებით გასვლა (გარე ტრანსფერი) (მიმდინარე) შენიშვნა №3,6,17.
- ცხრილი 7 - სხვა და სხვა ხარჯებით გასვლა (მიმდინარე, კაპიტალური) შენიშვნა №3,6,18.
- ცხრილი 8 - სხვა გასვლები (მიმდინარე, კაპიტალური) შენიშვნა №3,6.
- ცხრილი 9 - გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები.
- ცხრილი 10 - დამატებითი ინფორმაცია ძირითადი აქტივების საკასო შესყიდვასა და ფაქტიურად შემოსავალში ასახვას შორის სხვაობაზე, წინასწარი გადახდების და ვალდებულებების გათვალისწინებით (შენიშვნა №6).
- ცხრილი 11 - დამატებითი ინფორმაცია არამატერიალური აქტივების საკასო შესყიდვასა და ფაქტიურად შემოსავალში ასახვას შორის სხვაობაზე, წინასწარი გადახდების და ვალდებულებების გათვალისწინებით (შენიშვნა №8).
- ცხრილი 12 - შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით ხარჯი

ხელმძღვანელი 28.04.2021 წელი

მთავარი ბუღალტერი 28.04.2021 წელი

კონსოლიდირებული ერთეულები	2020 წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, კონსოლიდირებულია შემდეგი კომპონენტების ფინანსური ანგარიშგებები: • სამინისტროს აპარატი; • სსიპ - სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო; • სსიპ - აწარმოე საქართველოში; • სსიპ - საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია; • სსიპ - საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო; • სსიპ - სასწავლო უნივერსიტეტი - ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია; • სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო; • სსიპ - საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო; • სსიპ - სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო; • ა(ა)იპ – „ოუფენ ნეტი"; • სსიპ - სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო; • სსიპ - საქართველოს სახელმწიფო ჰიდროგრაფიული სამსახური; • სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო; • სსიპ - აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო - აკრედიტაციის ცენტრი; • სსიპ - ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტო; • სსიპ ანაკლიის ღრმაწლოვანი ნავსადგურის განვითარების სააგენტო; • სსიპ - ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო სააგენტო; • სსიპ ბაზარზე ზედამხედველობის სააგენტო; • ა(ა)იპ - ინვესტორთა საბჭოს სამდივნო.

საკონტაქტო ინფორმაცია

ვებგვერდი და სოციალური მედია	https://www.sao.ge/ https://www.budgetmonitor.ge/ka http://www.blog.sao.ge/ http://www.sai.ge/main/ https://www.linkedin.com/company/stateauditoffice/ https://www.youtube.com/user/saogeorgia https://www.facebook.com/www.sao.ge
ცხელი ხაზი	(+995 32) 243 81 81
ელექტრონული ფოსტა	sao@sao.ge

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური
ქ.თბილისი, 0144, წმ. ქეთევან დედოფლის გამზირი N96
+995 32 243 84 38
SAO.GE